

št. 230 (21.163) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Zákriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 3. OKTOBRA 2014

25.671: Slovenija, moja dežela?

POŠTINNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Še vedno
znamo
postavljati
mostove

ALJOŠA FONDA

Slovenci v Italiji se običajno predstavljamo kot most med sosednjima državama. Včasih drži, včasih je to zgolj želja. V preteklosti smo nedvomno postavljali mostove med zahodom in vzhodom, ko so se italijanska podjetja naslanjala na tukajšnje partnerje ter z njimi (in z obveznim blagoslovom jugoslovenskih oblasti) prodirala na jugoslovanski ter širše na vzhodnoevropski trg.

Potem se je marsikaj spremenilo. Jugoslavija je razpadla in z njo je izginil veliki balkanski trg pod državnim nadzorom. Skoraj vzporedno je propadel sistem zamejskega družbenega gospodarstva, ki je slonel na Tržaški kreditni banki, Kmečki banki in finančni družbi Safti. Mnogo večje spremembe, ki so vplivale na vse nas, so se dogajale na celinski in svetovni ravni: Evropska unija se je razširila in meje so začele padati kot za stavo, na več ovin pa so odstranili globalizacija, angleščina in internet. Gorovja, reke in oceani danes ne ločujejo več ljudi.

V takem kontekstu, ko lahko prek računalnika vsakdo preveri, kaj kdo prodaja v Sloveniji ali Italiji in po kakšni ceni, smo se upravičeno vprašali, ali lahko še postavljamo mostove. Odgovor je pritrilen. Primer mladih zamejskih arhitektov in inženirjev, ki pomagajo slovenskim načrtovalcem na milanskem Expoju, je samo eden mnogih. Povezovalna funkcija dvojezičnih Slovencev se ni izčrpala, v dobi svobodne konkurence pa najbolj stejeta strokovnost in kakovost.

OBMOČJE EVRA - Predsednik Evropske centralne banke na zasedanju sveta v Neaplju

Draghi: Gospodarstvo je v svojih temeljih šibko

Renzi Merklovo posvaril, naj z drugimi državami ne ravna kot s študenti

DEŽELA FJK Zdravstvena »revolucija«

TRST - Furlanijo-Julijsko krajino čakajo korenite spremembe na področju zdravstvene in bolnišniške oskrbe. Spremembe so »srž« zakonskega predloga, ki ga je pripravila pristojna deželna odbornica Maria Sandra Telesca. Kot vedno v takšnih primerih je ukrep poželj odobravanja in nasprotovanja

Na 3. strani

EXPO 2015 - Na milanskem gradbišču se bodo dela kmalu začela

Mlada zamejska ekipa odgovorna za slovenski paviljon

TRST - Slovenija se bo na svetovni razstavi Expo 2015 v Milanu predstavila s svojim paviljonom, ki je bil še do nedavnega pod vprašajem. Obenem je to ena redkih držav, ki je za načrtovanje in gradnjo paviljona izkoristila svoje biroje in podjetja. Letti pa so za delo v Italiji potrebovali strokovno pomoč: poiskali so jo pri mladih slovenskih arhitektih in inženirjih v Italiji. Ti bodo pozorno spremljali dela, ki se bodo začela ta mesec.

Na 3. strani

NEAPELJ, LONDON - Tečaji delnic na pomembnejših borzah v Evropi so se včeraj znižali, potem ko so vlagatelji z razočaranjem sprejeli izjave po seji svetja ECB v Neaplju o denarni politiki - pričakovali so namreč bolj natančna pojasnila o programu odkupovanja kritih obveznic in finančnih instrumentov. Poleg tega je predsednik ECB Mario Draghi začel, da je gospodarstvo v območju evra »šibko v svojih temeljih«. Najslabše je poslovala milanska borza, ki je zabeležila 3,92-odstotni padec.

Italijanski premier Matteo Renzi pa je včeraj v Londonu izrazil razumevanje do Francije, ki je napovedala, da ne bo spoštovala meje 3 odstotkov BDP, ki jo EU postavlja za javni deficit držav članic. Renzi je ob tem pristavil, da nemška kanclerka Merklova ne sme z drugimi državami ravnati kot s študenti.

Na 11. strani

Pravno mnenje o Janši stranke še preučujejo

Na 2. strani

Dolina: ločeno zbiranje organskih odpadkov

Na 4. strani

Pri Fernetičih prestregli tihotapca psičkov

Na 4. strani

V Števerjanu kmalu varčnejša svetila

Na 12. strani

Goriška Glasbena matica popisala arhiv

Na 14. strani

sindeco energy consulting
SINDECO

DANES, 3. OKTOBRA, OB 18. URI OTVORITEV SPECIALIZIRANE TRGOVINE NA OPĆINAH

KAMINSKE PEĆI
KOTLI
POLENA
PELETI
LED RAZSVETLJAVA

DUNAJSKA CESTA 88/A
OPĆINE (TRST)
TEL. 040-322942
WWW.SINDECO.IT

KONJI IN VONJAVE MOŠTA

ENOGASTRONOMIJA
IGRE KONJI ERSKURZIJE
KONCERTI
PRAZNIK
DOBRODELNA BAKLADA PETEK 19.30
in avtobusni prevoz iz Štivana
MOŽNOST KAMPIRANJA

3., 4., 5. 10. 2014 MEDJEVAS DEVIN NABREŽINA (TS)

Sant'Anna Impresa Trasporti Funebri

T Pogrebno podjetje ...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje nudimo pogrebne storitve in prevoze na tržaškem območju, v Italiji kot tudi v inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
Ul. degli Alpini 2 - Općine tel. 040 630696

Usluge na domu

REPNIČ
Na Krasu tudi ris!

5

DRŽAVNI ZBOR - O prenehanju Janševega poslanskega mandata

Večina poslanskih skupin mnenje pravnikov še preučuje

LJUBLJANA - Predsednik mandatno-volilne komisije DZ Mitja Horvat je mnenje skupine pravnikov, ki so preučili možnosti prenehanja poslanskega mandata Janeza Janše, že posredoval poslanskim skupinam, ki ga preučujejo. Tudi Horvat mnenje še preučuje in se ne želi izrekati, katera od možnosti glede Janševega mandata mu je bliže. Poslanska skupina SMC bo mnenje preučila na svoji torkovi seji, tako bo tudi po Horvatovih besedah seja mandatno-volilne komisije, na kateri bo govor o Janševem mandatu, sklicana prihodnji teden.

Odločitev glede Janševega mandata bo tako še vedno v rokah presoje politikov. Pravniki namreč v strokovnem mnenju, ki

obsega 19 strani, dopuščajo tri možnosti. Po njihovih navedbah se razlog za prenehanje mandata poslanca iz tretje alineje prvega odstavka 9. člena zakona o poslancih uporablja tudi v primeru pravnomočne obsodbe pred pridobitvijo mandata. Ta člen določa, da poslancu preneha mandat, če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazenskazapo, daljšo od šestih mesecev.

Namen je po mnenju pravnikov zagotoviti učinkovito in svobodno izvajanje funkcije poslanca. Glede na ta namen »trenutek, ko je bila oseba, ki ima mandat poslanca, obsojena, ni bistven«. V skladu s tem DZ ugotovi, da je poslancu, ki je bil pravnomočno obsojen na nepogojno kazenskazapo, daljšo od šestih mesecev, prenehal

mandat neposredno na podlagi zakona. To je DZ o tem ne odloča.

Lahko pa DZ odloči, da poslancu ne preneha mandat in lahko opravlja funkcijo. To izjemo zakon dopušča, vendar je treba o tem posebej odločiti. Če se DZ na podlagi presoje odloči, da bo uporabil izjemo, je po mnenju pravnikov smiseln, da pri tem oceni, ali poslanec kljub obsodbi in prestajanju kazni lahko sodeluje pri delu DZ. Pri tem mora upoštevati dolžino in način prestajanja kazni ter ugotoviti, kdaj bi poslanec spet lahko sodeloval pri delu DZ, opozarjajo pravniki.

V času, ko poslanec ne more sodelovati pri delu DZ, ker je na prestajanju kazni, bi na ta način poslanec sicer ohranil mandat, vendar ga v tem času ne bi mogel izvrševati. Gre torej za poseg v pasivno volilno pravico obsojenega poslanca, ki bi se omejeval le na čas, dokler je poslanec v zaporu. Poslancu v tem primeru ne bi trajno prenehal poslanski mandat, ne bi pa ga mogoč izvrševati, dokler je v zaporu, pojasnjujejo pravniki.

S tem navajajo t.i. možnost mirovanja poslanskega mandata. V tem primeru se odpira vprašanje, ali se uporabi institut nadomestnega poslanca. Če gre za dalj časa trajajoči kazen, bi bilo po navedbah pravnikov smiseln vsaj v prihodnji zakonodaji razmisli o uporabi tega instituta, podobno kot v primeru, ko poslanec opravlja funkcijo ministra in se lahko vsak trenutek, če preneha biti minister, vrne na poslanski sedež.

Predsednik MVK Horvat je včeraj povedal, da so na MVK ves čas delovali neodvisno od sodne veje oblasti. Senat vrhovnega

Janez Janša

ARHIV

sodišča je v sredo sprejel odločitev o zahlevi za varstvo zakonitosti v zadevi Patria. Po neuradnih informacijah Reporterja in Večera so sodniki zahtevali za varstvo zakonitosti zavrnili.

V SD, DeSUS in tudi v NSi mnenje pravnikov še preučujejo, zato se še ne izreka, katera možnost glede Janševega mandata jim je bliže. Poslanec ZL Matjaž Hanžek pa je že povedal, da se zavzemajo za ugotovitev DZ, da je Janši mandat prenehal. Tudi v ZaAB bodo vztrajali pri tem, da DZ ugotovi, da je Janši prenehal mandat neposredno na podlagi zakona. Dodali so, da tudi ne bodo pristali na nobeno od možnosti, ki jo še omenja strokovna skupina.

Kakšne sklepe bo oblikovala MVK in jih predlagala DZ, predsednik komisije še ne ve, je pa poudaril, da je MVK pri tem svobodna. MVK po Horvatovih besedah pričakujejo tudi še eno mnenje zakonodajno-pravne službe DZ, ki je prvič ocenila, da bi bila ugotovitev o prenehanju Janševega mandata lahko ustavno sporna. MVK jo je pozvala, naj gleda na razpravo stališče še enkrat preuči.

TDD nocoj predstavlja umetnika Marka Lupinca

TRST - Nocoj bo v okviru petkove rubrike časnarskih poglobitev slovenskih informativnih televizijskih oddaj RAI »TDD Predstavlja« po televizijskih poročilih okrog 20.50 pogovor Dušana Jelinčiča z vsestranskim likovnim umetnikom Markom Lupincem, ki se tokrat predstavlja v svojstvu čisto posebnega slikarja, fotografa in grafika, ki se je v zadnjih letih posvetil predvsem tako imenovanim »fotografikam«, slednje pa je nadgradil z izrazitno etonološkim pristopom, saj ga zanimajo predvsem narodne noše. Marko Lupinc je tudi priznan glasbenik, eden ustanoviteljev ansambla narodnozabavne glasbe Taims, pa tudi pisec tekstov in glasb. Poleg tega je Lupinc tudi grafični oblikovalec. Režiserka oddaje je Katerina Citter.

Bavčar in Šrot ta teden še ne bosta začela prestajati zaporne kazni

LJUBLJANA - Nekdanja predsednika uprav Istrabenza in Pivovarne Laško, Igor Bavčar in Boško Šrot, obsojena v zadevi Istrabenz, ta teden še ne bosta odšla v zaporo na Dobu. Oba sta namreč po prejetem pozivu vložila prošnjo za odlog prestajanja kazni, odločitev sodišča pa še niso dokončne. Okrožno sodišče v Ljubljani je pred dnevnim zavrnilo Bavčarjevo prošnjo za odlog kazni, Bavčar pa se je zoper to odločitev pritožil na ljubljansko višje sodišče. Šrot pa sklepa okrožnega sodišča v zvezi s prošnjo za odlog prestajanja zaporne kazni še nista dvignila oz. sodišče še ni prejelo vročilnice.

Grad in stara Ljubljana v srednjeveški preobleki

LJUBLJANA - S koncertom skupine Amor Vittorioso se je včeraj na Ljubljanskem gradu začel Festival srednjeveške in renesančne glasbe. Danes bo prav tako v dvorani Mini teatra na Ljubljanskem gradu zazvenel koncert Time stands still s pesmimi in glasbo za lutnjo Johna Dowlanda (1563-1626), ki ga bosta izvedla sopranistka Marjeta Cerar in Bor Zuljan na renesančni lutnji. Festival bo jutri v cerkvi Sv. Florijana na Gornjem trgu sklenil koncert V pozabljenih tonih, na katerem bosta nastopila sopranistka Sabine Lutzenberger in Norbert Rodenkirchen na srednjeveški prečni flavi in harfi. Jutri bo v stari Ljubljani potekal tudi 15. srednjeveški dan, ki ga bodo oblikovali kostumirani srednjeveški plemiči, dame, vitezi in metalci zastav, ki jih bo mogoče srečati vse od Križevniške ulice in Trga Francoske revolucije ter v sprevodu po Bregu, do Magistrata, Tromostovja, Prešernovega in Kongresnega trga. Na prireditvi bo sodelovalo več kot 200 nastopajočih. Večina dogajanja bo strnjena na Križevniški ulici, kjer bo med 10. in 19. uro postavljena srednjeveška tržnica z več kot 20 različnimi srednjeveškimi obrtniki, tu pa bodo potekale tudi ustvarjalne delavnice.

LOKALNE VOLITVE V SLOVENIJI - V Sežani šest županskih kandidatov, v Komnu štirje

Kandidirata župana, ostali so novinci

KOMEN, SEŽANA - Po štirih letih bodo v nedeljo v Sloveniji zopet lokalne volitve. V 212 občinah bodo volili nove župane in člane občinskih svetov.

Nov občinski svet in župana bodo volili tudi v občinah Komen in Sežana.

V Komnu se za župansko funkcijo potegujejo štirje kandidati, v Sežani šest. Svoje delo želita nadaljevati tudi oba župana, Danijel Božič in Davorin Terčon. Prvi bi vodil občino drugič, drugi pa že tretjič. Božič je kandidat Zvezze za Primorsko, Terčonova kandidatura pa je vložila skupina volivcev, podpira pa ga tudi Zveza za Primorsko. Njuni protikandidati pa so se v boj za županski stolček podali prvič. Trije sežanski imajo kot svetniki že nekaj izkušenj na lokalni politični ravni, v Sežani bi rada županova tudi nekdanja direktorica zdravstvenega doma Ljubislava Škibin, Božičevi nasprotniki pa so trije podjetniki, ki doslej niso bili politično dejavni.

Božič in Terčon pravita, da bosta še naprej skrbela za enakomeren razvoj celotne občine. »Po štirih letih sem zadowljen, da smo poravnali za 900.000 evrov dolgov in da občina ni bankrotira,« pravi Božič. »Želim pognati z drugo za kmetijstvo in turizem, da omogočimo Štanjelu in drugim vasem primeren razvoj. Pripravljeni so načrti za ureditev con na mejnem prehodu Gorjansko in v Komnu.« O razvoju poslovnih con, ki so še na papirju, govori tudi Terčon. »V prihodnji evropski finančni perspektivi bo več denarja namenjenega odpiranju delovnih mest, zato bomo lahko gospodarstvo razvijali preko inkubatorja. Za razvoj turizma pa bo dobrodošlo nadaljevanje projekta Živi muzej Krass v geoparku.«

Zdravnico in kandidatko Demokratične stranke upokojencev za županijo Ljubislavo Škibin skrbijo mladi. V svojih napovedih pa je kot ženska previdna. »V Sežani je velika brezposelnost in ljudje so na robu preživetja, izhod iz težav pa predstavljajo mali projekti in naložbe.« Krivec za to, da mladi v Sežani ne vidijo prihodnosti, je sedanja ob-

činska oblast, pravi kandidat skupine volivcev Edi Fabjan, sicer svetnik Liste za Kras in Brkine ter podjetnik. »Deluje na podlagi klientelizma in nepotizma, ker omogoča službe le opciji, ki je na oblasti. Zato je treba dvigniti glas.« Njegov tekmac, katerega kandidaturo tudi podpirajo volilci, David Škabar, v iztekočem se mandatu svetnik in sežanski podžupan, pa napoveduje ustanovitev gospodarskega foruma, debatnega krožka, in inovacijskega sklada. »Na Krasu je veliko pametnih ljudi, ki nimajo priložnosti. Tako bi jim pomagali, da laže uveljavijo svoje ideje.« Naj dodamo, da v Sežani že deluje Poslovno inovacijski center, zgrajen z evropskim denarjem, ki pa prostore oddaja šoli za oblikovanje kamna in fotografijo, sicer je vprašanje, ali prostori ne bi samevali. Bi pa Škabar kot župan podprt obdovzeti Kraškega zidarja.

»Naša občina je brez ekonomije, zato je treba ustvariti pogoje za obrtnike in podjetnike,« pa pravi 47-letni Marko Bandelli, ki se za župana kot kandidat Zaveznštva Alenke Bratušek poteguje v Komnu. Sam ima podjetje v Viču, saj »smo se dogovorili z župonom za odpis komunalnega prispevka in v devetih letih ustvarili 130 delovnih mest. Ta model nameravam prenesti v Komen.« Bandelli še pravi, da bo poklicni župan. Še en podjetnik, 31-letni Goran Živec, ki ga podpira skupina volivcev, meni, da bi občini Komen šlo lahko veliko bolje. »Naveličal sem se poslušat, da se ne da nič spremeni, zato sem se odločil, da del svojega prostega časa posvetim župovanju. V življenju se še nikoli nisem ukvarjal s politiko, a ker je delovanje na lokalni ravni odvisno od ljudi in ne od politike, ne vidim težav.« Kot četrти pa nastopa v Komnu kandidat Zelenih Slovenije Andrej Fric. Rojen v Ljubljani, prihaja iz Pirana in od marca leta dela v Štanjelu kot najem-

Dosedanji župan ima v boju za županski stolček v Sežani pet nasprotnikov

nik grajske restavracije. Na vprašanje, zakaj kandidira, pove, da ga je v to prisilil sedanji župan, ki »laže in pozabljiva na dano besedo.« Božič ga nameč radi pritožb gostov in neplačevanja najemnine v Štanjelu ne želi več. Kdo ima prav, bo odločilo sodišče, je pa res, da je bil Fric iz podobnih razlogov predtem primoran zapustiti grad Rajhenburg v občini Breštanica.

Ostala sta še dva kandidata v Sežani. Doktor kemijskih znanosti, sicer kandidat Slovenske demokratske stranke, je Milko Novič. Pridelovalec sivke iz Brja pri Koprivi je kot raziskovalec delal v Švici, Španiji, ZDA in Avstraliji. Enako kot Fabjan napoveduje nekaj rezov. »Denar se lahko v proračun zagotiwi s povečanjem prihodkov in zmanjšanjem odhodkov. V naslednjem mandatu bo treba opraviti racionalizacijo poslovanja.« Po dveh desetletjih aktivnega delovanja na lokalni politični sceni se je za nov iziv odločil tudi dolgoletni svetnik Liberalne demokracije Slovenije Rudi Pečar. V skladu

s svojimi preferencami daje absolutno prednost turizmu, do posegov v prostor, kot je načrtovana hitra železnica Trst - Divača, je skeptičen. »Nisem proti, vendar mora občina zagovarjati varovanje krajine in kvalitete življenga občanov.«

Če sklenemo. V Komnu volilce prepričujejo trije bolj ali manj uspešni podjetniki, ki napovedujejo gospodarski preporod, in sedanji župan, ki pravi, da ima za to pripravljene konkretne rešitve. V Sežani pa tri kandidate podpirajo volilci, trije pa so izrazito strankarski kandidati. Nihče pa nima konkretnih predlogov, kako Sežano izviti iz krča. Božič in Bandelli kot nosilca svojih list kandidirata tudi za občinski svet, ravno tako Škabar, Škibinova, Fabjan, Pečar in tudi Terčon s svojo listo. Za 13-članski svet je v Komnu prijavljenih 72 kandidatov iz desetih list in strank, v Sežani pa se za 20-članski občinski svet poteguje 190 kandidatov iz 21 strank in list.

Irena Cunja (TV Koper)

V Komnu se za mesto prvega občana potegujejo štirje kandidati

EXPO 2015 V MILANU - Slovenija se pripravlja na svetovno razstavo

Velika odgovornost in še večje zadoščenje

Slovenski paviljon bo nastal s pomočjo zamejskih strokovnjakov

TRST - Slovenija se bo na svetovni razstavi Expo 2015 v Milanu, na kateri so deluje 142 držav, kot znano predstavila s svojim pavilijonom. To predstavlja velik izziv, sodelovanje Slovenije je bilo zaradi politične in finančne negotovosti še do pred kratkim pod vprašajem, napisled pa je vlada namenila načrtu potrebna sredstva in komisija je slovenski načrt odobrila. Ta mesec se bodo začeli odkopiti, paviljon bo treba dokončati do konca marca 2015. Svetovna razstava bo na ogled od 1. maja do 31. oktobra, organizatorji pa napovedujejo 20 milijonov obiskovalcev. Temi svetovne razstave sta hrana in trajnostni razvoj s sloganom »Feeding the Planet, Energy for Life« oz. »Hrana za planet, energija za življenje«, predstavitev Slovenije pa bo potekala pod sloganom »I feel Slovenia. Green. Active. Healthy.«

Časa za gradnjo paviljona ni veliko, zamuda se je nakopila že med postopkom izbiranja izvajalcev, z gradbenimi deli pa v resnici zamuja dober del sodelujočih držav. Tudi osnovna infrastruktura, ki jo mora zagotoviti Italija, še ni dodelana. V Ljubljani so se pred časom odločili, da bodo pri načrtovanju paviljona - za razliko od večine ostalih držav, ki so poiskale italijanske biroje in podjetja - izkoristili svoje načrtovalce, podjetja in tehnologijo. Tako naj bi ovrednotili svoje ljudi, predvsem mlade, lep del investicije

(skupno pet milijonov evrov) pa bo dejansko ostal na domačih tleh.

Nosilec predstavitev Slovenije na svetovni razstavi je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z javno agencijo Spirit Slovenija, leseni paviljon bo postavilo mariborsko podjetje Lumar (specializirano za lesene gradnje in montažne hiše), arhitektturni načrt so oblikovali arhitekti ajdovskega biroja SoNo, statično ga je zasnovala CBD ekipa iz Ljubljane. Za uskladitev predhodnega načrta z italijanskimi predpisi in samo predstavitev načrta pa je Lumar potreboval usposobljene gradbene strokovnjake iz Italije: našel jih je v Trstu. »Lumar je nekega italijanskega partnerja vprašal, ali pozna dinamične slovensko govorče strokovnjake z italijansko usposobitvijo. Napisled so prišli do mene. Ker je tako velik projekt predstavljal zahtevno obremenitev, sem se obrnil na brata Plesničar, s katerim večkrat sodelujem in smo tu približno enake starosti. Tako se je začela naša skupna pot,« je na sedežu openskega biroja Obrat povedal dolinski arhitekt Igor Spetič, ki ima z openskima bratom Alešem in Borutom Plesničarjem ključno vlogo na milanskem gradbišču.

»Najprej smo koordinirali uskladitev načrta z italijansko zakonodajo, poleg tega smo prevzeli odgovornost za razne dele projekta. Dokumentacijo smo

pripravljali do konca avgusta. Od predhodnega do dokončnega načrta je bilo malo časa na razpolago,« je razložil arh. Aleš Plesničar. »Kljub temu, da smo v EU, za slovenska podjetja delo v Italiji ni enostavno. Predpisi so sicer podobni, njihova aplikacija pa se razlikuje. Zadeva se v Italiji zaplete na ravni birokracije, ko moraš dokazati usposobljenost delavcev in potrebuješ najrazličnejše certifikate,« je razložil inž. Borut Plesničar.

Septembra so po odobritvi načrta sledile priprave na gradnjo, ki bo stekla oktobra. Skupina tržaških Slovencev bo v prihodnjih mesecih nosila veliko odgovornost: Igor Spetič je nadzornik del za slovenski paviljon ter tehnični nadzornik za udeležence (odgovoren za akreditacije), Aleš Plesničar je logistični in okoljski menedžer, Borut Plesničar pa koordinator za varnost. To še ni vse: odgovorni za protipožarno varnost je doberdobski izvedenec Albano Marusic, za statiko pa openska inženirka Ljuba Sancin.

»Slovenski paviljon je kar velik, obsega skoraj tisoč kvadratnih metrov in je na odlični lokaciji: blizu samega Expoja, kjer se križata rimski cesti dekuman in kardo, nedaleč od največjega paviljona Palazzo Italia. Sosedji Slovenije pa bodo Avstrijci,« je povedal Spetič. Leseni paviljon iz trikotnih elementov, kakršnega so si zamislili v biroju SoNo, vsebuje ele-

mente iz slovenskega okolja. Tloris je v obliki jelke, opazni so elementi alpskega sveta, gozdov, podzemnega kraškega sveta in termalnih izvirov. V notranjosti, kjer bodo prihodnje leto v središču pozornosti predvsem slovenski prehrambni izdelki, bodo postavili zelene terase in stene (z grmički, lišaji in namakalnim sistemom) podjetja Humko iz Podnarta ter druge posebnosti. »Delo bo zahtevno, težko pa bodo koordinirali vsa gradbišča. Veliko držav šele začenja z deli, mi potrebujemo 25 tovornjakov samo za leseno zgradbo, ...« je napovedal Borut Plesničar. Njegov brat Aleš vsekakor meni, da je treba pohvaliti Slovenijo, ker bo naredila skoraj vse sama, »ekipa pa je zelo mlada - od generalne komisarke Jerneje Lampret navzdol.«

Aljoša Fonda

Zgoraj Aleš Plesničar, Igor Spetič in Borut Plesničar
(FotoDamj@n); tu in na prvi strani računalniški prikaz paviljona

DEŽELNI SVET - Reforma prinaša vrsto novosti

Nov »zemljevid« deželnega zdravstva

Spojitev goriške in južnofurlanske zdravstvene ustanove - Vodilne bolnišnice v Trstu, Vidmu in Pordenonu - Tržaški Burlo ohranil samostojnost

TRST - Deželno zdravstvo bo z odobritvijo reforme, ki jo je pripravila vlada predsednice Debore Serracchiani, doživel velik zasuk, če že ne revolucijo. Dosedanja zdravstvena podjetja bodo nadomestile zdravstvene ustanove, ki jih bo skupaj pet, in sicer za Trst, Videm, Pordenon, območje Goriške in Južne Furlanije ter Severne Furlanije. Trst, Gorica in Pordenon bodo dobili pravni položaj osrednjih ozemeljskih bolnišniških ustanov, saj gostijo tri »primarne« bolnišnice, ki so Katinara - glavna bolnica v Trstu, Santa Maria Misericordia v Vidmu ter Santa Maria degli angeli v Pordenonu.

Tržaška otroška bolnišnica Burlo Garofolo, center za zdravljenje rakastih obolenj CRO v Avianu in zavod Gervasutta v Vidmu ohranjajo dosedajo neodvisnost ob oceni, da gre za izvrstne zdravstvene in raziskovalne strukture. Zakon, ki so ga odobrili sinoči, uvaja šti-

ri bolnišniške »postojanke« (v it. presidi), ki so goriško-tržaška, Latisana-Palmanova, S. Daniele-Tolmeč in San Vito-Spilimbergo. Zakonodajalec je dokončno ukinil goriško porodnišnico.

To so glavne novosti tega zakona, ki po prepričanju predlagateljev utrjuje zdravstveno preventivo ter zdravstveno oskrbo na »terenu« in vlogo družinskih zdravnikov in specialistov. Po novem naj bi v FJK imeli okoli 4 tisoč bolnišniških postelj (pred dvajsetimi leti jih je bilo enkrat več).

Reforma je bila, kot vse reforme, deležna odobravanja in nasprotovanja. V Gorici marsikdo ocenjuje, da bo pri tem obubožana vsa pokrajina. Ne gre le za izgubo porodnišnice, temveč tudi za zmanjšano vlogo tamkajšnjih bolnišnic. Zaskrbljeni so tudi v severni Furlaniji, Karniji, Čedadu in Nadiških dolinah, najbolj jezni pa v Guminu, kjer jih zelo skrbi usoda krajevne bolnišnice. Za-

Kardio-vaskularni center glavne tržaške bolnišnice

FOTO DAMJ@N

DOLINA - Včeraj sta ga predstavila župan Sandy Klun in odbornik Franco Crevatin

V dolinski občini tudi ločeno zbiranje organskih odpadkov

V dolinski občini se bo ta mesec začelo novo poglavje ločenega zbiranja odpadkov. Dosedanji sistem bodo nadgradili z ločenim zbiranjem organskih odpadkov. Namen levosredinske uprave je jasen: z dodatnim ločenim zbiranjem naj bi znižali obseg odpadkov, kar naj bi prineslo prihranek za občino in njene prebivalce.

Pobudo sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila župan Sandy Klun in pristojni odbornik Franco Crevatin. Klun je spomnil, da poteka v občini ločeno zbiranje odpadkov od vrat do vrat že od druge polovice 2007. S tem sistemom se je količina ločevanja odpadkov v občini povzpela na lanskih 49,81 odstotka, to je dobrih 6 odstotkov več kot dve leti prej. »Če želimo doseči odstotek ločevanja, ki jo narekuje smerница Evropske unije v višini 65 odstotkov - ta odstotek je bilo treba doseči že konec leta 2012 - moramo obvezno razširiti storitev zbiranja odpadkov,« je pojasnil župan. Uprava se je zato odločila, da bo dopolnila sistem odnašanja od vrat do vrat z dodatkom zbiranja organskega deleža.

Služba predvideva porazdelitev rjavih 23-litrskih kant za vsako gospodinjstvo, ki ne izvaja kompostiranja na domu. Porazdelitev kant je v teku. Občina je za to zadolžila podjetje Italspurghi Ecologia (na srečanju sta bila prisotna predsednik Gianfranco Cergol in njegova »desna roka« Adriano Rupel). Osebje podjetja porazdeli kante po domovih, če ne dobi nikogar, pusti sporočilo o možnem dvigu kant na občini, ob ponedeljkih in četrtkih od 14. do 17. ure.

V kratkem bo občina razširila storitev tudi na nekatere negospodinske uporabnike: hotele z restavracijo, hotele brez restavracije, gostilne, picerije, restavracije, krčme, pivnice, jedilnice, bare, bifeje, sllaščičarne, domove za ostarele, prodajalne cvetja in rastlin ter sadja in zelenjave.

»Nakup kant je bil možen tudi na podlagi dobrega odstotka ločevanja, ki ga je dosegla občina v prejšnjih letih, na podlagi katerega je prejela od pokrajine prispevek v višini skoraj 6 tisoč evrov,« je pojasnil dolinski župan.

Tudi te kante, kot tiste za ostalo ločeno zbiranje, imajo mikročip, ki omogoča nadzor nad procesom zbiranja. »Organski delež je treba zbrati v biorazgradljivo vrečko, ustrezno zaprto, šele potem se ga lahko postavi v rjavo kanto,« je obrazložil Klun.

Župan je menil, da občina pričakuje tako kakovostno kot količinsko povečanje ločenega zbiranja in tudi zmanjšanje skupnega stroška za odpadke, saj ponovna uporaba organskega deleža stane manj kot uničenje nesortiranih odpadkov v sežigalnicah v Trstu.

V prvih dveh tednih bo organske odpadke Italspurghi izročal podjetju Net iz Vidma; pozneje bodo organske odpadke odnašali v nov obrat za to vrsto odpadkov, ki ga pripravlja družba AcegasApsAmga, je napovedal Klun. Odbornik Crevatin je pa ocenil, da predstavlja uvedba novega zbiranja odpadkov nadaljnji kakovostni skok pri zbiranju odpadkov od vrat do vrat, kar bo koristilo vsem občanom.

M.K.

Levo rjava kanta za ločeno zbiranje organskih odpadkov, desno župan Klun FOTODAMJAN

POKRAJINA - Vinogradnik Rado Kocjančič o odškodninah

»Vse strpali v isto škatlo«

V uradu za kmetijstvo mu niso znali povedati za katera obdobja je prejel odškodnino

»Vse so strpali v isto škatlo: odškodnino za škodo povzročeno od leta 2008 dalje, vse do lanskega leta. Niso pa znali povedati, na katera leta se nanašajo izplačane odškodnine.« Tako je povzel dolinski vinogradnik Rado Kocjančič po obisku v uradu za kmetijstvo tržaške pokrajine.

Na sedež pokrajine ga je gnala radovednost, da bi izvedel, katere odškodnine so pokrajinski funkcionarji izplačali v zadnjem triletju 2012-2014, da so z njimi dosegli prag odškodninskega sklad »de minimis« 15 tisoč evrov. Povsem upravičena je namreč domneva, da so v zadnjih treh letih odredili izplačila odškodnin za škodo povzročeno pred več kot tremi leti. Zaradi teh zamud je bil odškodninski sklad skoraj izpoljen, zato je prejel Kocjančič za lansko škodo (Kmečka zve-

za je ocenila za 26000 €) pičlih 48,37 evra odškodnine (s katerimi je bil dopolnjen odškodninski sklad »de minimis«).

V pokrajinskem uradu so se izgovorili, da je prišlo že pred leti do nekaterih zapletov in zamud, zaradi česar je delo urada za nekaj časa zastalo. Tako so delovali v uradu drugi funkcionarji, vodil ga je drug direktor, sedanje osebje naj bi prevzelo zadolžitev, ko je vladala okrog odškodninskih postopkov prava zmeda. Skratka: za sedanje nedoslednosti bi morali vprašati prejšnje upravitelje.

V letih 2008-2011 je pokrajinsko odborništvo za kmetijstvo vodil Walter Godina. Nanj, očitno, se bo treba obrniti, da bi razmotali sedanji odškodninski klopčici.

M.K.

V poznih urah kip zaposlil gasilce

Gasilci so imeli sinoči do poznih ur kar veliko dela zaradi okrasnega kipa na pročelju stavbe na vogalu med ulicama Rossetti in Battisti. Nekdo jih je sporčil, da se je kip, ki je bil pritrjen na fasado na višini petega nadstropja morda radi dotrajanosti razpolovil in obstajala je nevarnost, da zgrmi na cesto. Poseglo je več ekip gasilcev in ko smo zapirali redakcijo, problem še ni bil rešen.

Ustavili 16 priběžnikov

Kot smo že poročali, je tržaška policija v ponedeljek izsledila skupino nezakonitih priběžnikov. Včeraj so sporočili, da na Općinah ustavljeno skupino sestavljajo trinajst priběžnikov in tri priběžnice iz Eritreje, Sirije in Somalije. Stari so med 18 in 45 let, vsi so brez osebnih dokumentov. V Italijo naj bi se pripeljali s kombijem, pred tem pa so v manjših skupinah in z različnimi prevozni sredstvi prevozili balkanski polotok. Vsak naj bi za potovanje odstrel več tisoč evrov.

FERNETIČI - Poseg finančnih stražnikov

Zaplenili 10 psičkov

Nočne kontrole, ki jih finančni stražniki redno opravljajo ob nekdanji meji pri Fernetičih, so ponovno obrodile sadove. Njihova intuicija pri ustanavljanju avtomobilov je draga stala 48-letnega avtoprevoznika G. V., ki je v zasebnem avtomobilu z romunsko registracijo prevažal deset pasjih mladičev, ne da bi pri tem upošteval italijansko zakonodajo o uvozu živali. Ležali so v kartonastih škatlah in slamnatih koših.

Ko je šest psičkov malteške pasme in štiri pse pasme kavalir španjel (Cavalier King Charles) pregledal živinazdravnik, je ugotovil, da niso še dopolnili tretjega meseca življenja, predvsem pa, da nimajo mikročipa in evropskega potnega lista ter da jih niso cepili proti steklini. Deset psičkov so zato odpeljali v mestni pesjak v Ul. Orsera, šofjerja pa prijavili sodnim oblastem. Njegov avtomobil so preventivno zasegli kot jamstvo za plačilo kazni.

Mladiči so potovali v lepenkastih škatlah

FINAČNA STRAŽA

ZDRAVSTVO

Po novem zdravniško potrdilo z EKG izvidi

Ob začetku novega šolskega leta se starši in njihovi otroci ne ukvarjajo le z nakupom šolskih potrebščin, ampak tudi z izbiro izvenšolskih dejavnosti. Te so potrebne, da otrokom zapolnijo čas, da so telesno aktivni in da postanejo odgovorni. In če se otroci še takoj otepajo športa, strokovnjaki svetujejo, da jim ga starši morajo vriniti v vsakodnevni urnik.

In ko se naposled izbere za otroke najprimernejša rekreacija, je treba priskrbeti zdravniško potrdilo, v katerem pediater potrdi, da je otrok sposoben prenašati napore na treningih. Do zdaj je veljalo, da so se starši obrnili do pooblaščenega pediatra, ki je otroka pregledal in mu izdal potrdilo, za katerega je bilo treba odšteti 30 evrov.

Nov deželni odlok z dne 8. avgusta 2014 pa bo bržkone marsikomu zapletel postopek pridobitve zdravstvenega potrdila. Odlok namreč dolblača, da morajo otroci za izpolnjevanje športnih kriterijev opraviti tudi elektrokardiogram (EKG). Dodaten pregled vsekakor ne škodi, bi lahko rekli, a kaj ko je žal postopek (pre)zapolten. Starši morajo namreč po novem najprej do izbranega zdravnika po napotnico za EKG. Za to zdravstveno storitev je treba odšteti 15 evrov. Z izvidi se morajo nato vrniti k pediatru, ki bo pregledal otroka in naposled izdal potrdilo, za katerega je treba plačati 30 evrov. Pregled za zdravniško potrdilo o možnosti neomejenega športnega udejstvovanja torej skupno stane 45 evrov.

Zmešljavo, kakršne običajno nastanejo ob novostih, so dobro izkoristili zasebni zdravstveni zavodi, ki kompletno storitev ponujajo v sklopu enega samega obiska. Otroke pregleda zdravnik za športno medicino, mu opravi EKG in takoj izda zdravniško potrdilo. Vse to za 40 evrov; za 5 evrov manj kot javne zdravstvene službe. Pa naj se kdo trdi, da je javno zdravstvocenejše .... (sc)

REPNIČ - Njegovo prisotnost so potrdile laboratorijske analize

Po Krasu se potepa ris

*Openč Edi Križman je opazil njegove sledove na zemljišču na robu gozda nad Repničem
Na deski je pustil stopinjo tace in praske - Gozdna straža odkrila na terenu risovo dlako*

Novica ni sveža, a je vsekakor vredna objave. Po Krasu se potepa ris. Svoje sledove, stopinje, praske na deski in dlako je pustil na zemljišču Openca Edija Križmana nad Repničem. Pokrajinska gozdna straža je dala analizirati dlako, in analize so s stodstotno gozovostjo dokazale, da gre prav za risa.

Dogodek, ki priča o prisotnosti risa na Krasu, se je zgordil že ob lanskem velikem šmarju na območju nad Repničem, ki mu domačini pravijo Žeknja. Tam ima Edi Križman zemljišče. »Nahaja se neposredno pred gozdom, na njem obdelujem zelenjavno za domačo rabo,« je pojasnil včeraj.

Ko se je lani okrog velikega šmarca podal tjakaj, je kmalu opazil nekaj nenavadnega: ploh desk, ki ga je namestil na tleh, je bil na več mestih razpraskan, na plohu pa je bil tudi rjav odtis stopinje. »Bila je večja od stopinje mačke, a drugačna od pasje stopinje,« je takoj ocenil, in se spomnil na obisk, ki ga je bil teden prej opravil v Gradu Snežnik. Tam si je ogledal Polharski muzej, v katerem so razstavljene »trofeje« lovskih družine. Med njimi je bil tudi ris. Tako je pomislil, da bi se lahko na njegovo zemljišče pritihotobil prav ris.

Poklicni je prijatelj iz gozdne straže Robija Valentija in ta je potrdil njegovo domnevo. Ris je pustil tisto lepo vidno stopinjo, ker je nekaj dni prej deževalo; zemlja je bila razmočena, blatna, zato je bil odtis tace tako lepo opazen. Valenti je tudi pojasnil, od kod praske na deski. Po vsej verjetnosti je ris zasedoval kako drugo žival, zajca ali mačko, »ker mačka je - kljub temu, da sta nekakšna bratranca - za risa prava poslastica,« je Križman razkril risovo prehrambeno razvado. Morda se je mački (ali zajcu) uspelo skriti pod ploh (ki je bil na eni točki nekoliko dvignjen nad zemljo), in ris je skušal s kremlji razpraskati les, da bi prišel do plena. Kake, da mu narmera ni uspela, ker naokoli ni bilo opaziti ostankov ulova. Pač pa se je ris - ocitno razbesnen zaradi »posta« - z zombmi in kremlji znesel nad bližnjo stolico in tudi na njej pustil sled svojega prihoda na Kras.

Na gornjih fotografijah Edija Križmana levo risova stopinja na deski, desno razpraskana deska; spodaj levo ris, desno Edi Križman

Na kraj je prispel tudi pokrajinski gozdni čuvaj Ilario Zuppini. Gozdni izvedenci so tako podrobno pregledali območje, da so na zemlji opazili čuden kosmič dlake.

Dlako so dali analizirati v laboratoriju videmskega inštituta za živino-zdravniško profilakso in analiza je pokazala, da gre prav za risa.

Gozdne straže so avgusta lani svetovale Križmanu, naj ne obeša do-

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s praznim želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s praznim želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s praznim želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s praznim želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s prazним želodcem.

M.K.

godka na veliki zvon, da ne bi izzval v javnosti preplaha. Križman se je nasvetu držal, zato je novica pronicnila v javnost šele po dobrem letu.

Ris sodi v rod mačk in je sploh največja mačka v Evropi. Je zver in tehta do 30 kilogramov, a ni nevaren za človeka. Ne napade ga. Odrasel ris upleni do 40 srn na leto, pri prehrani pa je zelo izbirčen. Zadovolji se le z najboljšim mesom (beri: ombolo in podobno), dro-

bovja in drugih manj slastnih delov žrtev ne mara.

Ko bi risu iz Repniča uspelo zgrabiti plen (mačko ali zajca) na zemljišču Edija Križmana, bi za ulovom gotovo pustil sledove (kri, drobovje ...). Ker takih sledov ni bilo, je zelo verjetno, da je svoje lansko velikošmarno potepanje po Krasu končal s praznim želodcem.

M.K.

KMETIJSTVO - KZ in tržaški odbornik Laureni Izvajanje dogovora o Proseccu zahteva nastop vseh uprav

Srečanje med delegacijo Kmečke zveze in tržaškim odbornikom Umbertom Laurenijem

Vse tržaške uprave bi se morale odločeno in strnjeno zavzeti za izvajanje sporazumov o vinu Prosecco, začenši z znanim protokolom, ki so ga kmetijska združenja svoj čas podpisala z deželno in državno vlado. Nujnost takšnega enotnega nastopanja je izstopala na srečanju med delegacijo Kmečke zveze (vodil jo je predsednik Franc Fabec) in tržaškim občinskim odbornikom za okolje in kmetijstvo Umbertom Laurenijem. Slednji je dejal, da uprava župana Roberta Cosolinija smatra Kras kot okoljsko dediščino, ki jo je treba zaščititi v sozvočju s kmetijskim poslanstvom kraškega območja.

Večji del srečanja so namenili neizpolnjnim obvezam glede Prosecca. Če se stvar ne bo premaknila z mrtve točke bo Kmečka zveza proučila tudi možnost odstopa iz tega proto-

kola. Pri tem ne gre samo za promocijo omenjenega vina, temveč tudi za deželno financiranje pokrajinskega razvojnega kmetijskega načrta (t.i. Master plan) in centra za Prosecco, ki naj bi ga zgradili na Prosek. Dežela je na poti tudi kar zadeva upravljanje zaščitenih področij Natura 2000, rimska vlada pa bi morala financirati sanacijo kraških obronkov za potrebe vinogradništva.

Skratka kar precej odprtih vprašanj in problemov, ki - kot so soglašali sogovorniki - zahtevajo kar se da enotne in usklajene nastope vseh lokalnih uprav, poleg seveda stanovskih organizacij. Kmečka zveza tudi spričo tega podpira predlog za sklic pokrajinske konference o tržaškem teritoriju, ki bi jo bilo treba prirediti v kratkem.

GREGORČIČEVA DV. Etnografska razstava o Šavrinkah

Mogoče se starejši Tržačani še spominjajo žensk, ki so nekoč svoje domače pridelke in izdelke ponujale po mestnih ulicah. Prijahajo so iz bližnje in daljne okolice, predvsem z bližnjega Krasa pa tudi iz bolj oddaljenega istrskega zaledja. Mlekarice, krušarice, kolačarice, zeliščarice, rožnarce, jajčarce – to so bile le nekatere izmed žensk, ki so jih lahko vsakodnevno srečevali v mestnem vrzežu.

Ti ženski poklici so danes izginili, postali pa so predmet zanimanja raziskovalcev. Tako sta se raziskovalki Nataša Rogelj in Špela Ledinek Lozej posvetili osvetljevanju življenja jajčaric, ki se jih je oprijelo poimenovanje Šavrinke. Raziskovalki sta pripravili tudi etnografsko foto-dokumentacijsko razstavo, ki jo bodo odprli danes popoldne ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 na pobudo Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenski akademiji znanosti in umetnosti ter Narodne in študijske knjižnice.

Jedro razstave je življenska zgodba ene izmed istrskih preprodajalk z jajci – Marije Franca iz Gračića in etnografski fotostrip njene krožne trgovske poti med Gračićem, vasmi v okolici Buzeta in Trstom. Na odprtju bosta avtorici spregovorili o trgovskih poteh med Trstom in njegovim ruralnim zaledjem, v dopoldanskih urah pa bosta tudi vodili delavnico za dijake tretjega razreda svetoivanske srednje sole o terenskem raziskovanju.

Razstava bo v Gregorčičeve dvorani na ogled do 17. oktobra, in sicer od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure ter od 14. do 18. ure.

NEKDANJA RIBARNICA Dunajski salon se za nekaj dni vrača

Nekdanja ribarnica se bo še enkrat prelevila v dunajski kulturni salon, v katerem se bodo predstavljali zanimivi gostje. Nadaljevanje prireditve, ki jo je letos poleti obiskalo 30 tisoč obiskovalcev, se bo začelo danes in bo trajalo do 11. oktobra. Gre za posebno izdajo, ki se bo predstavljala kot spremjevalna prireditve Barcolane, idejna zasnova pa bo takšna kot je bila poleti.

Tokrat si prostor niso zamislili kot tipičen salon 19. stoletja na Dunaju, ampak kot kraj, v katerem se bosta prepletala življenje in kultura bivanja ob morju. Uredili bodo oder in bar, v salonu pa bo igrala tudi živa glasba. Ob večerih od 18. ure do 1. ure ponoči, ob sobotah pa do 4. ure ponoči bodo na ogled razstave, tokrat tudi na temo morja, performansi, razprave o umetnosti, obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi kratke filme .... Tu se bodo predstavljali znameni gostje iz literarnega, umetniškega, poslovnega, političnega in jadralnega sveta. Paolo Rumiz bo tako obudil življenje v Trstu in tržaškem pristanišču tik pred začetkom prve svetovne vojne, na drugem predavanju pa bo predstavil velike svetilnike. Zanimivo bo tudi predavanje o morju kot gospodarskih panogi. Na to temo bodo med drugim razpravljali lokalni politiki. Za športno navdihnjeno publiko bo zanimivo srečanje o plovilih, o izvivih, ki jih prinaša plovba na morju, pa bodo govorili Paolo Rizzi, Stefano Spangaro in Mauro Pelaschier.

Devetdnevni dogodek je pod okriljem Muzeja uporabne umetnosti z Dunaja tudi tokrat pripravlju kustos in producent poletnega Dunajskega kulturnega salonu Jürgen Weishäupl, ki je prepričan, da je format njegove prireditve odlična priložnost, da se na enem mestu predstavi širok nabor tem. Več o programu posebne izdaje Dunajskega salona je mogoče dobiti na spletni strani www.salotto-vienna.net. (sc)

GLEDALIŠČE ROSSETTI - Od danes do nedelje

Na štirih koncertih bodo predstavili Nove smeri džeza

Saksofonist José Luis Gutiérrez bo nastopil nočjo s kvartetom Iberjazz

Mala dvorana gledališča Rossetti bo od danes do nedelje, 5. oktobra, prvič gostila dvanajsto izvedbo jazzovskega niza Le nuove rotte del Jazz. Pobuda društva Controtempo in umetniškega vodje Eduarda Contizanettija bo obsegala štiri koncerty v treh vsebinskih sklopih: Solar, Next Generation in Legend.

Gostujuči glasbeniki letošnje izvedbe prihajajo iz Španije, Norveške, Francije, Belgije in Italije in bodo s svojimi nastopi interpretirali usmeritev niza, ki raziskuje različne govorce sodobnega jazza in združuje različne generacije.

Špansko sceno in njene folklorne kontaminacije bo zastopal saksofonist José Luis Gutiérrez s kvartetom Iberjazz (nocjo ob 20.30), predstavnika novih usmeritev bosta norveška pevka Mari Kvien Brunvoll in francoski trio EYM (na dvojnem sobotnem koncertu), pri-

znan belgijsko-angleški kitarist Philip Catherine, ki je v svoji karijeri sodeloval z umetniki kot so Chet Baker, Tom Harrell ali Stephane Grappelli, pa bo igral v duu z mladim pianistom Nicolo Andriolijem (5. oktobra).

Glasbeni program bo dopolnila tudi predstavitev knjige, ki jo je novinar Luca Vitali posvetil norveški jazzovski sceni. Avtor jo bo predstavil v soboto ob 18. uri v knjigarni Lovat.

ROP

Špediterji z Dunaja na obisku v tržaškem pristanišču

Delegacija 27 avstrijskih špediterjev in logističnih operaterjev Združenja transportnih podjetij (Verein der Transportfachleute) z Dunaja, ki jo vodi predsednik Franz Hofbauer, je obiskala tržaško pristanišče. Predstavniki pristaniške oblasti so jim predstavili situacijo prometa, razvojne načrte in investicijske programe za naslednja leta. Gostje so obiskali kontejnerski terminal, večnamenski terminal EMT-ja, ro/ro terminal Samer Seaports in lesni terminal. Gospa Ingrid Valentini Wanka z avstrijskega veleposlaništva v Italiji jih je seznanila z ekonomsko, politično in kulturno situacijo Trsta in FJK. Ob koncu obiska je bil gospod Hofbauer pozitivno presenečen. Skupaj s Stefanom Visintinom, predsednikom tržaških špediterjev, sta obljubila, da bodo taka srečanja organizirali vsaki dve leti, saj se s tem krepi sodelovanje.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 3. oktobra 2014

TEREZIJA

Sonce vzide ob 7.05 in zatone ob 18.42 - Dolžina dneva 11.37 - Luna vzide ob 15.35 in zatone ob 2.02.

Jutri, SOBOTA, 4. oktobra 2014

FRANC

VREMEN VČERAJ: temperatura zraka 24 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vлага 35-odstotna, veter 3 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinj C.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 5. oktobra, izlet na Slavnik, kjer se bo odvijal 36. spominski pohod v organizaciji Obalnega PD Koper. Tržaški planinci se bodo zbrali ob 8.00 v Bazovici pri Kalu. Z osebnimi avtomobili bodo pot nadaljevali do Prešnice in se od tod povzpeli na Slavnik. Izlet je primeren za vse. Predvidene so približno 4 ure hoje.

OMPZ F. BARAGA sporoča, da se romarski izlet v Zagreb prenese na prihodnje leto, ko bodo daljši dnevi.

KLAPA 36 IZ DOLINE vabi na izlet »Potepanje po Istri« v nedeljo, 19. oktobra. Za info tel. št. 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Justi).

SKD IGO GRUDEN prireja društveni izlet na Cerkniško jezero in v Ribnico v nedeljo, 19. oktobra. Odhod ob 8.00 izpred cerkve v Nabrežini, v Cerknici najprej ogled makete jezera z razlagom in filmom, nato vožnja s kmečkimi vozovi okoli jezera do Portala, kosiло v Ribnici, popoldne še ogled muzejev v ribniškem gradu. Povratek v večernih urah. Vpisi: pri Mateji in Tanji, Sergij Kosmina (tel. 040-200123) in Vera Tuta (tel. 040-299632).

DRUŠTVO PODŽELSKIH ŽENA organizira izlet v London z letalom iz Trsta od sobote, 25., do torka, 28. oktobra. Info na tel. št.: 00386-31866081 (Metka).

KRU.T - v predvožičnem času, vabi v ponedeljek, 8. decembra, na izlet v Treviso na voden ogled razstave »Japonska od samurajev do animejev«, s popoldanskim sprehanjanjem med sejemskimi stojnicami, po praznično okrašenih ulicah in trgih. Info in vpisnine na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Loterija 2. oktobra 2014

Bari	33	83	37	65	9
Cagliari	44	62	87	51	88
Firence	70	56	76	52	69
Genova	31	14	25	28	83
Milan	27	11	82	7	33
Neapelj	51	86	22	14	40
Palermo	36	2	38	77	81
Rim	37	24	9	18	42
Turin	1	47	52	65	33
Benetke	21	53	47	32	81
Nazionale	72	25	18	15	33

Super Enalotto Št. 118

3	9	42	50	56	88	jolly 90
Nagradni sklad						31.179.994,27 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-- €
4 dobitnika s 5 točkami						53.344,60 €
769 dobitnikov s 4 točkami						279,46 €
29.048 dobitnikov s 3 točkami						14,74 €

Superstar

46

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
5 dobitnikov s 4 točkami	27.946,00 €
138 dobitnikov s 3 točkami	1.474,00 €
2.159 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
13.694 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
26.388 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Lekarne

Od ponedeljka, 29. septembra, do sobote, 4. oktobra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg San Giacomo 1 - 040 639749, Trg Valmaura 11 - 040 812308, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg San Giacomo 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 39/A, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Gafrolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Lucy«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »La Trattativa«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.00 »Frances Ha«; 18.00, 21.30 »Mud«.

FELLINI - 17.00 »Pongo il cane milionario«; 18.45, 20.30, 22.15 »Pasolini«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Perez«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Fratelli unici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Party girl«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10, 18.10, 20.00, 22.00 »Drakula: Skrita zgodb«; 16.20 »Hrabi avtek Plodi«; 19.00, 21.00 »Lucy«; 21.20 »Mesto greha: Ženska za umret«; 16.40 »Moje poletje v Provansi«; 16.15, 18.00, 20.30 »Ni je več«; 18.20 »Odplesi svoje sanne: Zdužene moči«; 18.40 »Plačanci 3«; 16.00, 18.45, 20.45 »Pravičnik«; 16.20, 21.10 »Varuh spominov«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30 »Resta anche domani«; 16.40, 18.20, 20.00, 21.45 »Boxtrolls le scatole magiche«; Dvorana 2: 16.30, 18.15 »Winter in delfino 2«; Dvorana 3: 18.20, 20.10, 22.00 »Una promessa«; 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Annabelle«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; 20.15, 22.00 »La buca«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Tartarughe Ninja«;

16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Sex tape - Finiti in rete«; 16.30, 18.25, 20.20, 21.10, 22.15 »Lucy«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Annabelle«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Fratelli unici«;

16.00, 20.10 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; 18.05, 22.15 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere 3D«; 16.40, 18.45 »Boxtrolls - le scatole magiche«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 19.50 »Boxtrolls - le scatole magiche«; 22.00 »Annabelle«; Dvorana 2: 17.30 »Fratelli unici«; 21.00 »Anime nere«; Dvorana 3: 17.20, 20.00, 22.00 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; Dvorana 4: 18.00, 20.30, 22.15 »Lucy«; Dvorana 5: 18.00, 19.50, 21.45 »Perez«.

Dobrodošel mali korenjak

Peter

Čestitamo mamici Eriki, očku Andreju in mali Jani

Dani, Sabrina in Gabriel

Čestitke

Kako hitro leta so minila, ko pred 50-imi leti v zakon MIRJAM in GINO iz Nabrežine Kamnolomi sta vstopila. Še mnogo zdravih, srečnih dni, Bog naj vaju skup drži! To Vama želijo Emanuela in Ramon z družinama.

Prireditve

FOTO RAZSTAVA Nataše Peric »Sozvoče Krasa in morja« je na ogled v gostilni G. v Zgoniku.

V KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bo do nedelje, 5. oktobra, na ogled razstava nekaterih predmetov in dokumentov 1. svetovne vojne. Urnik: danes, 3. in sobota, 4. oktobra, 10.00 - 11.00 in nedelja, 5. oktobra, 10.00 - 12.00.

ZRC SAZU IN NŠK vabita na odprtje etnografske foto-dokumentacijske razstave »Šavrinke nekoč in danes« ter na predavanje Nataše Rogelja in Špele Ledinek Lozej o trgovskih poteh med Trstom in ruralnim zaledjem, ki bo danes, 3. oktobra, ob 17. uri v Gregoričevi dvorani, Ul. S. Francesco 20 (2. nad.).

BOLJUNČANI IN VODA - v društvenem baru n' Grici je na ogled zanimiva razstava starih fotografij o vaščanh in o njihovi navezanosti na Klinško, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55 pri SKD F. Prešeren. Vabljeni k ogledu.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA »Vojna: sledi, spomini, podobe« člana Skupine 75 Marka Vogriča, v Kraški hiši v Repnu je podaljšana do nedelje, 12. oktobra. Zadruga Naš Kras vabi na ogled in na finissage ob klepetu z avtorjem v nedeljo, 12. oktobra, okoli 17. ure. Urnik: ob nedeljah 11.00-12.30 in 15.00-17.00.

Obvestila

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela danes, 3. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekravitev in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD BREG obvešča, da bo večerna rekreacija za odrasle potekala v občinski telovadnici S. Klabjan v Dolini ob ponedeljkih in petkih od 21. ure dalje. Prva vadbena ura bo danes, 3. oktobra, ob 21. uri. Vabljeni stari in novi telovadci. Info na tel. 333-4528269.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bo vadba gimnastike za otroke in mlade (6-18 let) ob sredah v prostorih OŠ Bevk na Općinah (po nivoju): A) 16.45-18.00, B) 18.00-19.15 ter C) 19.00-20.15. Novost: vadba za odrasle - Zumbaerobic ob ponedeljkih in/ali petkih od 18.00 do 19.00 ter Cheer starši ob petkih od 17.00 do 18.00 v prostorih M. Čuk. Prvo srečanje bo danes, 3. oktobra. Info: 347-8535282 ali info@cheerdancemillenium.com

PRAZNIK KONJEV IN VONJAV MOSTA - toplo vabljeni na praznik, ki se bo odvijal od 3. do 5. oktobra v Medjivasi. Dobro založeni kioski, osmice, gostilna in kmečki turizmi, razstave in stojnice s tipičnimi kmečkimi pridelki. V petek ob 19.30 otvoritvena dobrodelna baklada v podporo združen-

nja »Via di Natale« iz Aviana, od 21. ure dalje glasba pod šotorom z »Djem Zippo«. V soboto konjske igre in možnost ježe konjev, zvečer koncert s skupino »Alta tensione«. V nedeljo orientacijski pohod na konju, zgodovinski ekskurziji po sledovih 1. svetovne vojne, predstavitev kovaške obrti in konjske igre, Ob 16.00 glasba in country plesi z Dj-em Elvis.

SOCIALNI OKRAJ TRŽIČ prireja danes, 3. oktobra, ob 17.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini, v sodelovanju s sindikatom CGIL, združenjem prostovoljcev in Coop Nordest, srečanje »Hrana dobra in varna... navodila za uporabo«. Govorila bo Stefania Marzona, prehrambena tehnologinja.

ŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Medji vasi od danes, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igor-tom71@hotmail.it.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBLJE KRAS vabi k vpisu v svoje študijske programe. Vpišete se lahko danes, 3. oktobra, od 7.00 do 10.00 in od 13.00 do 16.00, v ponedeljek, 6. oktobra, od 10.00 do 12.00 ter torek, 7. in sredo 8. oktobra, od 8.00 do 10.00 in od 16.00 do 17.00, ob vhodu Doma upokojencev v Sežani. Info: (00386)031351830, nadja.mislej-bozic@guest.arnes.si

SPORTNO DRUŠTVO EPIC iz Postojne prireja 18. turnir v taroku primorsko-notranjske regije, ki bo danes, 3. oktobra, ob 17. uri v hotelu Epicenter v Postojni. Obvezne prijave na tel. (00386) 041656275 (Progar) ali na sajmem turnirju do 16.45.

EKOLOŠKA SOBOTA NA PROSEKU: rajonski svet za Zahodni Kras in Acegas Aps Amga prirejata v soboto, 4. oktobra, od 10. 12. ure na javnem parkirišču v »Mandriji« na Proseku zbiranje kosovnih odpadkov. Bele tehnike in elektronike, zelenega odreza, steklene šipe, nevarne odpadke, pnevmatike, svinčeve akumulatorje idr.

GLEDALIŠKE DELAVNICE za osnovnošolske otroke z zaključno predstavo »Alica v čudežni deželi« na pobudo ZSKD, se bodo odvijale pod mentorstvom Elenne Husu pri SKD Barčovlje (Ul. Bonafata 6) s pričetkom v soboto, 4. oktobra, ob 10.00; pod mentorstvom Božete Hrvatič pri SKD I. Grbec (Škedenjska ulica 124) s pričetkom v ponedeljek, 6. oktobra, ob 16.30 in pod mentorstvom Maruške Guštin pri SKD S. Škamperle (Vrdelska cesta 7) s pričetkom v soboto, 11. oktobra, ob 10.00 (vpisovanja do zasedbe vlog).

LETNIKI 1964 - šola Fran Levstik Prosek - Križ, v soboto, 4. oktobra, prirejamo večerjo v Jamljah. Potrdi tvojo prisotnost na tel. št. 0481-410121.

OB PRILOŽNOSTI PRAZNIKA SV. FRANČIŠKA AŠIŠKEGA, zavetnika Italije, zavetnika živali in stvarstva ter svetovnega dneva živali, bo župnija Sv. Jakoba apostola, v sodelovanju s 5. okrajem, starja mitnica - Sv. Jakob, organizirala tradicionalni blagoslov živali na ploščadi pred šentjakobsko cerkvijo, v soboto, 4. oktobra, ob 11. uri. Pri slovesnosti bo prepeval otroški zbor »Voci bianche G.V.S. Cantare - Luciano De Nardi«.

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USCI FJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v Športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje, koripetitorji. Info in prijave na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu, www.zskd.eu.

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE Z ROBERTOM FEGUŠEM bo v soboto, 4. oktobra, ob 14. uri v Športno-kulturnem centru v Lonjerju. Udeleženci

naj se prijavijo med 13.30 in 14.00. Tečaj organizirata SKD Lonjer-Katinara in MePZ Tončka Čok, s podporo ZSKD in deželnega zborovskega združenja USCI.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE - tečaja Hatha Yoge se odvijata v društvenih prostorih ob torkih in petkih na Stadionu 1. maj pri Sv. Ivanu. Urniki: od 18.30 do 19.50 in od 20.00 do 21.20. Vabljeni na popolno sprostitev telesa in umova. Info na tel. 340-6887720 (Jan).

SKD TABOR - Hatha Yoga. Tečaji vsege v Prosvetnem domu na Općinah. Vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti. Info na tel. 340-6887720 (Jan).

KONTOVEL - župnijska skupnost vabi v nedeljo, 5. oktobra, na praznovanje zavetnika sv. Hieronima. Ob 17. uri v župnijski cerkvi slovesno somaševanje, ki ga vodi g. Klemen Zalar, duhovnik za slovenske vernike pri Sv. Jakobu in pri Novem sv. Antonu v Trstu.

ODBOR Z VZDRŽEVANJE SPOME-NIKA PADLIM V PREČNIKU - ob pričeli 30-letnice odkritja spomenika, ki bo 26. oktobra, išče ob priložnosti razstave stare slike o vasi, dokumente in članke o vaščanih, ki so sodelovali v NOB in o spomeniku. Prosimo, da oddate gradivo do nedelje, 5. oktobra, v Prečniku na št. 1/B. Tel. 040-200871.

V BARKOVLJAH, v nedeljo, 5. oktobra, bo tradicionalna procesija Rožnovske matere božje po maši od 8. ure zjutraj. Maševal bo g. Klemen, pel bo domači zbor pod vodstvom A. Pertot, pri orglah maestro Zudini. Sodelovalo bo godbeno društvo V. Parma iz Trebič. Vabljeni, posebno noše.

<p

MEDJA VAS - Od danes do nedelje Konji in vonjave mošta že sedmo leto zapored

Danes se v Medji vasi začenja tridnevni praznik Konji in vonjave mošta, ki bo letos doživel sedmo izdajo. Organizatorji obljudljajo pester program, ki se bo začel danes ob 13. uri z namestitvijo konjev in konjenikov, ob 19.30 pa je na programu dobrodelna baklada, ki jo bodo izvedli peš in s konji.

Prireditev, ki je med drugim namenjena predvsem družinam, saj lahko z njeno pomočjo otroci spoznajo življene na podeželju, bo pestra in raznolika jutri in pojutrišnjem. Ob 10. uri bo možnost žeje in vožnje s konjskimi vpregami, oba dneva bo med 15. in 18. uro tudi brezplačna animacija za otroke. Poleg tega bo jutri ob 14.30 konjska gimkana (na sporedbo tudi v nedeljo, in sicer ob 14. uri), še prej, ob 13. uri, pa bo podjetje Fermont iz Komna prikazalo ročno kovaštvo

Utrinek z lanske prireditve: tudi konjem tekne požirek piva

FOTODAMJ@N

z izdelki domače umetnostne obrti. Pojutrišnjem ob 15.30 bo kovač Stefano Puntar prikazal kovaštvo in podkovanje konja. Še prej, in sicer ob 9.30 in 13.30 bosta na programu zgodovinski ekskurziji po sledih prve svetovne vojne, ob 14.30 pa bo nastopila plesna skupina Rueidis-Kolesa na meji s prizori, ki se nanašajo na dogodke v prvi svetovni vojni. Medvejski tridnevni praznik bo postregel tudi z razstavami.

Pomembna je tudi informacija, da se je do Medje vasi danes še mogoče pripraviti z avtomobili, jutri in v nedeljo pa bo cesta zaprta. Urejeni bosta parkirišči v Štivanu blizu stare papirnice ter na večjem travniku ob državnih cesti št. 55 v smeri proti Gorici. S križišča z državnim cesto do Medje vasi pa bo na 5-10 minut peljal avtobus, za katerega bo treba odšteeti 1 evro.

DOLINA - Prejšnji petek v Slovenski Bistrici NSŠ Simona Gregorčiča na dnevnih kulturne dediščine

Prireditev od odprtju Dnevov je zaznamovala otroška ustvarjalnost

Slovenska Bistrica je bila minuli petek prestolnica slovenske kulturne dediščine in plemenito zbirališče tistih, ki si pribavljajo za uresničitev, da »Dediščina gre v šole«. V čudovitem grajskem parku, v mestnih predelih s srednjeveškim pridihom, v kulturnih žariščih, šolah, vrtcih in domovih se je več kot 2400 otrok s svojimi mentorji predajalo najrazličnejšim dejavnostim, s katerimi so navezovali stik s kulturno dediščino svojih krajev in ustvarjali osnove za navezovanje vezi za prihodnost. Prijetni živžav je pozivjal trge in stojnice in doživel svoj vrh zdaj popoldne na grajskem dvorišču, biseru barokizirane renesančne arhitekture, kjer se je odvijala slovesnost ob odprtju 24. izvedbe Dnevov evropske kulturne dediščine, ki bodo potekali po vsej Sloveniji do jutri, 4. oktobra. Vzdušje je bilo nadvse slovesno, istočasno

pa sproščeno in vedro, saj je organizatorje preveval občutek, da so opravili koristno delo; z vestnostjo in pozornostjo do šol, mentorjev, sodelavcev in podpornikov so namreč uspeli vzbudit željo po sodelovanju in ustvariti učinkovito mrežo navdušenih aktorjev od najmlajših do odraslih. Slavnostno prireditev je »blagoslovila« ljudska pesem Vaberških fantov iz Kovačeve vasi pod Pohorjem, ki so v hipu ustvarili pravo razpoloženje, čemur je botrovilo tudi iskrivo in duhovito napovedovanje Jane Jeglič. Nakar je gostom in občinstvu izrekel dobrodošlico župan občine Slovenska Bistrica dr. Ivan Žagar.

Osrednji govor je imel direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Jernej Hudolin, ki je med drugim dejal: »Dnevi evropske kulturne dediščine so tako že davno prerasli okvire prireditve, postali so gibanje. Gibanje, ki povezuje in daje evropskim državljanom občutek pripravnosti in povezanosti. Dnevi evropske kulturne dediščine nosijo plemenito sporočilo, da dediščina ne pozna meja. Nastaja v različnih okoljih in različnih časovnih obdobjih in je zato dediščina vedno lahko le skupna. Naj ob tem povem, da smo letos Dnevi evropske kulturne dediščine izven naših mej razširili na Hrvaško, prav tako smo s sodelovanju pritegnili mlade iz srednje šole Simona Gregorčiča iz Doline pri Trstu.« Direktor je ob koncu zahvalil vsem svojim sodelavcem v prvi vrsti Srečku Štajnbaherju, vodji Območne enote Maribor ZVKDS, predvsem pa koordinatorki Nataši Gorenc ter Mileni Antonič zadolženi za pedagoške vsebine, ki so opravili težko, a nadvse uspešno delo.

Generalni direktor Direktorata za ustvarjalnost Ministrstva za kulturo dr. Gašper Troha je uradno odprl Dneve s simpatičnim vzpostavljanjem svoje pretekle izkušnje povezane s pravljicnim doživetjem v Slovenski Bistrici in današnjim pravljicnim pričetkom Dnevov evropske kulturne dediščine s stotinami otrok, ki so s svojo ustvarjalnostjo razgibavali celotni lok od jutra do večera. V kulturnem sporedru so nastopali prisrčni otroci iz vrtca, mlađa violinista, skupina pojocih študentov z bistrške gimnazije ter folklorna skupina novonosolskih otrok, ki je s svojimi ljudskimi nošami, predvsem pa s svojim sproščenim in prikupnim nastopom osvojila grajsko dvorišče, ki ni skoparilo z odobravajočimi aplavzi.

Odprtja Dnevov evropske kulturne dediščine v Slovenski Bistrici sta se udeležila tudi ravnateljica prof. Fiorella Bencic in prof. Boris Pangerc, ki sta zastopala nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča iz Doline, ki je letos pristopila k pobodi. Gosta s Tržaškega sta bila delezna tople pozornosti in izjemnega gostoljubja in sta navezala veliko prisrčnih stikov s kolegi in mentorji iz Slovenije, tudi z namenom, da bi se Dnevi evropske kulturne dediščine razširili in ukorinili med Slovenci v Italiji. Najše poudarimo pomemben delež domačih deklek in žena, ki so s »pohorskim loncem«, sanjskim domačim kruhom, okusnimi rogliči in presladkimi štruklji poskrbele, da je »dediščina šla v slast«.

DSI in SK nocoj o krizi

V Peterlinovi dvorani v Ulici Donizetti bo danes predstavitev zbornika Misliški več, ki je izšel ob istoimenskem mednarodnem filozofskem simpoziju o krizi. Ta je kot znano potekal aprila v Narodnem domu, na njem pa so prvič sodelovali filozofi iz Hrvaške, Italije in Slovenije. Dogodek prirejata Društvo slovenskih izobražencev in Slovenski klub.

O zborniku bo spregovoril Massimo De Carolis, redni profesor filozofije na salernski univerzi, ki bo občinstvu ponudil tudi svoje razmišljanje o Antropoloških koreninah krize. Predavanje bo v italijanščini, pričetek ob 20. uri.

GD Prosek v Toskani

Člani Godbenega društva Prosek bodo ta konec tedna gostovali v Cortoni in Arezzu v Toskani. Na programu imajo dva koncerta. V Cortoni bodo v srednjeveški zgradbi Palazzo Casali popestili odprtje III. Mednarodne razstave vizualnih umetnosti Poklon Ginu Severiniju – Nagrada mesta Cortona. Posebna gostja večera bo igralka Martina Stellla. V nedeljo pa bodo s svojim koncertom slavnostno odprli znameniti Sejem starin mesta Arezzo, katerega prva izvedba sega v leto 1969. Gostovanje bo tudi možnost za poglobitev prijateljskih vezi s člani Filharmonice »Guido Monaco« iz Arezza, ter ogleda znamenitih srednjeveških naselkov in vinskih kleti v vinorodnemu okolišu Montalcino.

Konferanca na Pomorski postaji

Na Pomorski postaji bo danes med 18. in 20. uro potekala konferanca z naslovom Ženske, politika, inštitucije: nov pogled na šolo. Namejena je šolnikom, šolarjem in staršem, ki bodo lahko spoznali, kako bi lahko rešili s šolo povezane dileme. Predaval bo tudi psihoterapeutka Paola Scalari.

Predstavitev knjige Uporniki iz rogov

Anarhična skupina Germinal prireja nocoj ob 20.30 v Ul. Bosco 52/a predstavitev knjige Uporniki iz rogov - od vojne v Libiji do prve svetovne. Predstavitev se bo udeležil tudi avtor Marco Rossi.

Ciklus konferenc o prvi svetovni vojni

V avditoriju Skladišča idej se bo danes začel ciklus konferenc o prvi svetovni vojni. Prof. Marco Mondini z Italijansko-nemškega zgodovinskega inštituta iz Trenta bo govoril o Italiji leta 1914. Začetek ob 17.30.

Če si dober, si podaljša življenje

V kmečkem turizmu Milič v Zagradcu se bo jutri začel sklop Srečanj v kleti o dobrem počutju. Letos bo posvečen predvsem nesebičnosti in njenim blagodejnim učinkom na dobro počutje in sploh na zdravje. Naslov jutrišnjega srečanja je spodbuden, predvsem za dobre ljudi: Dobra podaljša življenje. Predavatelj, priznani zdravniški strokovnjak Giovanni Oliviero Panzetta bo na podlagi antropološke in biološke analize nakazal, kako dobra dejanja podaljšajo življenje.

Začetek srečanja ob 10.30, sledila bo degustacija dobrot gostiteljice Bernarde Milič, ki bodo tudi spodbudile dobro počutje v družbi.

BRICO CENTER
MILJE
Cesta Rabojez - Ul. dei Farnei 48
Tel. 040 9235167
Odprtvo od 9.00 do 19.30 od pondeljka do sobote
ob nedeljah od 9.30 do 19.30

bricocenter.it

SAMO V SOBOTO, 25. OKTOBRA
Za nakupe nad 50 evrov
-20%
Popust se ne sezteva z drugimi promocijami, popusti in/ali popustnimi karticami. Popust ne velja pri nakupu goriva (petrol, peleti in polena).

APLAVZA VREDNE PRILOŽNOSTI

Ponudba velja od 2. do 24. oktobra

Sestavljiv pocinkan regal
Nosičnost posamezne police:
50 kg, enakovredno porazdeljenih
Ref. 410001029

Sesalnik za pepel
Maksimalna moč 1.000 W, jeklena posoda 18 litrov, podtlak 150 mbar, pretok zraka 30 litrov/s, pralni filterki vložek, funkcija pihanja, kolesa
Ref. 400000293

Vrtalnik / vijačnik
Udarni, litjski akumulator, 18 V, 22.500 udarcev/min, 2 hitrosti, vrtenje v levo in desno stran, 1,5 Ah, čas polnjenja 3 ure, samozatezna glava 10 mm, kovček s 50-delnim priborom, mehka torba vključena
Ref. 400000292

ŽARIŠČE

Škotska, Katalonija, Veneto in pravica do samoodločbe

JULIJAN ČAVDEK

V tednu, ko se je odvijal referendum za neodvisnost Škotske, sem imel priložnost, da sem se neposredno srečal z ljudmi, ki so v živo prisostvovali dogajanju. V bližini Benet je namreč potekal letosni poletni seminar, t.i. Summer University, ki ga organizira italijanski del Evropske svobodne zveze. Tokrat so organizacijo prevzeli predstavniki avtonomističnih gibanj v deželi Veneto in h sodelovanju povabili več skupin, ki jim je neodvisnost skupni cilj.

Nastopi na takih forumih niso vedno enostavni. Podobo, ki nam jo posredujejo vsedržavni mediji je zelo površna, ker prikazuje celotno zadevo kot folklorno udejstvovanje nekaterih populistov, ki se naslanjajo na starodavne simbole in mite. Ni mogoče zanikati, da se najde tudi nekaj takega, vendar po večini ni tako. V poseghih in pogovorih slišiš obravnave, ki zadevajo gospodarstvo, socialo, javna dela in infrastrukture, vprašanje medijev in svobode izražanja, šolstvo, ipd. Torej ne slišiš zgodovinskih predavanj, ki so bolj ali manj okrašena z mitološkimi vložki. Ravno nasprotno, opraviti imaš z ljudmi, ki so strokovno podkovani na njihovem področju in imajo vizijo teritorija.

Na okrogli mizi, ki je nosila naslov Pravica narodov do lastne vlade: avtonomija, federalizem, konfederacija in samostojnost - 9. november: katalonska pot do referendumu za neodvisnost so imeli posebno zanimive posege član ka-

talonske stranke ERC in bivši evropski poslanec Bernat Joan i Marí, Flamenc in ravnatelj glavnega urada ESZ Güntehr Dauwen, predstavnik Noi Veneto indipendent in profesor Antonio Guadagnini ter deželna svetnica gibanja ALPE iz Doline Aosta Chantal Certan. Vsak je nastavil svoj poseg na specifično tematiko, od gospodarskega razvoja in finančne perspektive do vprašanja okolja na določenem ozemlju, pri katerih želijo narodne manjšine, jezikovne skupnosti in regije biti prvi akter v procesu odločanja. Vsi skupaj pa so se zedinili ob zahtevi, da mora imeti določena skupnost, ki živi na nekem teritoriju pravico odločiti kam spada. In o tej pravici je podrobno spregovoril ravnatelj glavnega urada ESZ Güntehr Dauwen, ki je prisotnim poročal o pripravah in izvedbi referendumu za neodvisnost na Škotskem. Ravno tako je menil katalonski predstavnik, ki je bil zadovoljen za izvedbo referendumu na Škotskem, skeptičen pa je bil glede mnjenja, ki ga bo za podoben referendum za neodvisnost Katalonije izdallo španško ustavno sodišče. Kot vidimo njegove skrbi niso bile zaman, saj je bil katalonski referendum ravno v teh dneh označen za neustavneg.

Posebno zanimiv je bil poseg prof. Guadagninija, ki je imenu gibanja Noi Veneto indipendent predstavljal razloge, zaradi katerih si tudi v deželi Veneto želijo razpolagati s pravico, da lahko odločijo o lastni usodi, če ostati v Italiji ali pa

ne. V tem smislu so se stvari premaknile na institucionalno raven, saj je referendum za neodvisnost Veneta določen na podlagi dveh deželnih zakonov in pred kakšnim dnem je dežela Veneto odprla tekoči račun, kjer zbira sredstva za izvedbo ljudskega posvetovanja.

Neznank na tem občutljivem področju je kar nekaj, pomembni pa se morda dvoje stvari. Najprej je bilo tukaj podarka, da v teh procesih, ki zadevajo neodvisnost ali avtonomijo neke skupnosti in njenega teritorija se mora izkazati demokracija. To se pravi, da mora biti upoštevana in spoštovana volja ljudi. Drugi vidik pa je v tem, da demokratični kontekst vključuje pravico do samoodločbe. Kot je podčrtal Dauwen, so moralni škotski zagovorniki neodvisnosti priznati poraz, vendar v veliko zadovoljstvo jima je bilo, da so imeli pravico odločati, oziroma, da so se lahko svobodno izrekli o prihodnosti Škotske na demokratičen in miroljuben način, kar jim je tudi uspelo.

Ob tem si lahko tudi mi zastavimo vprašanje ali bi Slovencem v FJK pritikal pravica do samoodločbe. Pogoji, v katerih živimo so bistveno drugačni in kaj takega za naše kraje bi bilo verjetno težko izvedljivo, kot smo imeli sicer tudi možnost opaziti. Po drugi strani pa ni mogoče zanikati zgodovinskega dejstva, da glede naše pripadnosti nismo imeli možnosti, da se izrečemo. O tem so vedno odločali drugi.

TA TEDEN

EDINOST
 GLEASLO POLITIČNE GRUPPE JEDNOST ZA PRIMORSKO

PRED 100 LETI

Edinost se tokrat obrača do slovenskih kmetov. »Kmetje, kmetice! Ne prodajajte živine za slepo ceno! Držite teleta! Javilo se nam je več slučajev, da izrabljajo brezvestni ljudje vojno stanje v svrhe, da bi izvabili živino za prav nizko, da, naravnost slepo ceno onim kmeticam, katerih može so bili vpoklicani, in katerim so obstoječe razmere, kadar tudi cene na živinskih sejmih, do cela nepoznane. Le obžalovati je, da se najdejo taki elementi, ki na tak način izrabljajo itak že težavno stanje kmetic in kmetov ter njih nepoznanje v resnici obstoječih razmer na živinskih sejmih.

Kmetom in kmeticam, ki morajo sedaj same voditi gospodarstva, kličemo v spomin, da je svoječasno namesništvo določilo in razglasilo cene za vse pridelke in izdelke, ki so potrebeni za prehranitev; v tem razglasu so torej objavljene tudi cene za meso, mačko, za krmila itd. Oziroma na vojno stanje so bile te cene določene v taki viso-

kosti, da v popolni meri odgovarjajo današnjim pridelovalnim in tržnim razmeram. Če čutimo potrebo odprodaje živine, dosežemo visoke, primerne cene le tedaj, ako odajamo od svoje črede rep za repom le polagoma. Drugače je seveda, če se po nepotrebnem kar vsljuge kupcem vsa živila v nakup, kakor se je tudi ponekod že prijetilo. V takih slučajih je umljivo, če potem kupci izrabljajo take razmere. Za prodajo živilne kar na veliko pa tudi ni nikakega razloga, ker smo pridelali letos obilne in dobre krme.

Prezreti se tudi ne sme, da vojaška uprava poseže v sili lahko tudi po kravah ne glede na to, če so breje ali ne, kar bi strašno oškodovalo našo živinorejo, ako ne bo dovolj druge živine. Kakor omenjeno, je letošnja košnja izpadla prav dobro, s krimo smo dobro preskrbljeni in lahko prehranimo mnogo živilne. Vojaštvu bo potrebovalo veliko živilne in jo bo tudi dobro plačevalo: zato se mora zelo skrbeti za dobro pleme.

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
 GLEASLO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TREBARNEGA OBSEMA

PRED 50 LETI

V Nemah, Ahtnu in Fojdi, treh furlanskih občinah, so proslavili dvajseto obletnico požiga naselij ter ubijanja civilnega prebivalstva. »Kriminalno delo so izvršile nemške nacistične horde v svoji ofenzivi proti osvobojenemu ozemlju.

Svečanosti so bile v vseh treh občinskih središčih, največja pa je bila ravno v Fojdi, ki je od Čedada oddaljena dobrih deset kilometrov. Na trgu pred cerkvijo se je ob enajsti uri zbrala številna množica, ki so jo sestavljeni po leg domaćinov tudi bivši partizani iz vseh krajev videmske, goriške in tržaške pokrajine. Proslave so se udeležila številna občinska zastopstva, ki so prinesla tudi svoje prapore. Opazili smo prapore občinskih uprav iz Vidma, Cervinjana, Aquileje, Butria, Artegne, Premariaccia, Tricesima, Fiumicella, Čedada, Tarcenta in številnih občin goriške pokrajine, zlasti s tržiškega okoliša. Med osebnostmi, ki so se udeležile proslav, naj omenimo podtajnika v obrambnem ministrstvu senatorja Pelizza, pred-

sednika deželne vlade Berzantija, tržaškega župana Franziila, predsednika videmske pokrajine Burtola, številne parlamentarce in deželne poslanke, župane, predstavnike partizanskih organizacij itd.

Slavnost v Fojdi je začel župan Pelizzo, senatorjev brat, s pozdravnim nagovorom, nakar je predal besedo uradnemu govorniku Pietru Secchiji, podpredsedniku senata. Secchia se je uvodoma spomnil vseh mrtvih v osvobodilnem boju, poudaril važnost osvobojenih ozemelj, ki jih je imenoval »oaze demokracije in svobode«, enotnost vseh protifašističnih sil v borbi proti fašizmu, še prav posebno enotnost Italjanov in Slovencev v teh krajih, ter enotnost ljudi najrazličnejših prepričanj, ki so gojili samo eno skupno željo – premagati okupatorja. Dejal je, da so bili enotni krajevni odbori na osvobojenih ozemljih začetek uresničevanja nove, demokratične Italije. Pohvalil je pobude, da se padlim zgradijo spomeniki, vendar to ne bi bilo dovolj, če se struktura države ne obnovi v duhu tistih, ki so padli zanjo.«

PISMA UREDNIŠTVU

Odgovor Dimitriju Tabaju

Spoštovani,
dovolite mi, da v zvezi s pismom gospoda Dimitrija Tabaja z dne 1. oktobra 2014 podam nekaj pojasnil. Nedvomno sta politična in strokovna plat nekega dogodka pogosto tesno povezani, to pa ne drži vedno. Izrabljanie stroke v politične namene je zatorej nizkotno.

Pisma, ki so ga cenjeni svetniki prejeli, ni poslal občinski odbor, temveč občinski funkcionar, ki po načelu delitve pristojnosti v javni upravi zapusta stroko in ne politiko. V njem je bilo jasno obrazloženo naslednje: »vljudno prosim, da tolmaču vnaprej posredujete pisno predlogo morebitnih interpelacij in vprašanj, ki jih nameravate postaviti v slovenskem jeziku, oziroma vsaj nekaj opornih točk ali tematik, ki se jih boste dotaknili, in to zato, da bo lahko tolmač svojo nalogo opravil vestno in strokovno in da bo dvojezično sporazumevanje v občinskem svetu učinkovito in uspešno. Sveda se tolmač že zdaj zavezuje, da bo z vsakršnimi informacijami in dokumenti, ki mu jih boste posredovali, ravnal strogo zaupno, kot to narekuje prevajalski deontološki kodeks. Naj podudarim, da ne želim s to prošnjo nikakor posegati v svobodo izražanja demokratično izvoljenih predstavnikov, temveč da želim zgolj tolmaču dati na voljo sredstva, ki jih potrebuje, da lahko opravi svojo nalogo. Za vsakega tolmača je namreč izredno pomembno, da se s tematiko, ki se bo obravnavala, vnaprej seznanji, saj se lahko tudi v vsebinah, ki se morda gorovcu zdijo enostavne, domače in samoumevne, skrivajo jezikovni elementi, ki lahko tolmač povzročijo težave, npr.: področna terminologija, lastna imena (oseb, ustanov in institucij, zemljepisna imena, ...), števila, statistični podatki in še bi lahko naštevala.«

Šlo je torej zgolj za vljudno prošnjo za sodelovanje brez vsakršne politične obarvanosti. Tudi v uglednejših kontekstih je ustaljena praksa, da tolmači prosijo govorce za sodelovanje, v tem ni nikakršne »diskriminacije«. Tolmačenje je poklic, ki zahteva petletni univerzitetni študij in se povsem razlikuje od prevajanja. Poslušanje govora v enem jeziku in istočasno oblikovanje tega v drugem, ne glede na to, ali je tolmač prej dobil kakšno koli pisno gradivo, ali pa gre za »improvizacijo«, zahteva razvoj sposobnosti, ki ji znanstveno pravimo »deljena pozornost«. Slednja omogoča, da je oseba hrkrati pozorna na več virov informacij. Tega pri prevajanju ni. Zato bi tisto, kar so svetniki poslušali iz slušalk na seji, stež-

ka opredelili kot prevajanje. Gospoda Tabaja potem takem vabim, naj se pozanima, preden sodi in žali delo drugih. V ponedeljkovih dogodkih ni bilo nikakršne žalitve na račun slovenske narodne skupnosti, edina žalitev v tem kontekstu je tista, ki jo je gospod Tabaj izrazil na račun tolmača in na račun truda, ki ga je občinski odbor, z mano v prvi vrsti, vložil v to, da se pravice manjšin spoštujejo in se zaščitni zakoni izvajajo.

Tolikšna podlost ni vredna niti odgovora, vseeno pa odgovarjam iz spoštovanja in dolžnosti do bralcev. Potem, ko smo pridobili mnjenje predsednice Konzulte za vprašanja slovenske narodne skupnosti in nismo prejeli kritičnih pripomb, smo v občinskem odboru sprejeli omenjeni sklep in naredili vse, kar je bilo s tehničnega vidika mogoče, da smo lahko slovenskim svetnikom na zasedanju zagotovili najboljše možne pogoje. Zavedamo se, da ta rešitev ni optimálna, vendar pa je to dober začetek in v trdna osnova, na kateri bomo lahko gradili prihodnost. V ponedeljek je bil storjen velik korak v smeri izvajanja določil zaščitnega zakona.

Zalosti me, ko vidim, kako se vsako naše dejanje izrablja in politizira ter se tako omalovažejo in blatijo vse pri zadevanju občinske uprave in urada za slovenski jezik. Če ima kdo kar koli priponomi ali namerava kritizirati naše delo, lahko to storii osebno tako, da nas obiše v naših uradih na županstvu v Gorici, ki so za javnost odprtji. Sprejeli bomo vsakršen nasvet ali konstruktivno kritiko, ki nam jo boste izrazili in nas pri tem gledali v oči, namesto da nas v tisku obsojate, ne da bi vedeli, kako so stvari potekale. Zagotovo to ni primeren način in niti ne primerno izražanje, če si resnično želimo doseči integracijo, o kateri tako pogosto široko koustimo. Zatorej obsojam tako ravnjanje, in to ne le iz spoštovanja do občinske uprave, temveč predvsem iz spoštovanja do tolmača, ki je bil navzoč na zasedanju. Preden žalimo strokovno delo drugih, toplo svetujem, da se dobro pozanimamo in ne pišemo bedariji. Pričakujem javno opravljeno univerzitetni diplomi tolmači.

Toliko za pojasnilo.
Stefano Ceretta,
odbornik za jezikovne identitete

KOPER - Jutri in v nedeljo

Tradicionalni sejem Dnevi kmetijstva slovenske Istre

KOPER - Mestna občina Koper je za jutri in v nedeljo organizirala jubilejni deseti tradicionalni sejem »Dnevi kmetijstva slovenske Istre 2014«, ki bo ponovno preselil istrsko zaledje v center mesta Koper. Letošnji sejem bo za koprsko tržnico potekal med 9. in 19. uro. Glavni akti prireditve bodo razstavljanji na stojnicah, kjer bodo predstavili svoje domače proizvode, poleg tega pa so pripravili tudi spremljajoče aktivnosti v sklopu dogodkov in posebnih predstavitev, ki bodo popestrili sejemske in obsejemske dejavnosti.

Letos organizatorji pričakujejo 93 razstavljalcev, ki se bodo predstavljali na 110-stojnicah v sklopu dveh povezanih šotorov in spremljajočo predstavitev avtohtonih domačih živali na več kot 2000 m² pokritih in zunanjih površin.

Obisk sejma in vseh ostalih spremljajočih aktivnosti je brezplačen, več informacij lahko najdete na www.dnevi-kmetijstva.si ali na facebook strani: Dnevi kmetijstva slovenske Istre.

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

TRŽIČ - Abonmajske spored občinskega gledališča

Glasbena sezona s petnajstico koncertov

Prvi bo 22. oktobra recital svetovno znanega pianista Louisa Lortiea

Tržiško Občinsko gledališče je že dobro trideset let živahno kulturno središče, ki s kvalitetnimi programi bogati in dopoljuje ponudbo na naši deželi, tako na glasbenem kot na gledališkem področju. Petnajst koncertov, štirinajst gledaliških predstav, zraven še vrsta igrič za otroke in družine v sklopu niza Piccoli palchi-Mali odri, predavanja za šolsko mladino in srečanja z umetniki. Vse to bo do 22. oktobra do konca aprila na voljo mlajšim in starejšim ljubiteljem umetnosti, ki lahko izbirajo med različnimi kombinacijami abonmajev, seveda pa so na razpolago tudi vstopnice za posamezne prireditve. Popoln abonma velja za petnajst koncertov in štirinajst gledaliških predstav, najmanj zahteven pa ponuja izbiro med petimi dogodki.

Glasbena sezona se bo odprla 22. oktobra s klavirskega recitalom, ki ga bo oblikoval star prijatelj tržiškega gledališča, svetovno znani kanadski pianist Louis Lortie; vezna nit programa so preludiji, skladatelji pa Gabriel Faure', Aleksander Skrjabin in Fryderyk Chopin. Drugi koncert bo 29. oktobra posvečen baročni glasbi v izvedbi kvarteta (2 violini, čelo in čembalo) L'Estravagante. 10. novembra nas bo mlad godalni kvartet Lyskamm, ki se je rodil v Berlinu l. 2008, popeljal od današnje klasične (Haydn in Beethoven) do sodobnosti (Bartok in Kurtág). 19. novembra bosta sopranistka Lisa Larsson in pianist Andrea Lucchesini počastila Richarda Straussa ob 150-letnici rojstva z izvedbo klavirske sonate op. 5 in čudovite zbirke Vier letzte Lieder (štirje poslednji samospevi), prvi del programa pa bo posvečen Mozartu.

K baročni glasbi se bomo vrnili 3. decembra z duom, ki ga sestavlja flautistka Verena Fischer in čembalist Leon Ber-

Levo kanadski pianist Louis Lortie, ki bo odprl sezono 22. oktobra; spodaj kvartet L'Estravagante, ki bo teden kasneje nastopil s sporedom baročne glasbe

OBČ. GLEDALIŠČE TRŽIČ

ben: na programu bodo skladbe Johanna Sebastian Bacha in njegovih sinov. 16. decembra je Beethovenov rojstni dan, ampak pianist Denis Kozhukhin je za ta datum izbral Haydna, Hindemitha in Debussyja, sledil pa bo enomesecni premor do 16. januarja, ko bo imenitni čelist Steven Isserlis zaigral kar dva koncerta Camilla Saint-Sensa ob spremljavi Orkestra iz Padove in Veneta pod vodstvom Alexandra Blocha, ki bo franski program dopolnil s Faujem in Ravelom. 30. januarja bodo v

ospredju skladatelji 20. stoletja, sicer zelo heterogeni: ansambel saksofonistov Selmer Saxharmonic, ki ga vodi Milan Turkovic, bo oblikoval zelo pester program, od Dvoraka preko Milhauda, Šostakoviča, Hansa Zimmerja in Hannsa Eislerja do sodobnih mojstrov filmske glasbe kot Ennio Morricone, Michael Nyman, Nino Rota in John Williams.

V pustnem duhu je zasnovana glasbeno-gledališka predstava, komedija z madrigali, ki jo je Adriano Banchieri spisal l. 1608 za predvečer pustnega četrtnika: 11. februarja bo Festino nella sera di giovedì grasso avanti cena zabaval občinstvo z igralcem in režiserjem Alessandrom Bressanellom in vokalnim ansamblom La stagione armonica, ki ga vodi Sergio Balestracci.

Zelo lep program nam 27. februarja obeta violinist Valerij Sokolov in pianist Evgeny Izotov: Schubert, Beethoven, Ysaye in Prokofjev, zadnja dva skladatelja pa bomo spet poslušali 10. marca, ko bo igral violinisti duo Francesca Dego in Domenico Nordio, ki bosta izvajala tudi Due Luciana Beria.

Projekt integralne izvedbe petih klavirskih koncertov Ludwiga van Beethovna, ki se je začel v lanski sezoni, se bo letos nadaljeval z dvema mladima solistoma: 20. marca bo Chiara Opalio igrala Koncert št. 2, Giuseppe Guarera, zelo nadarjen bivši učenec profesorja Sijavuša Gadijeva na SCGV Emil Komel, ki se zdaj izpopolnjuje na berlinski visoki šoli Hanns Eisler, bo igral prelepi Koncert št. 4; mlada talenta bo spremjal FVG Orkester Mitteleuropa, ki ga bo vodil Vram Tchiftchian.

Era najboljših pianistov na svetovnem nivoju, Maria Joao Pires, bo 26. marca nastopila s svojim učencem Julianom Brocalom, vendar ne bosta igrala skupaj, kajti oblikovala sta neke vrste zrcalni program z Debussijem in Ravelom, vsak pa bo zai- gral eno Beethovenovo sonato (Brocal Les adieux, Piresova prekrasno poslednjo op. 111). S pianisti bomo prišli do konca sezone, kajti 15. aprila bo na vrsti mlada Gloria Campaner (Schumann, Rachmaninov, Schoenberg in Skrjabin), za odmeven zaključek pa bo 23. aprila poskrbel Uri Caine, pianist in skladatelj, ki že dolgo let podira mostove med žanri in bo tokrat nastopil s programom Callithump (naslov zgoščenke, ki je izšla lani)-improvizacije in variacije.

Katja Kralj

EVROPA - Na pobudo Lojzeta Peterleta

Alojz Rebula kandidat za Državljanja Evrope

Alojz Rebula

ARHIV

Evropski poslanec Lojze Peterle

(EPP/NSi) je ob podpori kolegov Milana Zvera, Romane Tomc in Patricije Šulin (vsi EPP/SDS) ter Franca Bogoviča (EPP/SLS) za nagrado Državljan Evrope predlagal akademika, pisatelja in prevajalca Alojza Rebula. Kot so zapisali v temeljiti nominacije, Rebula v svojih delih neutrudno izpostavlja vprašanja demokracije, pluralnosti in medsebojnega spoštovanja in se pri tem vseskozi zavzema za preseganje temnih senc preteklosti ter za skupno dobro v duhu potrehanja človekovega dostenja. Alojz Rebula je sodobni intelektual, ki že več kot šest desetletij neprekiniteno ustvarja na stičišču dveh kultur, slovenske in romanske. Srčko njegovega sporočila, ki izzareva iz njegovih del, predstavlja boj za pravice narodnostnih manjin, katere del je tudi Rebula sam. Skrb za razvoj ogroženega jeziklja, svoje materinščine, doživlja kot vrednoto evropske dimenzije, še piše v temeljiti

živnikov in se hkrati zavzemal za prodor slovenske književnosti na evropska mesta. Tudi v svojem pedagoškem delu je bil Rebula eminentni ambasador medkulturnega dialoga. Kot duhovni svetovljani, kot eminentni potrjevalec evropske dimenzije slovenske kulture ostaja močna oporna točka v potrehanju evropskega Slovenije, so še sporočili iz prisarne evropskega poslance Peterleta.

Evropski parlament nagrado Državljan Evrope podeljuje posameznikom ali skupinam državljanov za delovanje na področjih, ki predstavljajo zavzetost vrednotam Listine EU o temeljnih pravicah in spodbujanju vzajemnega razumevanja in tesnejšega povezovanja med državljeni državčanci.

Lani je nagrado prejel pisatelj Boris Pahor, leta 2012 pa sta iz Slovenije nagrado prejela Lovro Šturm in prostovoljski projekt računalniškega opisovanja starejših Simbioza. Evropski poslanec Ivo Vajgl (ALDE/Desus) je skupaj s poslancema Tanjo Fajon (S&D/SD) in Igorjem Šoltesom (Zeleni/Verjamem) letos za nagrado predlagal filozofijo, sociologijo, političarko in publicistko Spomenko Hribar.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

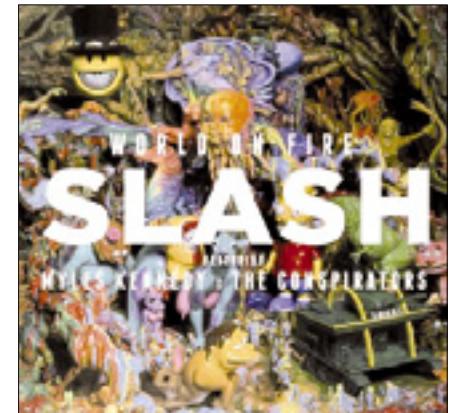
World On Fire

Slash

Hard & Heavy

Dik Hayd International, 2014

Ocena: ★★★★★

Usnjene črne hlače, cilinder na glavi, pod njim pa dolgi črni kodri, cigareta v ustih in seveda legendarna Gibson Les Paul okrog vrata. Slash bo naslednje leto praznoval okroglih petdeset let, že več kot trideset pa se oblači na isti način. Nekateri trdijo, da gre s svojim črnim cilindrom celo spat, a pustimo to. Saul Hudson, bolje znan s pseudonimom Slash, je eden izmed najboljših kitaristov na svetovni rok sceni. Že komaj dvajsetleten je zaslovel s skupino Guns n' Roses, bendom ki je v osmdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja kraljeval skoraj povsod. Pesmi, kot so November Rain, Welcome to the Jungle in Sweet Child O' Mine uvrščamo danes med najboljše rok komade iz devetdesetih let, Slash pa je imel pri pisanku glasbe teh in drugih pesmi glavno vlogo. Ko je leta 1996 angleški kitarist zapustil skupino Guns n' Roses, se je končno posvetil samostojni glasbeni karrieri. Najprej je ustanovil bend Slash's Snakepit, izdal je dve plošči, nato pa z nekaterimi bivšimi člani zasedbe Guns n' Roses ustanovil skupino Velvet Revolver. Danes je Slash izdal že tretjo samostojno ploščo. World On Fire je angleški kitarist sestavil z ameriškim rokerjem Mylesom Kennedyjem in njegovim bendom The Conspirators. Album, ki ga je izdal Slasheva glasbena založba Dik Hayd International, sestavlja kar sedemnajst komadov za skoraj osemdeset minut pristnega hard rocka in heavy metalja. Temu glasbenemu miksu pravimo pa hard & heavy. Slash je tudi tokrat v celoti podpisal glasbo pri vseh pesmih plošče, medtem ko je tekste pripravil pevec Kennedy. Poleg njiju so pri glasbenem projektu sodelovali tudi bobnar in pianist Brent Fitz ter basist Todd Kerns. Komadi novega albuma World On Fire so skoraj vsi primerno hitri in rokerski, redki izjemi predstavljata lepi baladi Bent To Fly (v kateri igrata akustično kitaro) in Battleground. Posebna je tudi zadnja, skoraj sedemminutna The Unholy, ki rahlo spominja na ameriško zasedbo Soundgarden.

MLADINSKA KNJIŽEVNOST - Večernica

Möderndorfer slavil s knjigo Kot v filmu

Vinko
Möderndorfer

ARHIV

Vinko Möderndorfer je letošnji dobitnik večernice, nagrade dnevnika Večer za najboljše slovensko otroško ali mladinsko izvirno leposlovno delo. Žirij je prepričal z mladinskim romanom Kot v filmu, ki po njenem mnenju prima prečiščljivo, lucidno, tako rekoč brezhibno pripoved o odraslenju v sodobnem svetu. Večernico bo lavreat prejel 9. oktobra na srečanju slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti.

Petčlanska žirija v sestavi Dragica Haramija (predsednica), Aleš Debeljak, Maja Logar, Kristina Picco in Melita Forstnerič Hajnšek je v svoji utemeljitvi Möderndorferja označila za sijajnega fabulista, najstniški roman pa za delo polno presenetljivih, nevilsjivih preobratov. »Prvoosebna zgodba o skoraj 12-letnem Gašperju in njegovem zorenju subtilno

kombinira humorino in trpko. Spretno se sprehaja med zgolj na prvi pogled zguljenimi arhetipi in dobro znanimi situacijami iz sodobnega življenja. A skozi Möderndorferjevo optiko in njegov superavtentični najstniški jezik so vsakdanje teme kot ločitev, vrstniško nasilje, nepriljubljenost v razredu zaživele na novo, povsem drugače in sveže,« še piše v obrazložitvi.

Vinko Möderndorfer je sicer tudi priznan filmski in gledališki režiser, dramatik, pisatelj, pesnik. Večkrat je že delal tudi v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. Pred dvema letoma so tu uprizorili prizvedbo njegove igre Vaje za tesnobo, v letosnji abonmajske sezoni pa bo tržaški ansambel postavil na oder Möderndorferjeve Obiske; prvo uprizoritev komedije bo režiral sam avtor.

Katja Kralj

OBMOČJE EVRA - Predsednik ECB po zasedanju sveta v Neaplju

Draghi: Gospodarstvo je »šibko v svojih temeljih«

Evropske borze navzdol, milanska celo za 3,92 odstotka

MARIO DRAGHI IN PROTESTNIKI V NEAPLU
ANSA

FRANKFURT, NEAPELJ - Tečaj delnic na pomembnejših borzah v Evropi so se včeraj znižali, potem ko so vlagatelji z razočaranjem sprejeli izjave po sjeti sveta ECB o denarni politiki - pričakovali so namreč bolj natančna pojasnila o programu odkupovanja kritih obveznic in finančnih instrumentov. Poleg tega je predsednik ECB Mario Draghi zatrdiril, da je gospodarstvo v območju evra šibko. Najslabše je poslovala milanska borza, ki je zabeležila 3,92-odstotni padec.

Evropska centralna banka (ECB) včeraj po pričakovanjih ni posegla v ključno obrestno mero, bo pa, kot je napovedal Draghi, v drugi polovici oktobra začela odkupovati krite obveznice centralnih in poslovnih bank. Hkrati bo letos začela kupovati tudi finančne instrumente, zavarovane s premoženjem. Vlagatelji so bili nekoliko razočarani, saj ob tem niso dobili nobene konkretnje številke.

Draghi je na tiskovni konferenci po seji sveta ECB v Neaplju izrazil prepričanje, da bodo novi ukrepi spodbudili kreditiranje gospodarstva in da se bo inflacija na srednji in dolgi rok gibala v skladu s pričakovanji in cilji ECB, to je bližu, a malenkost pod dvema odstotkoma. Glede ključne obrestne mere v območju evra, po kateri si banke čez noč posojajo denar, je sicer dejal, da se ne more dodatno znižati. "Ne moremo se spustiti nižje," je dejal.

Draghi je spomnil, da se gospodarska aktivnost v območju evra med prvim in drugim četrletjem ni spremenila, v drugem polletju naj bi bila rast zmerna, za leto 2015 pa se kažejo obeti zmernega okrevanja. Ob tem je opozoril, da obstajajo tveganja, med drugim geopolitična,

za poslabšanje gospodarskih razmer. Gospodarstvo območja evra je »šibko v svojih temeljih«, je dejal.

Svet ECB, ki se dvakrat na leto stane zunaj Frankfurta, v eni od drugih članic evrskega območja, je včeraj zasedal, kot rečeno, v Neaplju. V mestu se je ob tej priložnosti zbralok okoli 4000 protestnikov, ki so glasno vzkligli proti var-

čevanju. "Beda, revščina, brezposelnost, špekulacije - osvobodite nas ECB," je prisalo na enem od transparentov, zaslediti pa je bilo tudi plakate s karikaturami nemške kanclerke Angele Merkel, znane po pozivjanju k varčevanju. Protesti, ki jih je nadzorovalo okoli 2000 policistov in predstavnikov varnostnih služb, so sicer potekali mirno.

ISLAMSKA DRŽAVA - Tujim silam bo dovoljem prehod preko turškega ozemlja

Turški parlament podprl posredovanje turške vojske proti teroristom v Siriji in Iraku

ANKARA - Turški parlament je včeraj z veliko večino dal vladi zeleno luč za posredovanje turške vojske proti džihadistom Islamske države (IS) v sosednjih Siriji in Iraku. V 550-članskem parlamentu je vladni predlog podprt 298 poslancev.

Poslanci so podprli uporabo turške vojske v Iraku in Siriji, dovolili pa so tudi tujim silam, ki sodelujejo v operacijah proti IS, prehod preko turškega ozemlja.

Včeraj sprejeta resolucija ne dovoljuje samo boja proti IS, pač pa tudi proti drugim terorističnim skupinam, kot je npr. prepovedana kurdska PKK. Hkrati resolucija na noben način Turčije ne obvezuje, da bi vojsko poslala v Sirijo in Irak. Tur-

ška vlada ima sedaj leto dni proste roke v ukrepanju proti terorističnim skupinam, tako s pohito kot drugimi vojaškimi sredstvi. Ni pa še znano, ali bo vlada to možnost tudi dejansko izkoristila. Pred glasovanjem v parlamentu je turški minister za obrambo İsmet Yılmaz poslancem dejal, da "naj ne računajo na kak korak takoj po sprejetju resolucije".

Za posredovanje turške vojske v boju proti terorističnim skupinam, kot je IS, je glasovalo 298 poslancev, 98 jih je bilo proti. Največja turška opozicijska stranka, socialdemokratska CHP, ter manjša prokurdska stranka HDP sta napovedali, da vladnega predloga ne bosta podprli. (STA)

Tudi britanski premier David Cameron je mnenja, da bi EU moral voditi manj togo javnofinančno politiko

ANSA

državo, kot je Francija. »Mislim, da nihče nima pravice ravnavati z drugimi državami, kot se ravna s študenti,« je pikro pris stal.

Zadeva je odjeknila tudi v Evropskem parlamentu. Kandidat za gospodarskega in finančnega komisarja, nekdanji francoski finančni minister Pierre Moscovici, je moral na zaslisanju evropske poslanece prepričevati, kako bo kot komisar zagotovil spoštovanje evropskih proračunskih pravil. »Skupna pravila bodo moj edini kompas, vse članice bom obravnaval enako, je zatrdiril, «a evropskih poslancev, predvsem iz vrst desnosredinske Evropske ljudske stranke, ni povsem prepričal.

ZDA - Oblasti sprejele vrsto ukrepov

V Teksasu panika zaradi širjenja ebola

DALLAS - Pristojni organi v Dallasu v Teksasu, kjer so v torek potrdili prvi primer ebola na ameriških tleh, sprejemajo ukrepe za preprečitev širjenja smrtonosnega virusa. Štire tesni družinski člani okuženega do 19. oktobra ne smejo zapuščati doma. Kar 80 oseb naj bi bilo pod opazovanjem, ali se bodo pri njih pokazali simptomi ebole.

V Dallasu je zaradi ebole zavladal precejšen kaos. Mediji oblegajo stanovanje Thomasa Erica Duncana, ki se je 20. septembra vrnil iz Liberije okužen s hemoragično mrzlico. Okoli 25. septembra je začel kazati prve simptome okužbe in je obiskal Prezbiterijansko bolnišnico v Dallasu, kjer pa so mu dali antibiotike in ga poslali domov, čeprav jim je povedal, da je bil nedavno v Liberiji. Kasneje se mu je stanje poslabšalo in v nedeljo so ga nato sprejeli v bolnišnico, nakar so mu v torek uradno potrdili okužbo z ebolo ter ga dali v izolacijo. K temu naj bi prispeval nečak obolelega, ki je posumil, da njegovega strica ne obravnavajo ustrezno in je o tem obvestil na-

cionalni Center za nadzor nad bolezni mi in preventivo (CDC).

V ZDA se sedaj širi strah, koga vse je Duncan morda okužil v več dneh, ko je mirno hodil okoli, čeprav je že kazal simptome ebole in je torek bil kužen. Za še dodatno paniko je poskrbelova novica, da je Duncan dva dni po tem, ko so ga odpustili iz bolnišnice, bruhal na ulici pred svojim stanovanjem, nakar so ga odpeljali z rešilcem.

Simptomi ebole (vrocina, bolečine v mišicah, bruhanje, krvavitev) se lahko počažejo šele 21 dni po okužbi, vendar pa ebola ni nalezliva, dokler bolnik nima simptomov. Potniki, ki so bili z Duncandom na letalu, ko se je vračal iz Liberije v ZDA, tako niso v nevarnosti, saj je simptome začeli kazati šele štiri ali pet dni po pristanku v domovini. To pa očitno ne velja za kakih 80 drugih ljudi, ki so bili v kritičnem času v stiku z Duncandom ali z ljudmi, ki so bili v stiku z njim, in jih sedaj pristojni organi opazujejo in spremljajo. Poleg tega so štirimajočim družinskim članom odredili, da do 19. oktobra ne smejo zapuščati doma in ne sprejemati obiskov. (STA)

Voditelj Hongkonga zavrnil odstop, a je za pogovore

HONGKONG - Voditelj Hongkonga Leung Chun-ying je zavrnil zahtevo protestnikov po odstopu, je pa pristal na pogovore s študentskimi skupinami, ki sodelujejo v prodemokratičnih protestih, ki so ohromili dele mesta. "Ne bom odstopil, ker moram nadaljevati priprave na volitve," je dejal Leung na novinarski konferenci, ki jo je sklical le nekaj minut pred iztekom roka, ki so ga za njegov odstop postavili protestniki. V nasprotnem primeru so zagrozili z zaostrovitvijo demonstracij z zasedbo vladnih poslopij tega kitajskoga avtonomnega območja in paraliziranjem njihovega delovanja.

V prizadevanjih za zmanjšanje napetosti je Leung pristal na pogovore s protestniki. Glavno sekretarko Carrie Lam je pooblastil za vodenje pogovorov s Hongkonško zvezo študentov, vidno skupino, ki sodeluje v protestih. Izrazil je upanje, da bo do pogovorov prišlo čim prej in da bodo dosegli dogovor.

Najhujši protesti v Hongkongu po vrnitvi tega mesta Kitajski izpod britanske krone leta 1997 so izbruhnili, ker so se oblasti v Pekingu avgusta odločile,

da ne bodo izpolnile obljube, da bodo v Hongkongu lahko leta 2017 svojega voditelja volili na neposrednih volitvah.

Prepuštil bi jim zgorjel izbirilo med dvema ali tremi kandidati, ki bi jih ponudil Peking.

Najhujši protesti v Hongkongu po vrnitvi tega mesta Kitajski izpod britanske krone leta 1997 so izbruhnili, ker so se oblasti v Pekingu avgusta odločile,

da ne bodo izpolnile obljube, da bodo v Hongkongu lahko leta 2017 svojega voditelja volili na neposrednih volitvah.

Prepuštil bi jim zgorjel izbirilo med dvema ali tremi kandidati, ki bi jih ponudil Peking.

RIM - Upravni svet Teatra dell'Opera v Rimu je včeraj sprejel sklep, po katerem orkester in zbor ne bosta več del te ustanove, ampak bosta zunanj.

Ob tem je upravni svet tudi odpustil vse člane orkestra in zobra, ki imajo zdaj 75 dni časa, da se na novo organizirajo. »Gre za zelo težak inboleč sklep, a to je edini način, da preprečimo zaprtje opere,« je dejal njen voditelj Carlo Fuortes. Odločitev podpirata tudi rimske župan Ignazio Marino ter minister za kulturo Dario Franceschini.

Tako se je končal hud spor med orkestrom in zborom na eni strani ter vodstvom opere na drugi, ki je med drugim privedel do tega, da je pred desetimi dnevi odstopil glavni dirigent Riccardo Muti.

Petek, 3. oktobra 2014

11

JAVNE FINANCE - Italija na strani Francije

Renzi Merklov: Nismo študenti

Tudi britanski premier David Cameron je mnenja, da bi EU moral voditi manj togo javnofinančno politiko

ANSA

ZLATO (999,99 %) za kg
30.730,50 -27,89

SOD NAFTE (159 litrov)
93,65\$ -0,54

EVRO
1,2631 \$ +0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
2. oktobra 2014

valute	evro (povprečni tečaj) 2. 10.	2. 10.
ameriški dolar	1,2631	1,2603
japonski jen	137,47	138,53
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,495	27,502
danska krona	7,4439	7,4437
britanski funt	0,78240	0,77820
madžarski forint	309,71	310,30
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1761	4,1815
romunski lev	4,4109	4,4093
švedska krona	9,0894	9,0932
švicarski frank	1,2085	1,2072
norveška krona	8,1475	8,1420
hrvaška kuna	7,6396	7,6425
ruski rubel	50,0340	49,9202
turska lira	2,8749	2,8842
avstralski dolar	1,4067	1,4496
brazilski real	3,1273	3,0971
kanadski dolar	1,4393	1,4139
kitajski juan	7,7557	7,7382
mehiški peso	16,9540	16,9372
južnoafriški rand	14,1616	14,2188

SOVODNJE - Sprememba k proračunu in triletnemu načrtu javnih del

Dodaten občinski denar za Butkovičovo domačijo

Odobrili konvencijo s podjetjem Autovie Venete za ureditev javnega parka nad avtocestnim predorom

Sovodenjska občina bo z lastnimi sredstvi dopolnila financiranje ponovne gradnje Butkovičeve domačije v Sovodnjah, kjer bo našla mesto tudi občinska knjižnica. V ta namen je občinski svet na seji, ki je potekala v ponedeljek zvečer, izglasoval sklep o spremembni k triletnemu načrtu javnih del ter spremembni proračuna, ki gresta v to smer, potreben pa sta bili, ker je sovodenjska občina startala pozneje kot ostale občine s koriščenjem evropskih sredstev zaradi zapletov v zvezi s sodelovanjem pri razpisu. Da bi pridobila denar, potreben za obnovo oz. ponovno gradnjo stavbe, ki jo je bila odkupila pred leti, se je občinska uprava prijavila na razpis za koriščenje evropskih sredstev, ki jih porazdeli dežela Furlanija Julijska krajina. Sprva so prijavo sovodenjske občine zavrnili, vendar je vložila priziv na dejelno upravno sodišče, ki je razsodilo občinski upravi v prid. Dela so tako lahko stekla, vendar pozneje kot za podobne projekte v ostalih občinah, tako da so bila predvidena sredstva na koncu nezadostna (sprva je bilo predvidenih 278.000 evrov, zaradi nekajmesečne zamude pa je sovodenjska občina prejela kakih 40.000 evrov manj), zato je bilo potrebno financiranje dopolniti. To je občinski svet na koncu tudi izglasoval, pri čemer je sklep o spremembni proračuna šel skozi soglasno, sklep o spremembni triletnega načrta javnih del pa z glasovi večinske Občinske enotnosti in ob vzdržanju svetnikov opozicijske Slovenske skupnosti.

Z glasovi večine in ob vzdržanju opozicije pa je občinski svet odobril tudi osnutek konvencije z družbo Autovie Venete, ki bo omogočila, da bo na območju, kjer je svojčas bilo staro nogometno igrišče, nastal javni park. Gre za območje, ki se nahaja neposredno nad predorom, pod katerim teče nov avtocestni odsek Vileš-Gorica in za katero občina Sovodnje ni neposredno prisotna, saj ima tam glavno besedo državna domena. Od tod potreba po konvenciji z družbo Autovie Venete, ki se s tem tudi strinja. Občinski svet je poleg tega soglasno odobril še nekatere sklepe, med katerimi gre omeniti preverjanje usklajenosti proračuna in odobritev osnutka konvencije o usklajenem upravljanju storitev dnevnega centra za osebe z demenco v Romansu. (iz)

Gradbišče
Butkovičeve
domačije
v Sovodnjah

BUMBACA

ŠTEVERJAN - Zasedal občinski svet

Varčnejša svetila

Pretvornik postaje Radio Spazio 103 ostaja na občinskem ozemlju - Podaljšana konvencija za občinskega tajnika

Proračunska spremembra, ki so jo ob pozitivnem glasu večinske Slovenske skupnosti in ob vzdržanju opozicijskih liste Občinske enotnosti izglasovali na torkovi popoldanski seji občinskega sveta v Števerjanu, bo omogočila prihranek pri uporabi električne energije za razsvetljavo v nekaterih predelih te briške vasi. Z doprinosom dejelne uprave in gorske skupnosti za Brda in Nadiške doline bodo namreč v Ščednem in na Trgu svobode namestili nova svetila, ki bodo omogočila energetski prihranek, za kar bo treba odšteti 43.000 evrov. To je tudi vsota, ki so jo svetniki odobrili v okviru zadenega sklepa o proračunski spremembni, če-

prav je treba tu povedati, da bo občina Števerjan dala iz svoje blagajne le manjši del, točneje 10.000 evrov, preostalih 33.000 pa bo dala na razpolago Dežela.

To pa ni bila edina proračunska spremembra, ki jo je na torkovi seji izglasoval števerjanski občinski svet. Drugi sklep, ki so ga izglasovali ravno tako z glasovi večine in ob vzdržanju opozicije, je sicer zadeval manjšo vsoto denarja - 5200 evrov - vendar za manj navdušuje obveznost: popraviti bo namreč treba traktor v lasti občinske uprave, ki ga le-ta uporablja za dela na javnih zelenih površinah (npr. za košnjo) in se je pokvaril, obenem bo morala občinska uprava še naprej »pre-

našati« prisotnost pretvornika radijske postaje Radio Spazio 103, ki se na občinskem ozemlju nahaja že nekaj desetletij in bi jo želeli odstraniti, vendar doslej prizadevanja v to smer niso obrodila uspeha. Občinska uprava tudi ni dala dovoljenja za prisotnost antene, zadeva je končala na dejelnu upravnem sodišču, kjer pa je občina izgubila pravdo.

Drugače so na seji, ki je trajala le kakih dvajset minut, poleg omenjenih tokrat soglasno izglasovali sklep o šestmesečnem podaljšanju konvencije za delovanje občinskega tajnika (to funkcijo opravlja Riccardo Masoni), ki se je bila izteklia v septembru. (iz)

TRŽIČ - Bar Sport

Ponovno na delu tatovi avtomatov

Tatovi, ki ciljajo na denar, shranjen v napravah za videoigre na srečo v barih, ne mirujejo. Preteklo noč je tako prišlo do nove tativne v Baru Sport v Ulici Cosulich v Tržiču v četrti Pancan. Po ugotovitvah preiskovalcev so neznanci s posmočjo orodja za vlamljanje najprej odprli stranska vrata, ko jim je uspelo priti v notranjost bara, pa so se lotili naprav za videopoker in za menjavo denarja, ki so jih baje z luhkoto odprli in izpraznili, nato pa odšli s plenom, ki naj bi znašal nekaj tisoč evrov.

Lastniki so tativno odkrili včeraj zjutraj ob odprtju lokala in so takoj poklical policijo, ki je poslala izvidnico letečega oddelka in forenzike. Žal bar ne razpolaga z videokamerami, zato bodo preiskovalci poskušali si ogledati posnetke najblžjih videokamer, tudi tistih na poslop-

Poškodovane naprave

BONAVENTURA

ju Zadružne banke iz Štarancana, da bi ugotovili morebitne nenavadne premike.

Tovrstne tativne so vedno bolj pogoste, saj naprave za igre na srečo vsebujejo vedno precej gotovine, lastniki pa jih ne morejo izprazniti, saj v večini primerov delujejo na podlagi najemniških pogodb in jih zato prazni tisti, ki naprave ima v najem.

GORICA - Propadajoča stavba v Ulici Morelli

Občinska uprava bi rušila, spomeniško varstvo je proti

Deželno spomeniško varstvo nasprotuje rušenju propadajoče stavbe v Ulici Morelli 5/b v Gorici in je mnenja, da je treba ohraniti celovito zunanjost poslopja v luči morebitne obnove v prihodnosti. Stavba, ki je last podjetja, ki je medtem šlo v stečaj, je v zelo slabem stanju, tako da utegne ogroziti varnost ljudi; stečajni upravitelj nima sredstev za obnovo ali rušenje, zato se je goriška občinska uprava zavzela za rušenje na lastne stroške, katerih vrnitev bi potem terjali od lastnika. Preteklega 21. julija je goriška občina tudi poslala zadevno prošnjo na spomeniško varstvo, odgovor pa je bil negativen. Pri spomeniškem varstvu namreč menijo, da je objekt še mogoče ohraniti in zavarovati ter tako omogočiti v prihodnosti načrt o morebitni obnovi, ki ga bo moralno predhodno odobriti spomeniško varstvo. Odgovor ni zadovoljil goriškega župana Ettoreja Romolija, ki bo v kratkem zaprosil za srečanje z vodjo spomeniškega varstva, katero bo prosil, naj spremeni svojo odločitev oz. naj se pride osebno seznaniti s situacijo. Arhitektonsko gledano stavba ni posebno dragocena in sprično položaja lastnika tvega, da ostane v takem stanju še leta, dokler ne bo dokončno propadla, kar bi negativno vplivalo tudi na estetsko podobo okolice glede na to, da se nahaja v zgodovinskem mestnem jedru, pravi Romoli.

Propadajoča hiša v Ulici Morelli

BUMBACA

Vinjen in brez vozniškega

Tržiški karabinjerji so v noči s četrtna na včerajšnji dan izvedli poostren nadzor nad vožnjo pod vplivom alkohola. Okrog 4.30 so za pregled ustavili avtomobil, s katerim se je po Drevoredu Cosulich peljal 37-letnik iz Tržiča, sicer starci znanec sil javnega reda. Moški je napihal preko 2,04 grama alkohola, zaredi česar so ga prijavili zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Karabinjerji so tudi ugotovili, da moški nima vozniškega dovoljenja, saj doslej še ni opravil vozniškega izpita. Zaradi tega si je moški »prislužil« še eno prijavo. Karabinjerji so tudi zasegli avtomobil, s katerim se je moški peljal.

Razgrajal in napadel policista

V eni od novogoriških trgovin je v torek popoldan razgrajal 57-letni moški, ki je tudi kazal očitne znake vinjenosti. Tudi policisti, ki so prišli na kraj dogodka, so bili deležni možakarjeve jeze: policistka se je za las izmaknila njegovemu udarcu, moški pa se je tudi upiral postopku in ni hotel oditi iz trgovine. Policista sta ga morala obvladati z uporabo prisilnih sredstev, pri tem pa sta utrpela odigrnine po nogah in rokah, da sta morala poiskati zdravniško pomoč. Moški je stal pridržan, čaka ga tudi ovadba. (km)

Vložili prijavo

Predsednik plavalnega društva Adria Nantes Fabio Pangos je včeraj vložil prijavo zaradi prekinitev javne storitve v zvezi z zaprtjem tržiškega bazena. Prijavo je pred vratil bazena, ki je zaprt že preko dva meseca zaradi spora med občino in upraviteljem športnega objekta, izročil mestnemu redarju in karabinjerjem. Ravno včeraj bi moral odprieti kuverte s ponudbami, ki so jih tri podjetja poslala za upravljanje bazena od 1. januarja prihodnjega leta. Kuvert pa nišo odprli, ker na občini niso imenovali komisije, ki bi bila za to pristojna.

Glasbena šola ostaja zaprta

Goriška glasbena šola s sedežem v palači de Grazia ostaja zaprta. Člani združenja, ki naj bi oživilo glasbeno šolo, so na Facebooku zapisali, da se zaradi finančnih in upravnih težav novo šolsko leto ne bo začelo. »Velik del odgovornosti za nastalo situacijo nosi goriški župan, ki svojčas ni sklical zasedanja občinske komisije za kulturo, da bi vzela v pretres tri predloge za oživitev šole,« pravi načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, ki zato ponovno poziva župana, naj takoj sklice zasedanje komisije za kulturo.

NOVA GORICA - Kandidati odgovarjajo

Kolikšno težo pripisujete sodelovanju z Gorico?

Nadaljujemo z objavo pogovorov s kandidati, ki se bodo na nedeljskih volitvah potegovali za mesto župana ali županje Novi Gorica. Tokrat se nam predstavljajo Darinka Kozinc, ki je pred štirimi leti kandidirala s podporo stranke SD (Socialni demokrati), tokrat pa s podporo Zveze za Primorsko (ZZP). 60-letna magistra znanosti živi v Solkanu, dela pa kot svetovalka, publicistka in pisateljica. 33-letni inženir informatike Luka Manojlovič stanuje v Novi Gorici in opravlja delo informatika. Kandidira s podporo volivev. 52-letni Andrej Miška kandidira s podporo stranke SD (Socialni demokrati). Stanuje v Novi Gorici, po poklicu je diplomirani inženir gradbeništva, opravlja delo direktorja.

Kateri ukrepe gre sprejeti za zagotovitev razvoja mesta?

KOZINC: Razvoj gospodarstva, obrti in turizma na osnovi resursov s ciljem ustvarjanja novih delovnih mest, zaposlanje mladih, ustvarjanje podpornega okolja. Konkretno: nizke dajatve, več sredstev za Sklad malega gospodarstva, ureditev gospodarske cone Meblo, biomasni center, mrežni center za mlade podjetnike ... Investicije v človeške vire, gospodarske povezave z Gorico, Nova Gorica-Gorica ena univerza, uvažanje zelenih energij in zelenih gradenj, povečanje samooskrbe, kooperativa na podeželju, profesionalna in učinkovita uprava.

Darinka Kozinc

MANOJLOVIČ: Gibanju Goriška.si je prioriteta postavitev univerzitetnega kampusa ter s tem povezan razvoj podpornih institucij in podjetniških mrež. 2000-3000 študentom, raziskovalcem in profesorjem bomo s tem zagotovili pogoje za življeno, študij in raziskovanje. Mesto bo pridobilo ustvarjalni duh in nove poslovne priložnosti. Naravoslovje in tehnika so prednost Goriške že na srednješolski in poklicni izobraževalni ravni. Univerza to strateško smer odlično dopolnjuje in bogati inovativnost goriškega podjetništva.

Luka Manojlovič

Miška: Program, ki ga bom kot župan uresničil s svojo ekipo, je v celoti usmerjen v ustvarjanje novih delovnih mest. Tako bomo preprečili odseljevanje mladih iz naše občine. Komunalna ureditev poslovne cone Meblo s subvencijami za znižanje komunalnega prispevka za nove investicije, razpisna pisarna za pomoč investorjem pri birokratskih postopkih in pridobivanju sredstev ter povezovanje vseh turističnih ponudnikov v turistični produkt Goriška so le trije od 25 ukrepov mojega programa.

Andrej Miška

Kolikšno težo pripisujete sodelovanju Nove Gorice in Gorice?

KOZINC: Veliko! Gorica in Nova Gorica sta kot siamska dvojčka, tesno stikajoči se urbani tvorbi, ki imata vsaka zase svoj zgodovinski spomin. Sodelovanje je nujno za sožitje in blagostanje ljudi ob mejnega prostora, kar je pomembno zlasti v ekološkem smislu -revitalizacija Korana, v urejanju prostora in infrastrukture, obenem kot priložnost za sodelovanja na gospodarskem (povezovanje sorodnih manjših podjetij), turističnem, šolskem, Univerza, kulturnem, zdravstvenem po-

dročju, kar dokazujejo tudi dobre prakse na poljsko-nemški meji.

MANOJLOVIČ: Gorici je potrebno misliti kot eno mesto in ponoranji, da je meja zgolj fiktivna črta, ki nas ne sme pri ničemer omejevati. Sodelovanje med občinama želimo pospešiti zlasti na področjih kot so univerzitetno izobraževanje in raziskovanje, obnova komunalne infrastrukture, upravljanje z odpadki, razvoj skupne turistične destinacije, zagotavljanju javnega brezplačnega širokopasovnega interneta itn. V Goriška.si menimo, da mora biti vsak projekt zasnovan z misijo na enovit prostor.

Miška: Sodelovanje je vedno ključ do uspeha. To je še posebej pomembno za sodelovanje med Novo Gorico in Gorico, saj v Gorici živi mnogo Slovencev. Sodelovanje in skupni projekti so na žalost v zadnjih letih nekoliko zamrli. Sam bi to sodelovanje oživil s projekti na področju skupne turistične infrastrukture, zdravstvenih storitev ter izobraževanja; to so vsebine, za katere lahko dobimo evropska razvojna sredstva, saj bi jih brez teh sredstev težko uresničili.

Je po vašem mnenju EZTS GO izpolnilo pričakovanja?

KOZINC: Pričakovanja so bila prejšnja, pripravili (10 milijonov evrov) so še po dolgih letih. Prav tako je javnost premoščena o rezultatih delovanja posameznih strokovnih komisij. Največ pozornosti si zaslubi skupna infrastruktura, gospodarstvo, kultura in zdravstvo.

MANOJLOVIČ: EZTS GO je tisto skupno operativno telo, ki smo ga v dosedanjem čezmernem sodelovanju pogrešali. Je korak v pravo smer, torej v oblikovanje enovitega prostora in skupnih idej. Vendar sama ustanovitev takšne platforme ne pomeni veliko. Potrebno je jasno videti kam hočemo in kaj je potrebno za to storiti. Goriška.si bo v čezmerni projekt vključila ljudi z znanjem, pripadnostjo in izkušnjami. Ljudje so zagotovilo za razvoj in uresničevanje celovite vizije.

Miška: Združenje EZTS GO je izdelalo nabor skupnih projektov. Informacija o odobritvi približno deset milijonov evrov za namen izvedbe le teh je v teh časih zelo dobrodošla. Seveda je sedaj pomembno, v kaj bomo ta denar investirali. Projekti skupne turistične infrastrukture ter zdravstvenih storitev so prava smer. Ne smemo pa tudi pozabiti na priložnosti v gospodarstvu in izobraževanju s skupnimi, evropskimi projektmi: logistični terminal, evropska univerza.

Kakšno vlogo lahko »zamejci« odigrajo v odnosih med upravama?

KOZINC: »Zamejci« ali Slovenci v Gorici so lahko zelo močan vezni element med sosednjima upravama, kar bi veljalo razširiti in ne zgolj omejevati na vladnostne obiske ob zaključku koledarskega leta. Težili bomo k vzpostavljanju mreže sodelovanja pri posameznih skupnih vprašanjih, vzpostavili skupna posvetovalna telese pri sprejemaju vsakršnih ukrepov, ki se tičejo tega mejnega prostora.

MANOJLOVIČ: Čeprav živimo fizično na tako rekoč istem območju, se sistem in koncept upravljanja skupnosti še vedno precej razlikujeta. Pri iskanju rešitev za skupne projekte predstavljajo kulturne jezikovne in sistemski razlike precejšen iziv, zato vidimo vlogo »zamejcev« kot ključno za lažje premoščanje teh razlik, da bomo lahko hitreje in učinkoviteje dosegli zastavljeni cilje in izvedli konkrete projekte.

Miška: Zamejci so bili in bodo ostali most povezovanja, ne samo med sosednjima mestnima upravama, ampak tudi državama. Glede na to, da so zamejci najbolje obojestransko informirani o dogajanju v Gorici in Novi Gorici, je njihova pomoč pri usklajevanju konkretnih projektov sodelovanja obeh občin ključnega pomena. Na ta način se bomo lahko izognili marsikatemu nesporazumu pri sodelovanju obeh uprav ter odprta vprašanja hitro in učinkovito pripeljali do končnega rezultata. (km)

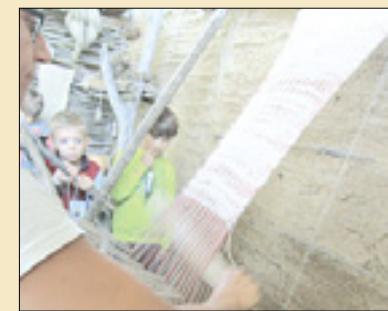
ŠTANDREŽ - Učenci osnovne šole na poučnem izletu v Asiagu

Tako je živel pračlovek

Obiskali so prazgodovinsko najdišče in v gozdu spoznavali strupene rastline

Štandreški učenci v Lusiani

Učenci tretjega razreda štandreške osnovne šole Fran Erjavec so se prejšnji teden odpravili na izlet v kraj Lusiana pri Asiagu, kjer so si ogledali prazgodovinsko najdišče. Spoznali so, kako je nekoč živel pračlovek, kako je iskal in si pripravljal hrano. Otroci so se posedli okrog ognjišča in ugotavljali, čemu je služilo. Ob njem so praljudje kuhalni, se greli in se pogovarjali. Otro-

BCC
CREDITO COOPERATIVO
ZADRUŽNA BANKA
Doberdò e Savogna
Doberdob in Sovodnje

www.bccdos.it

1,50%
Fiksna obrestna mera

pri h 12 mesecu

2° let: fiksna obrestna mera 2,00%

3° let: spremenljiva obrestna mera euribor 6 mesecu + 300 b.p. s spodnjim pragom u višini 3,00%

OGLASNO SPOROČILO V PROMOCIJSKE NAMENE. PONUBA JE REZERVIRANA ZA MLADE PARE DO 40 LET. TEKOČI TAEG 3,195% MESECA SEPTEMBER 2014 JE IZRAČUNAN NA HIPOTEKARNEM POSOJILU V VIŠINI 100.000 € Z ROČNOSTJO 20 LET. FIKSNA OBRESTNA MERA PRVIH 12 MESECI 1,50%, V NASLEDNJIH 12 MESECIH FIKSNA OBRESTNA MERA 2,00%, OD TREΤJEGA LETA PA VELJA SPREMENLJIVA OBRESTNA MERA VEZANA NA EURIBOR 6 MESECEV + 300 BP S SPODNJIM PRAGOM 3,00%. PONUBA VELJA DO 31.12.2014. POGODBENI IN EKONOMSKI POGOJI SO NA VOLJO NA INFORMATIVNEM LISTU, KI JE NA RAZPOLAGO PRI NAŠIH PODRUŽNICAH ALI NA SPLETNI STRANI BANKE WWW.BCCDOS.IT.

GORICA - Glasbena matica priredila srečanje v Trgovskem domu

S popisovanjem arhiva negujejo kulturno dediščino

Poznavanje lastne preteklosti je temeljnega pomena za našo prihodnost. S to mislijo je bilo prežeto srečanje, ki ga je v Trgovskem domu pripravila goriška Glasbena matica. Šlo je za predstavitev popisa in ureditve arhivske zbirke goriške glasbene šole, ki ga je v zadnjih mesecih opravila diplomirana muzikologinja in arhivistka Katarina Kraševac iz Ljubljane. »Vračamo se tja, kjer smo začeli pred več kot stotimi leti«, je v svojem nagovoru poudarila predsednica Glasbene matice Nataša Paulin in se v nadaljevanju svojega posega sprehodila skozi zgodovino slovenskega glasbenega šolstva na Goriškem, ki je zaradi vojn in fašistične raznarodovalne politike doživljalo obdobja hudih pritiskov vse do popolne ukinitev delovanja. Vse se je začelo leta 1901, ko je kulturni in družbenopolitični delavec Henrik Tuma ustanovil Pevsko in glasbeno društvo. To društvo se je v sklopu Slovenske prosvetne zveze obnovilo takoj po drugi svetovni vojni in je bilo aktivno do leta 1961, ko je bila glasbena dejavnost vključena v Glasbeno matico, ki tako nadaljuje z dragocenim poslanstvom svojega predhodnika. »Zavezani se čutimo tudi moralni skrbi za svojo kulturno dediščino«, je še povedala predsednica Paulin.

Uvod v kulturni dogodek v Fabianijskem Trgovskem domu ni mogel biti drugače obarvan kot z glasbeno točko. Profesorici pri Glasbeni matici Ambra Cossutta na violinu in Beatrice Zonta na klarinetu sta izvedli skladbo Elegija reškega Slovence Hinka Simoniča, cigar partituro so našli v arhivih glasbene šole. Omenjeni profesorici sta tudi zaključili srečanje še z eno skladbo, ki se nahaja v bogatem notnem arhivu matice.

O delovanju Glasbene matice je podrobno spregovoril njen ravnatelj, prof. Bogdan Kralj, ki je poleg preteklih ureditev šole iznesel tudi smernice ustanove, ki

Predstavitev popisa arhivske zbirke goriške Glasbene matice v Trgovskem domu

BUMBACA

je s svojimi podružnicami razširjena povsod tam, kjer prebivajo Slovenci v zamejstvu, od Tržaškega preko Goriškega in Benečije do Kanalske doline. Povedal je tudi, da preko 500 učencem individualnega in skoraj 300 učencem skupinskega pouka sledi skoraj 70 diplomiranih profesorjev, ki so v glavnem izšli iz Glasbene matice. Po njegovih besedah se bo popis arhivskega gradiva v naslednjih mesecih nadaljeval še v Trstu in Špetru.

O raziskovalnem delu, urejanju in razvrščanju gradiva je na koncu spregovorila še arhivistka Katarina Kraševac, ki je opisala način in metode popisovanja in shranjevanja dragocene dediščine. Izpostavila je predvsem dejstvo, da je cilj popi-

sa dopolnitve fondov in zbirk, ki se nanašajo na pomembne osebnosti in ustanove, ki so v toku zgodovine zaznamovale slovenska tla. Zahvalila se je tudi osebju Glasbene matice, knjižnici Damiji Feigel in ZSKD za pomoč pri delu. Med srečanjem so se na velikem ekranu sledile projekcije dokumentov, zapisnikov, notnih zbirk, poročil in drugega materiala s podpisimi znanih ljudi, ki so v povojnem času nesebično postavljeni na noge glasbeno vzgojo med goriškimi Slovenci - Emil in Pavlina Komel, Anton Sever, Damijana Bratuž...

Pobudo Glasbene matice so pozdravili tudi nekateri gostje, med katerimi Federico Portelli, odbornik za kulturno priročni pokrajini, Stefano Ceretta, odbor-

nik pri goriški občini, Livio Semolič v imenu SKGZ in Walter Bandelj v imenu SSO. Pri vseh je izstopala želja, da bi Trgovski dom zopet postal simbol kulture v mestu, v katerem mora glasba odigrati pomembno vlogo. Livio Semolič je tudi spomnil, da bomo prihodno leto praznovali 150-letnico rojstva arhitekta Maksa Fabiani, načrtovalca Trgovskega doma in številnih drugih poslopij v mestu. Omeniti gre, da je bil poleg drugih gostov prisoten tudi Jože Krašovec, podpredsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Gradio ne bo javno dostopno do zaključka ureditve in popisa celotnega fonda Glasbene matice, ki bo potem dosegljiv uporabnikom tudi v medmrežju. (vip)

GORICA - Pod lipami Milan Turk

Gospodarstvo blaži miselne predsodke

Erika Jazbar in Milan Turk

BUMBACA

Prireditelji srečanja Pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž so v torek govorili Milana Turka, župana šempetrsko-vrtojbenske občine in kandidata za isto upravno mesto na skorajšnjih volitvah. Z njim se je pogovarjala časnarka Erika Jazbar o številnih vidikih krajevnega upravljanja v Sloveniji, o usihanju zanimanja med volilnimi upravičenci, o čezmejnih stikih. Za več kot petindvajset poslušalcev je bilo koristno zvedeti, da šteje bližnja občina Šempeter-Vrtojba 6.300 prebivalcev. Del teh bo v nedeljo izbiral med petimi kandidati za župana, občinski svet pa bo štel šestnajst članov. Na splošno se povsod pojavlja vse več občanskih list, za katere se sicer ve, kako so politično usmerjene, a se ne povsem krijejo s strankarskimi aparati ustaljenih političnih gibanj. Sicer pa tudi za slednja več dvom, koliko so resnično »ustaljena«.

Gost je pahljačo svojega razmišljanja razširil od najnovejših pojavov na

Škotskem, v Kataloniji, prej na Baltiku, do naraščajočega nezadovoljstva, ker družbena struktura na Zahodu ne daje pravočasnih odgovorov; od velike politike, ki se ukvarja sama s seboj, do nestrnosti številnih krogov, ki iščejo le napake, od pomanjkanja zgledov - občasno so edina izjema športniki - do pozitivnega pojava, da je vse manj »kulturnega boja« in več zanimanja za zdravstvo, šolstvo, ceste, storitve na splošno.

Ker je istega dne Milan Turk bil tudi na zasedanju EZTS, je prisotnim posredoval sveže odločitve in izbire, o katerih te dni že poslušamo in beremo v sredstvih obveščanja. Ocenil je, da s(m)o po letu 2004 vsi zaspali, sedaj smo se vsaj odločili, v kaj naj vlagamo. Deset milijonov evrov je čeden znesek, ki mu bo mogoče za obdobje 2014-2020 dodati še kaj preko občinskih projektov. Med ostalim je razveseljivo, da gospodarstvo blaži miselne predsodke. (a.r.)

GORICA Umrl profesor in duhovnik

Cvetko Žbogar se je rodil leta 1923

So profesorji, ki se dijaku trajno zapisišo v spomin. Zaradi znanja, prednosti poklicu, predvsem pa zaradi plemeinitega srca in doslednosti. Takšen je bil Cvetko Žbogar,

CVETKO ŽBOGAR

četrti žogar, ki je tudi po koncu šolskih let spremjal naše odraščanje. Bil je goriški profesor in vzgojitelj, duhovnik, stolni kanonik, dolgoletni upravitelj duhovnije sv. Ivana - pastoralnega središča goriških Slovencev. Umrl je včeraj ob 7.30 v mestni bolnišnici. Pogreb bo že danes.

Rojen je bil na Livadi v Gorici 20. marca leta 1923 v revni in zavedni slovenski družini. Očetu Francu in materi Amaliji Radinji, ki sta bila po rodu iz Banjšic, sta se rodila še sin Stanko (1925) in hči Malči (1927), oba že pokojna. Oče je bil zadnji kočijaž na goriški nadškofiji v službi nadškofa Frančiška Borgia Sedeja. Po osnovni šoli v Ulici Capella pod Kostanjevico je Cvetko leta 1934 vstopil v Maleški semenišče. O bedi iz osnovnošolskih let je pustil zapisano: »V šolo sem hodil brez zajtrka. Malico je z menoj delil sin judovskega rabina.« Po Seidejevi smrti je oče nastopil službo nadškofijskega vrtnarja. Novi nadškof Carlo Margotti je njegovo družino sprejel v hišo na nadškofijskem vrtu, Cvetku pa je stal ob strani do duhovništva. »Želel sem postati benediktinec, a sem ostal kot »škofski duhovnik« v službi slovenskemu delu goriške nadškofije,« je g. Žbogar zabeležil v lastnorocni življepis.

V zadnjem letu bogoslovja je bil prefekt slovenskega liceja v Maleški semenišču. V duhovnike je bil posvečen 28. junija 1946 v cerkvi Srca Jezusovega. Kmalu po novi maši je šel že z župniškega upravitelja v Čepovan, a so ga že prvi dan po nastopu službe izgnali, ker da nima dovoljenja za bivanje v Coni B. Nadškof Margotti ga je imenoval za kaplana v Podgori in podravnatelja ter profesorja latinščine in italijanščine v Maleški semenišču. Vseskozi se je izpopolnjeval v znanju klasičnih jezikov. Istočasno je opravil duhovniške dolžnosti v Štandrežu, na Travniku in v Podturnu. Septembra 1970 je bil imenovan za prorektorja v bogoslovnem semenišču, leta 1975 pa je kot kaplan začel skrbeti za duhovnijo sv. Ivana. Leta 1982 je slovensko župnijo v mestu prevzel kot škofski delegat in jo vodil 22 let; zavzel se je tudi za obnovo cerkve. Bil je veroučitelj na slovenskih osnovnih šolah (v Križni in Kapucinski ulici in, dokler so mu moči dopuščale, pomagal povsod tam, kjer je bila potreba).

Cvetka Žbogarja sta odlikovali skromnost in preprostost. Marsikomu je bil dobrtnik, razdal je, kar je imel, tudi latinske in grške knjige ter nam priporočal, naj z vsakodnevnim prebiranjem »priateljujem« s klasiki. O sebi je pustil zapisano: »Živel sem skromno, tiho in neopazno, skoraj asketsko, umirjeno in Bogu povsem predano življenje.« V zaprti krsti bo še danes do 11.45 ležal v cerkvi sv. Ivana, nakar ga bodo pospomili v stolno cerkev, kjer bo ob 12. uri nadškof daroval pogrebno mašo. Pokopali ga bodo v grobniči goriške duhovčine na glavnem mestnem pokopališču.

Igor Devetak

GORICA - Danes odprtje plezalne steze

Bodo plezali

Tudi tržaški rektor na nočošnjem srečanju o spremembah v svetu planinstva

V Sovodnje se jutri vrača tržni sejem

V Sovodnje ob Soči se jutri vrača tržni sejem krajevnih pridelkov in dobrot, sezonske povrtnine ter perutnine in drugih domačih živil. Prirejajo ga na zelenici ob goštinstvu Pri Francetu. Po ustaljeni praksi bo potekal med 8. in 13. uro. Na septembrskem sejmu so nagrajevali rekordni krompir, jutri pa bodo organizatorji nagradili pridelovalce največjih in najbolj neobičajnih buč. Domači tekmovalci naj se na kraju sejma zglasijo že zjutraj, tehtanje in ocenjevanje buč se bo začelo ob 11. uri, sledilo bo nagrejanje.

Okus po besedi

V Kulturnem domu Zorana Mušiča v Bukovici bo danes ob 19. uri vesel posvečen pesmi v besedi in glasbi z naslovom »Okus po besedi«. Sodelovali bodo Carmen Vidmar, Jurij Paljk, Milan Petek, Levokov, Alja Furlan, Rok Alboje, Ivanka Konstantino, Renzo Furlani, Marina Cernetic, Marjeta Manfreda Vakar, glasbeni gost bo Adi Smolar.

GORICA - Evropski projekt

Na spletni tržnici čezmejna ponudba

Jutri, 4. oktobra, bo na trgu sv. Antona in v hotelu Entourage v Gorici med 15. in 19. uro potekala predstavitev čezmejnega projekta Goriški vrtovi. Prisotni bodo pridelovalci od Tolmina do Ogleja, ki so vključeni v mrežo ponudnikov lokalnih pridelkov, le-te bo v soboto tudi moč poskusiti. Iste dne se bo v okviru omenjenega projekta zagnala tudi spletna tržnica, preko katere bo moč lokalne pridelke teh pridelovalcev tudi naročati.

Projektni partnerji z obema stranmi meje se v okviru dvoletnega projekta, ki je vreden skoraj pol milijona evrov, trudijo za povečanje konkurenčnosti na čezmejnem področju, in sicer s pomočjo vzpostavitev skupnega trga kmetijskih pridelkov in izdelkov ter skupne dobave blaga in storitev. Glavni cilj projekta je, poleg razvoja skupnih aktivnosti, povezanih s pridelavo, distribucijo in prodajo kmetijskih pridelkov in izdelkov, tudi vzpostavitev spletnih skupnosti, ki bo povezala male pridelovalce v obsegu 50 kilometrov s potrošniki, ki prebivajo na čezmejnem območju. Gre za območje z 68.000 prebivalci, ki ima visok, a še zdaleč ne dovolj izkoriščen potencial za uresničevanje samoskrbe na področju prehrane. Kar 50 odstotkov površin je namreč namenjeni kmetijski dejavnosti, na tem območju so številna mala kmetijska podjetja, med katerimi pa primanjkuje sodelovanja. Slabo sta razviti tudi promocija in distribucija lokalnih pridelkov in izdelkov.

Da bi odgovorili na vse te pomanjkljivosti, so partnerji v projektu Goriški vrtovi zasnovali spletno tržnico. Zagotavlja bo sveže pridelke, kratke prodajne verige, nižje prevozne stroške in trajnostno naravnian razvoj lokalnega gospodarstva.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 3. oktobra, ob 20. uri »Othello« (William Shakespeare); 9., 11., 22. in 24. oktobra ob 20. uri »Nora Gregor - skriti kontinent spomina / il continente nascondo della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 21.45 »Pasolini«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.15 - 22.10 »Lucy«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »La trattativa«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.50 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 22.00 »Annabelle«.
Dvorana 2: 17.30 »Fratelli unici«; 21.00 »Anime nere«, gost igralec Marco Leonardi (vstop prost).
Dvorana 3: 17.20 - 20.00 - 22.00 »Sin City - Una donna per cui uccidere«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.30 - 22.15 »Lucy«.

darstva. Na ta način bodo potrošniki spoznali lokalno ponudbo, pridelovalci pa potrebe na trgu. Spletne tržnice v soboto štarta s ponudbo osemnajstih pridelovalcev, sčasoma naj bi se njihovo število povzpelo na 60.

»Cilj projekta je povezati lokalne pridelovalce na slovenski in italijanski strani s ciljem skupne promocije, vzpostavitev skupne prodajne točke in skupne prepoznavne blagovne znamke,« pojasnjuje Darijan Krpan iz Regijske razvojne agencije severne Primorske, ena od številnih partneric v projektu.

Spletne tržnice bo torej zaživeli od sobote dalje. Naročeno blago bodo kupci sprva prevzemali v prostorih socialne zadruge Arcobaleno, od februarja dalje pa naj bi s pomočjo vozila na električni pogon zaživeli dostava od vrat do vrat oz. dostava na dom.

V soboto bo predstavljen še en soroden projekt: PESCA Gre za projekt o vzgoji za zdravo prehrano, potekal je v šolskih menzah italijanskih in slovenskih šol. Tudi tu je šlo za spodbujanje uporabe lokalne pridelane hrane v šolskih menzah, kjer so na jedilnike umestili še po šest tipičnih lokalnih jedi. Rezultati so bili zelo pozitivni, oblikoval se je model, ki je lahko prenosljiv tudi na druga območja. Konferanca s predstavitvijo rezultatov projekta bo potekala v soboto, ob 9.30 v veliki dvorani tržaške univerze v Gorici. Ob 13. uri pa sledi pokusa tipičnih jedi, ki so si utrle pot v šolske jedilnike.

Projekta Goriški vrtovi in PESCA sta sofinancirana v okviru programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega skladu za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev. (km)

Dvorana 5: 18.00 - 19.50 - 21.45 »Perez«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 18.00 »Pločevinko« (Filmski vrtljak); 20.15 »Slika, ki je ni« (dokumentarni film).

Šolske vesti

LUDOTEKA PIKANOGLAVIČKA bo tudi letos delovala v Dijaškem domu v Gorici. Otokom 2. in 3. letnika vrtca ponuja bogat program glasbene vzgoje in animacije, ki ju bo vodila Damjana Golavšek, priznana glasbenica in gledališka igralka. Ludoteka bo delovala vsako sredo od 15.30 do 17. ure, prvo srečanje bo 15. oktobra; vpisovanje do 8. oktobra oz. do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Izleti

SPDG prireja pohod Cerje-Trstelj (približno tri ure voje) v nedeljo, 5. oktobra. Zbirališče pred gostilno Miljo pri Devetakih ob 8.30; informacije po tel. 335-5421420.

SPDG organizira v četrtek, 9. oktobra, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI-a nočni kolesarski izlet MTB po goriškem Krasu. Zbirališče v Doberdobu 9. oktobra ob 18.45 na parkirišču županstva; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezni sta čelada in dobra svetilka (tudi čelna), zaželena je prijava udeležencev.

Obvestila

60-LETNIKI iz sovodenjske občine vabijo na skupni praznik v soboto, 4. oktobra. Organizirajo avtobusni izlet z odhodom ob 8. uri izpred gostilne Miljo v Dolu. Na programu ogled Kobarida, muzeja-sirarne Planika, tipično kosilo z žlikrofi v Idriji, ogled rud-

LOKVE - Jutri prirejajo spominsko svečanost

Pred sedemdesetimi leti ...

Spomnili se bodo ustanovitve PNOO za slovensko Primorje in Trst, požiga vasi in smrt komandanta Ivana Turšiča-Iztoka

Na Lokvah v Dolinici se bodo jutri, 4. oktobra, ob 11. uri spomnili 70. obletnice ustanovitve Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za slovensko Primorje in Trst-PNOO, 70. obletnico požiga vasi Lokve in Lazna in 70. obletnico smrti narodnega heroja Ivana Turšiča-Iztoka, komandanta XXX. divizije.

»Pridelitev bo potekala v spomin na vzpostavitev zametka prve primorske oblasti. Takrat so odrekli pravico italijanski vladni da izvaja oblast nad tem delom Primorske,« pojasnjuje Vladimir Krpan, predsednik novogoriške obmo-

čne organizacije borcev za vrednote NOV. Štefan Winkler, predsednik krajevnega odbora, je na lastne oči med vojno videl veliko gorja, spominja se tudi požiga vasi: »Napad leta 1944 je Lokve zravnal z zemljo. Kar niso zrušili z vojaškimi letali, so nemške kopenske sile še začiale. Hiše so minirali. Drugi napad pa je bil še bolj grozljiv: odpeljali so vse majhne otroke in starejše ženske. Po zadnjem štetju leta 1939 je bilo na Lokvah 470 prebivalcev. Po končani vojni je manjkal 50 ljudi. Večina je padla v NOB, drugi pa obešeni, ubiti doma kot

talci ali pa so umrli v taboriščih,« se spominja Winkler.

Pozdravno besedo na sobotni slovesnosti bosta imela Boštjan Skok, predsednik krajevne skupnosti Lokve-Lazna in Štefan Winkler, predsednik krajevnega odbora ZB NOB Lokve-Lazna. Zbranje bo nagovoril novogoriški župan Matjaž Arčon, slavnostno besedo pa bo imel Janez Stanovnik, udeleženec skupščine PNOO na Lazni. Kulturni program, bodo oblikovali Marko Pišlar, Nejc Cijan Garlatti, Tanja Maučec, mešani pevski zbor Deskle in Goriški harmonikarji. (km)

Danes praznuje 90. rojstni dan naša ljuba mama, nona in pranova

Danica
Vse najboljše
in obilo zdravja, ji želita
hčerki z družinama

LETNIKI 1974 bodo skupaj praznovali v soboto, 25. oktobra, ob 20. uri v gostilni Turri v Štandrežu. Tisti, ki se bodo udeležili praznovanja, naj se vpisujejo in ustavijo predvsem 15 evrov v gostilni pri Turri do srede 22. oktobra; informacije po tel. 348-5856972 (Katja) ali 338-7501181 (Tamara).

Prireditve

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi v nedeljo, 5. oktobra, ob 19. uri na lutkovno predstavo z naslovom »Ljubica in Arpit«. Ob priložnosti se bo predstavil tudi otroški pevski zbor KD Sovodnje.

OB SVETOVNEM VEGETARIJANSKEM TEDNU, ki poteka do 7. oktobra prireja združenje VegAnima v Gorici: danes, 3. oktobra, ob 17.30 predstavitev knjige »Veganesimo e famiglia« v Trgovskem domu na Korzu Verdi 52, z avtorjem Rodrigom Codermatzen se bo pogovarjal Andrea Bellavite; vstop prost; vstop prost. Več na www.veganima.it.

SREČANJA v sklopu niza »Fare Voci a Gorizia«: danes, 3. oktobra, ob 18. uri v palači Attems Petzenstein na Kornu v Gorici bo srečanje s pesnikom Milom De Angelisom. Večer organizirata kulturno združenje Equilibri iz Gorice in Fare Voci. Giornale di scrittura; več na www.isontina.beniculturali.it.

V KNJIGARNI RINASCITA - UBIK na Drevoredetu San Marco v Tržiču bo danes, 3. oktobra, ob 18. uri potekalo srečanje na temo priseljencev in ladjedelnice. Predaval bo italijanski novinar Gabriele Polo, avtor knjige »Lavorare manca, la crisi vista dal basso«, »In basso a sinistra«, »Affondata sul lavoro« in »Il mestiere di sopravvivere«. V Tržiču ga je v okviru projekta Bi-siacaria antirazzista povabilo združenje Tenda per la Pace.

V MALI DVORANI GLEDALIŠČA VERDI v Gorici bo danes, 3. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige Alessandra Cattunarja »Il confine delle memorie. Racconti di vita e narrazioni pubbliche tra Italia e Jugoslavia«. Predstavitev prireja goriška občina, z avtorjem se bo pogovarjala Anna Di Gianantonio.

LOKANDA DEVETAK prireja v sodelovanju s sovodenjskimi krvodajalcji v ponedeljek, 6. oktobra, ob 20.15.15. dobrodelni večer »Težka izguba najlažja tegobe. Večer v spomin na Ne-koga, ki ga je zahrbtna bolezen odtr-

S 75 www.skupina75.it

XVI foto srečanje incontro

odprtje v soboto, 4.10.14 ob 18.30

Kulturni dom
Gorica - ul. I. Brass, 20

Remo Cavedale (ita)
Walter Criscuoli (ita)
Arne Hodalič (slo)
Daniele Indriga (ita)
Maša Kores (slo)
Jure Kravanja (slo)
Foto Club Adria (ita)

v sodelovanju z

gala iz naše srede. Odprli bodo razstavo slikarke Irine Ganiceve iz Gabrij (www.irinaganiceva.it). Letošnja gosta bosta zdravnik Domenico Calò z Vrha in Dino Zotter, deželnih podpredsednik združenja amiotrofne lateralne skleroze AISLA. Izkušček večera bo namenjen temu združenju.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVDAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 11. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno dobrodelno baklado za vzdrževanje hospica »Via di Natale«, ki se nahaja ob onkološkem centru v Avianu. Povorko bo spremiljala godba na pihala Kras iz Doberoba. Ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer mešani pevski zbor Hrast. Sledila bo družabnost.

Mali oglasi

PRODAM suha drva za kurjavje; tel. 335-293409.

SCOOTER APRILIA 200, letnik junij 2013, 3600 prevoženih km, prodam za 2000 evrov; tel. 335-5387249.

Pogrebi

DANES V GORICI: 12.00, msgr. Cvetko Žbogar (do 11.45 bo ležal v cerkvi Sv. Ivana) v stolnici in na glavnem pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Giuseppe Sponza na pokopališču; 10.50, Carmen Dean vd. Brumat iz bolnišnice v kapelo pokopališča, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠKOCJANU: 14.00, Lucia Cragnolin vd. Lentini (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Italija bližja minimalnemu cilju

Italijanke so se v Bariju z zmago proti Belgiji s 3:0 še bolj približale uvrstitev v 3. fазo svetovnega prvenstva. Tokrat so proti reprezentanci, ki je v vzponu, postregle s prepričljivim nastopom v sprejemu in obrambi, pa tudi v napadu. Pred 5.000 gledalci so odporedili Belgijk strle v slabih polodružih urig. Tokrat je v diagonalni s podajalko Lo Bianco igrala izkušena Centoni, dosegla pa je 20 točk. Zdaj čakata Italijane težki tekmi proti Kitajski in Japonski.

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Bilo jih je več kot dvakrat toliko

Na sinočnjih dveh tekmacah v Trstu se je na stopniščih dvorane PalaRubini zbral skupno 4.800 gledalcev, ne nujno različnih, saj vstopnica velja za obe tekme. Bilo jih je vsekakor več kot dvakrat toliko kot dan prej, čeprav so bile na igrišču iste ekipe, le para sta bila drugačna. Z včerajšnjim obiskom so lahko organizatorji zelo zadovoljni (več je bilo predvsem Kitajev), zakaj takšna razlika pa ostaja neraumljivo. Je morda kriva nogometna liga prvakov?

ODOBJKA - 2. faza SP v Trstu v znamenju vzhodne velesile

Kitajski zid

Kitajke sinoči v Trstu popolnoma nadigrale Hrvaško

ANSA

SKUPINA E

Izidi, v Trstu: Nemčija - Japonska 2:3 (25:23, 24:26, 19:25, 25:16, 11:15); Hrvaška - Kitajska 0:3 (12:25, 15:25, 15:25); **v Bariju:** Dominikanska republika - Azerbajdzan 3:1 (23:25, 25:11, 25:21, 25:17); Italija - Belgija 3:0 (25:18, 25:22, 25:18)

Vrstni red: Kitajska 14, Italija 13, Dominikanska republika 11, Japonska 8, Hrvaška 5, Belgija 4, Nemčija 3, Azerbajdzan 2

Nadaljnji spored v Trstu, jutri: 17.00 Nemčija - Belgija; 20.00 Hrvaška - Azerbajdzan; **v nedeljo:** 17.00 Nemčija - Azerbajdzan; 20.00 Hrvaška - Belgija

A. Koren

SKUPINA F

Izidi: Srbija - Kazahstan 3:0 (25:13, 25:15, 25:20); Turčija - Rusija 3:2 (19:25, 25:27, 25:22, 25:22, 15:13); Brazilija - Nizozemska 3:1 (23:25, 25:20, 25:16, 25:16); Bolgarija - ZDA 0:3 (17:25, 19:25, 16:25)

Vrstni red: ZDA 15, Brazilija 14, Srbija 11, Rusija 10, Turčija 4, Nizozemska in Bolgarija 3, Kazahstan 0.

Jutri: Srbija - ZDA, Turčija - Nizozemska, Brazilija - Rusija, Bolgarija - Kazahstan; **v nedeljo:** Srbija - Rusija, Turčija - Kazahstan, Brazilija - ZDA, Bolgarija - Nizozemska

PROSTOVOLJCI

Erik Calzi s hondo civic iz hotela v dvorano

Med številnimi slovenskimi prostovoljci, ki svoj prosti čas namenjajo organizacijskemu odboru svetovnega prvenstva v Trstu za potrebe tekmovanja, je tudi Erik Calzi. Štirindvajsetletni fant s Padričem, ki je sicer pomočnik glavnega trenerja Martina Maverja pri ekipi mladih projekta Zalet, je na prvenstvu eden izmed več kot 20 uradnih šefjerjev. Organizacija ima za prevoz uradnih oseb sedem avtomobilov vrste honda civic. Na voljo jih je dala japonska tovarna avtomobilov, ki je tudi uradni sponzor prvenstva. Službo koordinirata predsednik tržaške odbojkarske zveze FIPAV Walter Rusich, njegova desna roka pa je Renato Brusadin.

«Organizirani smo v treh izmenah. Prva je od 8.30 do 13.30, druga od 13.30 do 19.00, tretja pa od 19.00 do 24. ure,» je delovni urnik opisal Calzi, po poklicu sicer inštalater naprav za hlajenje, ki si je za čas prvenstva vzel dopust. Calzi je priznal, da prav dosti dela nima, ker je šefjer dosti, obveznosti pa niso večlike. »Uradne osebe mednarodne zvezze

FIVB, to so sodniki, delegati, supervizor in drugi vozimo v dvorano iz hotela Victoria, člane ekip, ki ne potujejo z igralkami z avtobusom pa iz hotela NH na nabrežju,« je pojasnil. Z njim sta se v hondi doslej na tekmo prve faze med Brazilijo in Srbijo peljala tudi sodnika z Japonske in Dominikanske republike.

Za Calzija je prostovoljna služba seveda tudi priložnost, da si ogleda nekatere tekme. Prejšnji konec tedna je tako spremjal vrhunc prve faze. Bolj kot nedeljska tekma med Brazilijo in Srbijo,

jo, ki je v dvorano privabila kar 6.700 gledalcev, pa ga je navdušil sobotni dvobojo Brazilik s Turčijo. »Ta tekma je bila bolj borben, tie-break pa bolj napet,« je povedal. V telovadnici Don Milani na Južnovcu si je ogledal tudi treninge ekip, ki v Trstu nastopajo zdaj v drugi fazi. »Treningi Hrvaške in Nemčije so bolj podobni našim, treningi Japonske in Kitajske pa so bistveno bolj dinamični. Žoga nikoli ne miruje, igralke pa so tiho in poslušno izvajajo navodila trenerja,« je dodal. (ak)

ZANIMIVOST

80 kg ledu za Nemke

Nemški strokovni štab je v sredo izrazil organizatorjem posebno željo. Prosil jih je, naj nabavijo 80 kilogramov ledu, s katerim so se igralke po tekmi proti Kitajskemu oblivali zaradi pospeševanja krvnega obtoka in hitrejše regeneracije. Želji jim je uspelo ugoditi. Ni tako nenavadna. Z ledom so se lani med košarkarskim evropskim prvenstvom v Sloveniji oblivali vsaj še igralci Slovenije in Turške.

FORMULA ENA - Pred razporoko?

Alonso morda kariere ne bo končal v Ferrariju

Nedeljsko dirko v japonski Suzuki ogroža tajfun

SUZUKA - Končati kariero v Ferrariju za Fernanda Alonsa ni več prioriteta. V Suzuki, kjer se danes začenja japonski dirkaški vikend, je španski dirkač zagonetno izjavil, da bo vse njegove nadaljnje poteze narekovala ljubezen ido Ferrarija, še bolj pomenljive pa so bile besede Luce Di Montezemola, ki sicer zapušča predsedniški položaj, da iščejo najboljšo rešitev v obojestransko korist in čast. Ker Alonso zelo spoštuje Montezemola, tega pa je šef Fiata Marchionne že odpisal, je razporoka, vse bližja, pospešujejo pa jo tudi izjemno slabi rezultati, nejasne perspektive in kadrovski kaos v Maranellu. Novi tehnični direktor Marco Mattiacci, ki je zamenjal Stefana Domenicalija, dobrega prijatelja španskega asa, si je za preporod zadal triletni program, to pa je za Alonsa predolgo obdobje. Zaenkrat je sicer Španec »uradno« še osredotočen na boj z Williamsom za tretje mesto na lestvici konstrukturjev.

Sicer pa je vprašanje, ali dirka v nedeljo sploh bo. Nad Pacifiškim oceanom se je obli

UMETNOSTNO KOTALKANJE

»Srebrna« varovanka Sama Kokorovca

REUS - Devetindvajsetletna kotalkarica Silvia Marangoni, ki jo trenira naš strokovnjak Samo Kokorovec, je na svetovnem prvenstvu v Reusu v Španiji, osvojila srebrno kolajno v zvrsti in line. Športnica iz Trevisa se sicer lahko ponosa kar z desetimi svetovnimi naslovi, zadnjega je dosegla lani na Tajvanu.

JADRANJE - Jadralca Čupe Sivitz Košuta in Farneti

Program odvisen od sredstev

Svetovno prvenstvo ISAF za olimpijske razrede v Santanderju je bil višek sezona. In na najpomembnejšem dogodku letošnje sezone jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti nista razočarala. Devetnajsto mesto, njun najboljši rezultat v članski konkurenji nasploh, sta osvojila na najkakovostnejši regati, kjer ni nilče varčeval z močmi, saj je šlo za Rio 2016. V sezoni, v kateri sta dolgo loivila rezultat, vsakič pa obstala v limbu, med dobroimi in slabimi nastopi, sta z uvrstitevijo med najboljih 20 posadk le zadihala in dokazala, kaj znata. Z 8. in 3. mestom v regati zlate skupine sta pokazala, da so njuna visoka pričakovanja upravičena: »Vedno sva se spraševala, če so bile izbire med

sezono pravilne. Rezultat je potrdil, da so bile. Dokazala sva, da sva napredovala, da sva uspela vnovčiti vse, kar sva se v tej sezoni naučila, tako v taktili kot v startih,« se je rezultata veselil krmar Simon Sivitz Košuta. Pravilna je bila tudi odločitev, da sta se pred prvenstvom nekoliko oddahnila in se posvetila psihološki pripravi in jogi. »Dokazala sva, da lahko narediva še korak naprej, morda pa tokrat nisva bila še pripravljena.«

Nekaj gremkobe seveda ostaja, saj sta do kvote za olimpijske igre (za države) zmanjkljali dve mestni: »Ni pa vse nepopravljivo. Če bi uvrstila državo, bi morala vsekakor opraviti dodatne kvalifikacije za italijanske jadralce,« pravi flokist Farneti, ki računa, da jima bo preboj uspel naslednj. Dodatnih šest vstopnic bo na razpolago naslednje lete septembra ali oktobra v Izraelu, kjer želite biti še bolje pripravljena.

Zdaj sta doma. Budžet za letošnjo sezono je izčrpan, zato ne bosta nastopila niti na državnem prvenstvu. Zdaj morata fanta na pogovore z morebitnimi pokrovitelji, pogovorila se bosta s klubom, ki jima je letos stal ob strani z znatno finančno pomočjo, potrka pa bosta tudi na vrata ZSSDI. Šele ko bo znano, koliko denarja bosta imela na razpolago, bosta ustavila tudi program, ki bi jima omogočil nadaljevanje poti, ki sta jo izbrala letos. S trenerjem Manninijem vred. Oba upata, da bosta v pogovorih uspešna, saj bi v nasprotnem primeru pomenilo, da bi ves

Na svetovni jakostni lestvici sta Jaš in Simon na 20. mestu

trud in vsi vložki zadnjih let šli raken živžgat. Pred vratil sta namreč predolimpiski leti, v katerih morata iztržiti čim več. Samo vesta, da ne moreta zahtevati to, kar imajo avstrijske, avstralske in brazilske posadke, ki imajo na razpolago neomejena finančna sredstva (povprečno na sezono porabijo 120.000 evrov), računata pa, da bi z nakupom nove jadrnice (lanska, druge roke, je že dotrajana) morda potrebovala polovico te vsote. S tem bi uspela zastaviti vrhunsko sezono od januarja do decembra, ki bi vključevala tudi nastope na regatah v Riu de Janeiru in Miamiju. Obenem je treba upoštevati, da nova formula

svetovnega pokala vključuje med elitne regate (kamor nastopa najboljših 30, torej tudi jadralca Čupe, ki sta na svetovni jakostni lestvici 20.) še kitajski Qingdao, Melbourne in Weymouth & Portland v Angliji ob francoskem Hyeresu in Miamiju.

»Naj le dodam, da za razliko od igralcov nekaterih ekip naših društev, midva ničesar ne zaslživa. Če morebiti kaj privarčujeva, se vedno odločiva, da vsoto vloživa v naslednjo sezono,« še dodaja krmar, ki bo s flokistem Jašem do Barcolane doma. Do takrat želite dobiti vsaj nekaj odgovorov, saj bi rada čim prej začela priprave na novo sezono. (vs)

Štorklja končno je razprla krila in Evanu bratca v naročje položila.

Mali Taran
prijokal je na svet,
z Nicole in Janom se pri
ŠD Kontovel veselimo spet.

NAMIZNI TENIS - Predstavitev športne sezone ŠK Kras

Devet ekip z različnimi cilji

Pomenljiva je izjava Katje Milič, doletne nosilke članske ekipe namiznoteniškega odseka Kras, da je v klubu tako dobro vzdušje kot doma. Občutek domačnosti in povezanosti med člani je občutil najbrž vsakdo, ki je v sredo vstopil v občinsko telovadnico v Zgoniku. Ne glede na starost in znanje so pred predstavitevijo športne sezone kluba nekateri merili moči za zelenimi mizami, drugi pa kramljali. Vesto in vztrajno delo v telovadnici, tisto, ki ga zahteva namizni tenis, namreč nezavedno splete globoke prijateljske vezi. Ob takih priložnostih pa se pri Krasu opazi še drug vidik povezaniosti. To je vzgajanje k spoštovanju različnosti in pomoči drug drugemu, sta v nagovoru poudarila predsednik klubu Igor Milič in duša namiznoteniškega odseka Sonja Milič. Barve kluba že dolgo branijo.

jo tudi športniki s posebnimi potrebami, kar daje klubu poseben pečat. Svežino vsemu dogajanju pa so dali letos najmlajši člani, kar je v pozdravu poudarila županja Občine Zgonik Monika Hrovatin. Predstavitev športnega delovanja ŠK Kras je bila torej večplastna. V ospredju je bil oris športne sezone, ki ga je prebrala načelnica namiznoteniške sekcijske Eva Carli. Kras bo letos v državnih in deželnih ligah nastopal z devetimi ekipami, prvič pa se je prijavil tudi na Primorsko rekreacijsko ligo, kjer bodo nastopali večini veterani. Mladi in manj mladi bodo izkušnje seveda nabirali tudi na državnih in mednarodnih turnirjih predvsem v Sloveniji in na Hrvaškem.

Glavni adut kluba bo tudi letos članska ženska ekipa, ki bo igrala v ligi A2. Nastope bo začela že konec naslednjega ted-

Predstavitev ekip ŠK Kras v Zgoniku

FOTODAMJ@N

na, kot lani pa bo igrala izključno z domačimi igralkami. Na državnih ravnih bo nastopala tudi druga ženska ekipa, in sicer v ligi B, v najnižji deželni ženski ligi C

pa bodo izkušnje nabirale začetnice. Prva moška ekipa bo v ligi C2 ciljala na napredovanje, prav tako kot ekipa veteranov v ligi D2. V moških ligah bo Kras nastopal še z eno ekipo v ligi D2, v ligi D3 pa z dvema ekipama, prvič letos tudi z mladinsko ekipo. Izzemimo moških ekip v ligi C2 in D2 se bodo vse druge ekipe borile za obstanek. Šest začetnikov, ki so namizni tenis začeli trenirati šele letos, pa bo nastopalo izključno na šolskih turnirjih deželne ravni, kjer se bodo merili v novah namiznega tenisa in v motoriki. V ospredju delovanja je tudi sodelovanje s šolami. Kras že sodeluje z italijanskimi šolami pod vodstvom Vinicia Diva, po povabilu pa bodo začeli sodelovanje tudi s slovensko osnovno šolo v Križu. Vse ekipe in začetnike vodi glavni trener kluba Dušan Mihalka, ki se je v zgoniški klub povsem vključil.

Predstavitev ekipe je bila tudi priložnost, da je klub nagradil tiste, ki so osvojili kolajno na državnih prvenstvih. Tačko so majhen dar prejeli Ettore Malorgio (dvakrat zlat), Isabella Torrenti (dvakrat bronasta) in Katarina Milič in Claudia Micolaucich (bronasti ekipno). (vs)

ŠK KRAS 2014/15

Ženske lige

LIGA A2

Katja Milič (26. na državni lestvici), Martina Milič (29.), Eva Carli (50.), Claudia Micolaucich (60.), Tjaša Kralj (142.)

LIGA B

Katarina Milič (318.), Sonja Doljak (136.), Damjana Sedmack (214.), Monika Mosetti (278.)

LIGA C

Dragica Blažina, Darshinka Bruni, Nikita Koren, Jennifer Hrovatin, Leslie Hrovatin, Isabella Torrenti, Sonja Milič, Giada Sardo

Moške lige

LIGA C2

Dušan Mihalka, Tom Fabiani, Alessio Stibiel, Alessandro Flego, Bojan Simoneta

LIGA D2

KRAS A - Edi Bole, Gianni Rotella, Simone Giorgi, Livio Tagliapietra, Robert Milič

KRAS B - Ettore Malorgio, Alen Corbatti, Paolo Fabris, Roberto Trampus, Riccardo Procaccianti

LIGA D3

KRAS A - Vinicio Divo, Matteo Parenzan, Andraž Štoka, Luka Ceppa

KRAS mladinska ekipa - Andrea Larconelli, Erik Farinelli, Paulina Šaša

Katja Milič, liga A2: »Liga bo nedvomno zahtevna, kaže, da bodo ekipe imele tudi tuje igralke. Forma je dobra, dober uvod je bil pokal Kras, pred dnevi pa smo odigrali tudi tekmo proti Pulju. Predvsem pripravljalne teste so poglavitevne, da se na prvenstvo pripravimo tudi psihoško. Od mladih je Claudia perspektivna igralka. Ker je to garaški šport, bodo sadovi vidni šele čez nekaj let, a treba je vztrajati. Veseli pa smo, da se je vrnila Tjaša, ki je v uvodu sezone pokazala veliko dobre volje. Točka plus naše ekipe je borbenost, minus pa morda to, da moramo računati izključno na svoje moči, kar pa ni vedno negativno.«

Sonja Doljak, B2: »Cilj naše ekipe je obstanek v ligi,

želimo pa osvojiti višja mesta. Nivo lige je na ravni tretje in četrte kategorije. Veteranke treniramo dva do trikrat tedensko, najmlajša Katarina Milič pa tri do štirikrat, morda pa se nam bo med prvenstvom pridružila še kaka mlajša igralka. Veteranke pa še vedno vztrajamo, ker je zabavno, pa tudi za dobro počutje.«

Dušan Mihalka, C2: »Cilj je napredovanje. Lani nam je ušlo za las. Pridružil se nam je Flego, ki je lani igral prit Trieste Sistiana. Če bo potrebno, pa se nam bo pridružil tudi Bojan Simoneta.«

Alen Corbatti, D2: »Cilj ekipe Kras B je predvsem zajava in druženje. Treniramo dva do trikrat na teden.«

25.671: Slovenija, moja dežela?

Kdo so izbrisani?

Ko se je Slovenija leta 1991 osamosvojila, je v novi državi živel veliko ljudi drugih narodnosti, ki so imeli državljanstvo ostalih jugoslovenskih držav in stalno bivališče v Sloveniji. Slovenija se je odločila, da hoče svojo državo in se osamosvojila. Tako je nastala mlada, nova država, v kateri pa se ni govorilo samo slovensko. Ti ljudje, ki niso imeli slovenskega državljanstva, so imeli šest mesecev časa, da si uredijo slovenske dokumente in pridobjijo slovensko državljanstvo. O tem pa jih veliko ni bilo niti osebno obveščenih. Tako je 26. februarja 1992 Slovenija iz Registra stalnega prebivalstva izbrisala 25.671 oseb. To pomeni, da ti ljudje na nek način niso več obstajali. In ti lju-

dje so potem dolga leta (nekateri izmed njih še danes) živeli brez dokumentov, brez socialnega in zdravstvenega zavarovanja, brez možnosti za zakonito zaposlitve, šolanje ali za izhod iz države, brez možnosti za sodelovanje v političnem življenu, v strahu pred policijo in deportacijo. To so bili »izbrisani«. Še nobena slovenska vlada, od takrat, ni uspela v celoti razrešiti tega problema.

Čefurji, raus!

Hrvaški režiser Oliver Frlić je v Prešernovem gledališču Kranj postavil na noge avtorski projekt 25.671, v katerem se poglablja prav v to tematiko.

Predstava se začne tako, da morajo gledalci pred vstopom oddati svoj osebni dokument.

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Ste se kdaj prijateljsko zaljubili?

Za vedno najboljša prijatelja!

Pogovarjava se vsak dan, stalno si dopisujeva. On mi zaželi lahko noč, jaz mu voščim dobro jutro. V vsakem najinjem sporočilu so srčka in »smejkot«. On me vedno posluša, tudi ko sem slabe volje. Skupaj greva na pijačo, v kino in celo po nakupu. Popoldneva najraje prezivim v njegovi družbi, z njim se dobro počutim. Občutek imam, da sem vedno v njegovih mislih, on pa je v mojih. Tako rad me ima, da mi včasih podari rože, za praznike pa seže globoko v žep in mi vedno podari nekaj lepega. Če zvečer nimam prevoza me on pripelje domov, tudi če je bil čisto nekje drugje. Tako rada ga imam. Včasih sem celo posumila, da je mogoče zaljubljen vame, ampak to je nemogoče. Preveč sem navezana nanj, da bi ga lahko izgubila, tako zelo skrbi zame. On je moj najboljši prijatelj. Jaz pa sem njegova najboljša prijateljica.

Friendzoned – kaj pa zdaj?

Narobe svet. Zgrešena prijateljstva. Seveda so vloge tudi obrnjene, lahko imamo punco, ki je naro zaljubljena v svojega prijatelja. Gre za tako

imenovani pojav "Friend zone". Imamo dva prijatelja, ki se popolnoma razumeta in rada skušajo preživljata prosti čas. Eden od dveh se zaljubi. Prijateljstvo za njega postane ljubezen, vendar si tega ne upa priznati. Problem je tudi v tem, da če človek predolgo čaka, bo ostal za vedno le prijatelj in njegova čustva bodo le izkoriscena. Na eni strani imamo torej ljubezenska čustva, predanost, na drugi pa le prijateljska čustva, ki so skoraj egoistična. Kdo tukaj zgredi? Verjetno kar obo. Eden igra vlogo zaljubljenca, ki se noče so-

čati z dejstvom, da se je zaljubil v prijatelja. Drugi pa igra vlogo naivnega prijatelja, ki se ne zaveda, da včasih celo izkoristi situacijo v svoj prid. Nihče se ne zaveda, da ni več pravega obojestranskega prijateljstva. Škoda le za strta srca in za naivnost. Prav ta naivnost je privedla v ekstreem, ki mu pravimo "Friendzone". Kaj več o tem lahko preberete na facebook portalu "BOOM. Sei stato friendzoned". Tu so zbrani tudi tako ekstremni primeri, katerim je dodana še vinjeta, da se človek kar nasmeje. Lahko pa se tudi prepustite nanizanki "Friendzone". Tu je vsakič predstavljen par prijateljev, eden od dveh je naro zaljubljen v drugega in se mu bo izpovedal. Vse je pripravljeno tako, da zaljubljeni prosi svojega prijatelja, da mu pomaga pri pripravi na zmenek z neko osebo. Tik pred zmenkom pa mu po-

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Di di di di ... okei, diz iz the lò, klir, veri simpli ...«

(Italijanskemu premierju angleščina ne leži ...)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Med igro in realnostjo

Frlić v tej predstavi ruši meje med realnostjo, predstavo in zgodovino. Gledalci gledajo predstavo brez osebnih dokumentov. Da bi se počutili kakor izbrisani. Igralec pride z odra med publiko in začne nabirati denar. Vsakega, ki kaj da, vpraša, če se čuti odgovornega za izbris. Za vsakega na glas pove, koliko je dal. Ta denar, izsiljen iz publike, bo do vsaj poslali na vlado RS s pripisom »za izbrisane«. Predstava dosegne višek, ko igralec povabi gledalce, naj si v poklon izbrisanim tudi sami uničijo dokumente. In veliko jih dvigne roko. Na predstavi tako okrog 30 gledalcem uničijo dokumente. Na koncu predstave pride na oder izbrisana družina. Oče, mati in hči. Mlajši brat si je vzel živiljenje, ker ni prenesel in razumel vsega tega, kar se je ob izbrisu dogajalo z njegovo družino. Takrat je bil najst-

nik. Ko je prišla na oder družina, se je med publiko kdo jokal, več gledalcev pa je celo stopilo na oder in objemalo člane družine.

Frlić je drzen režiser. Kje je v igri meja med igralci in gledalci, med realnostjo trenutka, ko sedis v gledališču, in izbrisom? Bo, kdor si je dal na odru uničiti osebni dokument, s tem pomagal izbrisanim? Ali bo zgolj preživel naslednje jutro v upravnih enotah, da mu naredijo novega? Kje je za vsakega od nas meja med čustvi, gledališčem in realnimi tlemi?

POPRAVEK

V prejšnji številki Šuma nas je spet obiskal tiskarski škrat, ki je besedo »monitorizirali« zamenjal z besedo »motorizirali«.

ve, da je v bistvu on povabljen in mu izpove svoja čustva. Tu se torej podpira dejstvo, da zaljubljeni prijatelj izpove svoja čustva.

... kaj bo ostalo?

Nedvomno je to zelo težko. Možna izida sta dva, prijateljstvo se spremeni v krasno ljubezensko razmerje ali pa nastopi popolno razočaranje. V zadnjem primeru prijateljstvo ne bo nikoli več tako, kot je bilo. Verjetno pa velja poskusiti, sanje se lahko uresničijo. Če pa se stvari ne izidejo s srečnim koncem, se človek vsaj soča z realnostjo. Obstaja pa še zadnja izbira, nihče se ne izpove in nihče ne bo vedel, kako bi se lahko stvari izšle. Zaljubljeni prijatelj bo naprej skrival svoja čustva in nikoli ne bo vedel, če so ta čustva obojestranska. Ostalo bo le prijateljstvo, kar pa včasih ni dovolj.

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **10.55** Rai Player **11.10** A conti fatti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Tale e Quale Show **23.45** Tv7

RAI2

7.00 Nad.: Heartland **7.40** Serija: Le sorelle McLeod **9.05** Nad.: Pasion Prohibida **9.50** 13.30 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.30 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.05** Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL - Tutto da ride-re **21.10** Serija: Criminal Minds **22.45** Serija: Under the Dome **23.45** Film: 2061 - Un anno eccezionale (kom., It., '07)

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura - Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.05** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Come il peso dell'acqua **23.05** Reportaža: I Dieci Comandamenti

RAI4

11.20 16.10 La vita segreta di una teenager americana **12.05** 16.55 Joan of Arcadia **12.55** Heroes **13.40** 19.25 Rubrika **13.50** 20.20 Stargate Atlantis **14.40** 19.30 Doctor Who **15.25** One Three Hill **17.45** Novice **17.50** Robin Hood **18.40** The Lost World

21.10 Film: La guerra dei mondi (zf, r. S. Spielberg, i. T. Cruise) **23.10** Wonderland 2014 **23.45** Film: Kick Ass (akc.)

RAI5

11.55 Glasba: Sibelius **12.45** Glasba: Šostakovič **13.55** Rubrika **14.05** Wild Italy **15.00** Mari del sud **16.00** Teatro in Italia **17.20** Roma: La nuova drammaturgia **17.55** Novice **18.00** 23.25 David Letterman Show **18.50** I giardini più belli del mondo **19.55** Divini Devoti **20.40** Passeggiata **21.15** Dok. film: Marley

RAI MOVIE

12.10 Film: Roxy - Il ritorno di una stella (kom.) **13.50** 17.55 Rubrika **14.00** Film: Operazione sottoveste (kom.) **16.10** Film: Ricomincio da me (kom.) **17.50** Novice **18.05** Film: Homeland Security (kom., i. A. Banderas) **19.40** Film: Pensando a te (musikal) **21.15** Film: Sfida senza regole (triler, '81, i. J. Travolta) **23.05** Film: L'altra verità (dram.)

RAI PREMIUM

12.25 19.20 Nad.: Terra Nostra **13.20** Nad.: Betty la Fea **14.05** Serija: La nave dei sogni **15.45** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.50** Film: Il destino ha quattro zampe **17.40** Novice **17.45** Nad.: Potere e passione **18.30** Nad.: Topazio **19.10** Rubrika **20.15** Nad.: Un medico in famiglia **21.15** Serija: Mal'Aria **23.05** Serija: 14° Distretto

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vreme in prometne informacije

12.00 Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.10** Film: L'inferno di cristallo (pust.) **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Aktualno: Quarto grado **0.00** Film: Bordertown (triler, '07, i. J. Lopez, A. Banderas)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 20.00 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il Segreto **17.00** Talk show: Pomeriggio cinque **18.45** Kvizi: Avanti un altro **20.40** Show: Striscia la notizia - La voce dell'indecenza **21.10** Serija: Il principe - Un amore impossibile

ITALIA1

7.05 Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Športna rubrika **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York **21.10** Serija: The last ship **23.05** Show: Le Iene

IRIS

11.35 Film: Adulterio all'italiana (kom.) **13.20** 19.10 Serija: Hazzard **15.30** Film: Bill il taciturno (western) **17.20** Film: Il gladiatore di Roma (akc.)

21.00 Film: The Peacemaker (spio, '97, i. G. Clooney, N. Kidman) **23.20** Film: Salton Sea - Incubi e menzogne (det., '02)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: La libreria del mistero **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Bersaglio mobile

LA7D

7.40 11.50 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **8.00** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **9.50** 19.00 Cuochi e fiamme **14.05** 22.55 The Dr. Oz Show **16.50** SOS Tata **21.10** Film: Mobbing - Mi piace lavorare (dram., It., '04) **23.55** Serija: Diane - Uno sbirro in famiglia

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **11.15** 21.00 Ring **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi studio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour

LAEFFE

13.40 16.55, 20.10 Al cinema con LaEffe **13.45** 19.45 Novice **14.00** 17.55 Serija: Jamie - Ricette a 5 euro **15.00** Serija: Il cercatore di tesori

16.00 Grand Designs **17.00** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **18.55** Serija: Bourdain - Cucine segrete **20.00** Dalla A

a LaEffe **21.10** Film: Mr. Jones (rom.) **23.15** Serija: The Paradise

CIELO

12.15 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio - Texas **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** MasterChef Italia **23.15** MasterChef Italia

DMAX

12.20 17.40 Chi offre di più? **13.15** Fai la scelta giusta **14.05** 20.20, 23.40 Banco dei pugni **15.00** Texas Tarzan **15.50** Dual Survival **16.45** Airport Security **18.35** Property Wars **19.30** Affari a tutti i costi **21.10** Swords **22.00** Caccia all'uomo **22.50** Nudi e crudi

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.40** Ugriznimo znanost **11.05** Prava ideja! **11.55** Svet in svet **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.40 Poročila, športne vesti, vreme **13.35** Polnočni klub **14.20** Globus **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** Dok. serija: Villa-gfolk **16.00** 18.35 Otroški program: OP! **17.25** Slovenski magazin **17.50** Eko utrinki **18.00** Nan.: Izjemne dogodivščine Sama Foxa **18.25** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Slovenski pozdrav **21.25** Na lepše **22.00** Odmevi **23.05** Polnočni klub

SLOVENIJA2

6.00 9.00 Infokanal **7.00** Otoški program: OP! **8.40** Dok. odd.: Megabiti energije **8.50** Infodrom **10.25** Dobro jutro **12.50** 19.05, 23.55 Točka **14.25** Ob 80-letnici Glasbeno narodopisnega inštituta **15.40** Žogarija **16.05** Nogomet: vrhunci evropske lige **17.05** Pričevalci **18.00** Volitve 2014 **18.30** Osmi dan **20.00** Dok. serija: Trideset let vojne in imenu Boga **20.55** Nan.: Da, gospod premier

21.25 Nad.: INXS - Glasba in prijateljstvo

22.15 Film: Divji in zadeti

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Peklenski izbor **15.10** Nogomet: Evropska liga, Rijeka - Sevilla **16.55** 20.00, 22.55 Lokalne volitve 2014, soočenje **18.00** Klepelut **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesedane - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **21.00** Potopisi **21.30** Dok. odd. **22.15** Jazz Etno Funky Festival **23.55** Glasba zdaj

TV PRIMORKA

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** 11.30, 14.30 Videostran **17.30** Besede miru **18.00** Dedek pripoveduje: Pastirica in dimnikar **18.20** Drugačne zvezde **18.50** Folklorna skupina France Marolt **20.00** Na Postojnskem **20.30** Lokalne volitve 2014 **21.30** Slap Kozjak in koščka korita **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno, videostrani

POP TV

6.00 Risane in otr. serije **7.25** Serija: Posel mojega življenja **8.15** 9.25, 10.35, 11.50 Tv prodaja **8.30** 14.50 Serija: Queen Latifah show **9.40** Nad.: Želim te ljubiti **10.50** 16.45 Nad.: Sila **12.05** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** Serija: Mentalist **13.55** Serija: Lepo je biti sosed **15.45** Nad.: Barva strasti **17.00** 18.55, 21.20 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče šefu **21.50** Film: Nalijšani Pete (kom., '11) **23.15** Eurojackpot **23.40** Film: Pobegla porota

KANAL A

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

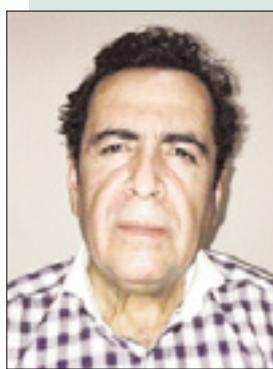
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.05 in zatone ob 18.42.
Dolžina dneva 11.37

LUMINE MENE
Luna vzide ob 15.35 in zatone ob 2.02

NA DANŠNJI DAN 1932 - Močno deževje po nekod na Dolenjskem; v Sodražici je do naslednjega jutra padlo 118 mm, v Gornjem Lenartu 106 mm, v Ambrusu 98 mm in v Konstanjevici na Krki 79 mm padavin v preteklih 24 urah.

ZDA - Zaradi predsednikove varnosti

Direktorica tajne službe odstopila s položaja

WASHINGTON - Direktorica tajne službe ZDA, ki raziskuje finančni kriminal in varuje ameriške predsednike, Julia Pierson je v sredo odstopila s položaja, potem ko so jo v ponedeljek kongresniki kritizirali zaradi številnih varnostnih pomanjkljivosti, med drugim zaradi nedavnih skokov čez ograjo Bele hiše. Celo republikanci je začelo skrbeti, ali je demokratski predsednik Barack Obama skupaj z družino dovolj zavarovan. Tiskovni predstavnik Bele hiše Josh Earnest je sporočil, da je Obama sklenil, da tajna služba potrebuje novo vodstvo. Piersonova je bila na položaju sicer še le od lanskega leta.

"Direktorica tajne službe je ponudila odstop, ki sem ga sprejel," je povedal minister za domovinsko varnost Jeh Johnson in dodal, da bo njen položaj začasno prevzel upokojeni nekdanji vodja oddelka za zaščito predsednikov Joseph Clancy. Vzroki za odhod Piersonove so širi, neposredni povod pa je bilo torkovo medijsko razkrite informacije, da je bil septembra poleg Obame v dvigalu med obiskom Atlante zasebni varnostnik z orožjem. Varnostnika ni nihče pregledal oziroma mu dovolil dostop do predsednika. Tiskovni predstavnik Bele hiše Earnest je dejal, da je Obama za ta podatek izvedel še tik pred torkovo objavo informacije v časopisih Washington Examiner in Washington Post. Piersonova pa je trdila, da predsednika sproti obvešča o vsem. Kongres je začel delati hrup okoli predsednikove varnosti po 19. septembru, ko je ograjo Bele hiše preskočil Omar Gonzalez in z nožem pri sebi stekel v predsedniško palačo, kjer ga je ujel agent tajne službe, ki niti ni bil na dolžnosti.

Piersonova je ministru Johnsonu povedala, da verjame, da je kongres izgubil zaupanje vanjo in lahko le odstopi. Johnson pa je zagotovil, da bo incident 19. septembra in druge preiskala neodvisna ko-

JULIA PIERSON

ANSA

misija. Republikanskih kongresnikov to ni zadovoljilo in predsednik odbora za vladni nadzor in reforme Darrell Issa iz Kalifornije je dejal, da bo njegov odbor nadljeval s preiskavami in zaslisanji. Demokrati ga za zdaj še ne obtožujejo, da ga bolj kot predsednikova varnost zanima kaj drugega politično obremenilnega za predsednika in vladu. (STA)

Kissinger pred 40 leti načrtoval napad na Kubo

NEW YORK - Nekoč zaupni dokumenti iz Nacionalnih arhivov ZDA dokazujejo, da je tedanjí državni sekretar Henry Kissinger leta 1976 zaradi posredovanja kubanske vojske v Anglii načrtoval napad na komunistično državo, če bi Kuba posredovala še kje druge v Afriki. Gre za dokumente iz predsedniške knjižnice oziroma muzeja Gerald Forda, ki so izgubili oznako zaupno. V knjigi "Zadnja vrata do Kubo" sta jih objavila profesor Ameriške univerze William Leo Grande in direktor Projekta kubanske dokumentacije nacionalno-varnostnih arhivov Peter Kornbluh.

Ameriški uradniki so delali načrte za bombardiranje pristanišč in vojaških postojank na Kubi, Kissinger pa je naročil tudi, naj bataljon ameriške vojske, ki je nameščen v bazi Guantanamo, prestopi mejo in "namlati" Kubance. Kissinger naj bi bil hudo užaljen, da si je majhna Kuba privočila posredovanje v Angoli in mu pokvarila načrte za ustoličenje prozahodnega režima. Še posebej je bil užaljen, ker si je uvodoma sam prizadeval za izboljšanje odnosov s Kubo, ki ji je vladal Fidel Castro.

Castro je konec leta 1975 poslal vojsko v Angolo za pomoč na novo samostojni državi pred nasiljem desničarskih gverilcev iz Južne Afrike. "Mislim, da bomo moral udariti po Castru," je februarja 1976 povedal Kissinger predsedniku Fordu, ki se je s tem mnenjem strinjal. Isteleta pa je na volitvah proti republikancu Fordu zmagal demokrat Jimmy Carter in do napada na Kubo, ki bi sprožil odgovor Sovjetske zvezde, ni prišlo. (STA)

Oslabljena fronta se zadržuje nad srednjo Evropo in deloma nad Sredozemljem. S severovzhodnim vetrom doteka nad naše kraje nekoliko hladnejši in nekoliko bolj suh zrak.

Še bo jasno z občasno oblačnostjo. Po nižinah in ob morju bo še pihala šibka do zmerna burja. V hribih bo spremenljivo do oblačno vreme.

V zahodni Sloveniji bo po večini jasno, drugod bo zmereno do pretežno oblačno in povečini suho. Na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja.

Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 13, najvišje dnevne od 16 do 21, na Primorskem do okoli 24 stopinj C.

Jutri bo še prevladovalo jasno vreme. Pihala bo zmerna burja. V hribih bo dopoldne oblačno, ob popoldanskih urah se bo razjasnilo.

Jutri bo na Primorskem precej jasno, pihala bo šibka burja. Drugod bo več oblačnosti, poniekod bodo občasno možne manjše padavine.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.28 najvišje 24 cm, ob 12.23 najnižje -9 cm, ob 17.42 najvišje 21 cm.
Jutri: ob 2.25 najnižje -38 cm, ob 7.05 najvišje 35 cm, ob 13.09 najnižje -21 cm, ob 18.44 najvišje 29 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH
500 m ..... 13 2000 m 5
1000 m ..... 10 2500 m 3
1500 m ..... 8 2864 m 1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne 4,5; v gorah 5.

ATENE - Hrib sredi Aten, na katerem stoji slovita akropola, se na enem delu poseda, so ugotovili strokovnjaki. Arheologi opozarjajo, da bo treba utrditi predvsem južni del hriba, na katerem stoji 2500 let stari kompleks. Ekipi arheologov, ki so preiskovale območje, potem ko se je januarja s hriba utrgala velika skala, so ugotovili, da je nestabilen velik del območja. Za to naj bi bila med drugim kriva tudi drenaža za odvod deževnice v muzeju akropole. Strokovnjaki zato opozarjajo, da bo treba začeti dela, s katerimi bi utrdili grič, na katerem med drugim stoji znameniti partenon. (STA)

Hrib, na katerem stoji atenska akropola, se poseda

Telefonske govorilnice v Londonu bodo zelene

LONDON - Znamenite rdeče telefonske govorilnice v Londonu bodo poslej zelene. V britanski prestolnici so v sredo predstavili novo govorilnico, ki deluje na sončno energijo in v kateri bodo uporabniki lahko napolnili mobilne telefone. Gre za poskus vdihnuti novo življenje znamenitosti, ki je zaradi razmaha mobilne telefonije postala odveč. Nove "gorovilnice" bodo zelene barve in "zelene" glede na uporabo energije. Na strehah bodo imele sončne celice, v notranjosti pa štiri enote za polnjenje mobilnih telefonov in tabličnih računalnikov. Ker se sončna energija skladišči v bateriji, bo moč govorilnico uporabljati tudi ponoči ali ob slabem vremenu. "Želeli smo pokazati, da lahko javni prostor uporabimo na pozitiven način in da bi si moral London prizadevati, da postane bolj zeleno mesto," je pojasnil eden od snovalcev nove govorilnice.

VERSTVA - Romanje v Meko

Muslimanski začenjajo tradicionalni hadž

MEKA - V Mini blizu muslimanskega svetega mesta Meka se je včeraj zbral več sto tisoč muslimanov, ki so začeli hadž. Kot so sporočile savdske oblasti, se je letosno tradicionalno romanje v Meko začelo brez incidentov.

Hadž se po oceni savdskih oblasti letos udeležuje okoli 1,4 milijona vernikov iz tujine in več sto tisoč iz Savdske Arabije. Kot so sporočile iz Islamske skupnosti v Sloveniji, se romanja udeležuje tudi 23 muslimanov iz Slovenije.

Savdske oblasti bodo romarje letos skušale zaščititi pred dvema smrtonosnima virusoma, ki pustošita tudi med muslimanskimi verniki: ebolo in bližnjevzhodnim respiratornim sindromom (Mers). Kot so organizatorji poudarili včeraj, za zdaj niso zabeležili okužb z nobeno od teh dveh bolezni.

Letosno romanje v Meko mineva tudi v senci groženj džihadistov Islamske

države, ki so zavzeli dele Sirije in Iraka. Savski notranji minister, princ Mohamed bin Najef je še pred začetkom hadža zagotovil, da bo romanje v Meko varno in da bodo savdske oblasti opravile z IS in morebitnimi drugimi grožnjami.

Hadž je eden od petih stebrov muslimanske vere. Koran predpisuje, da mora vsak polnoletni musliman, ki je fizično sposoben in si lahko privoči potovanje, vsaj enkrat v življenu opraviti romanje v Meko, rojstni kraj proroka Mohameda. Hadž v simboličnem smislu predstavlja tudi sodni dan, na katerega se bo moral vsak musliman v skladu z islamskim naukom pred Alahom zagovarjati za svoja dejanja.

Vrhunec hadža bo v petek, ko se bodo romarji zbrali na gori Arafat, kjer naj bi imel preroč Mohamed zadnjo pridigo, zaključil pa se bo dan kasneje s kurban bajramom. (STA)